

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
2016-2017

ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
2016-2017

Το φωτογραφικό υλικό του οδηγού σπουδών είναι από την εκπαιδευτική κοινωνική παρέμβαση των φοιτητών και των φοιτητριών του ΤΕΑΠΗ στα παιδιά των προσφύγων που βρίσκονται στον Ελαιώνα.

Φωτογραφία εξώφυλλου: Ομαδική κατασκευή παιδιών από πηλό

Επιμέλεια:
Φωτεινή Ασημακοπούλου
Αναστασία Γόντικα

Σχεδιασμός:
Αντιγόνη Παρούση

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	8
Ονομασία Τμήματος	9
Ίδρυση	9
Εκπαιδευτικό / Επιστημονικό έργο	10
Στόχοι	12
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	16
Διοίκηση	17
Διοικητικό προσωπικό στήριξης εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου	19
Προσωπικό Βιβλιοθήκης	19
Διδακτικό Προσωπικό	20
Κτιριακές εγκαταστάσεις	24
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ	26
ΦΟΙΤΗΣΗ	32
Διάρκεια Σπουδών - Πτυχίο	32
Εγγραφές - Δηλώσεις Μαθημάτων	32
Παροχή Συγγραμμάτων	32
Σύμβουλος Καθηγητής	33
Συνεργασία με διδάσκοντες/ουσες	33
Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων	33
Βιβλιοθήκη του ΤΕΑΠΗ	34
Πρόγραμμα ΕΡΑΣΜΟΣ (ERASMUS)	35
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	40
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	74
1. Ενότητα παιδαγωγικής	74
2. Ενότητα ψυχολογίας	85

3. Ενότητα κοινωνιολογίας	93
4. Ενότητα μεθοδολογίας	101
5. Ενότητα εκπαίδευσης στις θετικές επιστήμες	104
6. Ενότητα αγωγής στις τέχνες	112
7. Ενότητα γλώσσας, λογοτεχνίας, ιστορίας	120
8. Ενότητα ξένης γλώσσας	127
9. Ενότητα πρακτικών ασκήσεων στην εκπαίδευση και την έρευνα	127
10. Ενότητα θεματικών εβδομάδων	140
11. Ενότητα προαιρετικής πτυχιακής εργασίας	146
12. Προαιρετικό μάθημα από άλλο τμήμα του ΕΚΠΑ	148
13. Άλλη ξένη γλώσσα	148
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	152
Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα»	152
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή»	154
Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση»	155
Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία»	157
Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	160
Μεταδιδακτορική έρευνα	161
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	161
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΕΑΠΗ	164
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	174
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ	177
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ	179

φυσιολογία τμήματος

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ονομασία Τμήματος

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ), ΦΕΚ 221/29-10-1997

Ίδρυση

Η εκπαίδευση των νηπιαγωγών και των δασκάλων παρέχόταν μέχρι τη δεκαετία του 1980 σε ανώτερες σχολές διετούς φοίτησης, δηλαδή στις Σχολές Νηπιαγωγών και στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες. Αναβαθμίστηκε με νομοθετική ρύθμιση του 1982 σε τετράχρονη φοίτηση πανεπιστημιακού επιπέδου, με στόχο την επιστημονική κατάρτιση των λειτουργών της. Η Ελλάδα ήταν μια από τις πρώτες χώρες που θέσπισαν τη συγκεκριμένη αλλαγή, σε μια στιγμή ευρύτερων μεταρρυθμίσεων της εκπαίδευσης στη χώρα.

Η οργάνωση και η λειτουργία των παιδαγωγικών τμημάτων στην Ελλάδα καθορίζονται από τον Νόμο 1268/82 (άρθρο 1, παράγραφος 2), καθώς και από το Προεδρικό Διάταγμα 320/83 (άρθρο 2). Με τις παραπάνω νομοθετικές ρυθμίσεις ορίζεται ότι αποστολή τους είναι: (α) να καλλιεργούν και να προάγουν τις παιδαγωγικές επιστήμες μέσω της ακαδημαϊκής και εφαρμοσμένης διδασκαλίας και έρευνας, (β) να παρέχουν στους/στις πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική δραστηριότητα τους, (γ) να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της εκπαίδευσης σε ζητήματα παιδαγωγικής, (δ) να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και την επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων γενικότερα.

Τα πρώτα πανεπιστημιακά παιδαγωγικά τμήματα ιδρύθηκαν στα πανεπιστήμια της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας, των Ιωαννίνων, της Θράκης και της Κρήτης. Η οργάνωση όμως και η έναρξη της λειτουργίας τους πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, αρχίζοντας από το έτος 1984-1985. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών άρχισε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1987-1988 και οι πρώτοι/τες φοιτητές/τριες αποφοίτησαν το 1991.

Τον Σεπτέμβριο του 1997 μετονομάστηκε σε Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ). Μετά τον πρόσφατο Νόμο 4009/2011, όπως αυτός ισχύει με τις τροποποιήσεις του, καθώς και το ΠΔ. 85/13 (ΦΕΚ Α.124/3-6-13), το ΤΕΑΠΗ λειτουργεί στο πλαίσιο της Σχολής Επιστημών της Αγωγής.

Εκπαιδευτικό / Επιστημονικό έργο

Με δεδομένο ότι διαφορετικές επιστήμες συμβάλλουν σε ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση, οι διδάσκοντες του Τμήματος καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών πεδίων. Περιλαμβάνονται ειδικεύσεις της εφαρμοσμένης παιδαγωγικής και της διδακτικής ποικίλων γνωστικών αντικειμένων, καθώς και της θεωρίας και της έρευνας σε διάφορα πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

Παράλληλα, το Τμήμα συμμετέχει σε τέσσερα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Το παλαιότερο όλων, το διακρατικό και διαπανεπιστημιακό-διατμηματικό πρόγραμμα «Συγκριτική Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, άρχισε να λειτουργεί το 1994. Σήμερα το Πρόγραμμα αυτό έχει εξελιχθεί και προσφέρει δύο ανεξάρτητα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών: α) «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΤΕΑΠΗ) και του University College London (UCL)- Institute of Education (IOE) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και β) «Ειδική Αγωγή» ως ανεξάρτητο και αυτοτελές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΕΑΠΗ.

Το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 ξεκίνησε η λειτουργία του διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση» σε συνεργασία με τα τμήματα Ενημέρωσης και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του ΕΚΠΑ, Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σε σύμπραξη με το τμήμα Ηλεκτρονικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά.

Τέλος, το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 άρχισε να λειτουργεί, σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, το διαπανεπιστημιακό-διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία», τη διοικητική υποστήριξη του οποίου έχει αναλάβει το ΤΕΑΠΗ.

Επίσης, στο ΤΕΑΠΗ είναι ενταγμένο το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών της Αθήνας, το οποίο ιδρύθηκε το 1995. Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2011-12, μετά από νομοθετική παρέμβαση του Υπουργείου, το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών σταμάτησε να δέχεται εκπαιδευτικούς προς επιμόρφωση. Σήμερα, εκκρεμεί η απόφαση για τη μετεξέλιξή του σε ευρύτερο επιμορφωτικό φορέα ή την κατάργησή του.

Το ΤΕΑΠΗ από το 1997 ανέλαβε τα προγράμματα ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναβάθμισης αποφοίτων ανωτέρων σχολών διетуός φοίτησης (εξομοίωσης των πτυχίων με πανεπιστημιακούς τίτλους σπουδών), τα οποία σήμερα έχουν ολοκληρωθεί.

Στο πλαίσιο του ΤΕΑΠΗ λειτουργεί το Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της Διεθνούς Ένωσης για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης (International Association for the Evaluation of Educational Achievement).

Τέλος, από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 θεσμοθετήθηκε στο ΤΕΑΠΗ η λειτουργία Εργαστηρίων, τα οποία συνεχίζουν τις δραστηριότητες των Ερευνητικών Κέντρων που λειτουργούσαν στο Τμήμα από την ίδρυσή του:

- Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικής Παρέμβασης-Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 90/2015 [ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β ΄] και [ΦΕΚ 2029/17-9-15, τ. Β΄]
- Συμβουλευτικής Ομηλικών και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Ανάπτυξης- Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 91/2015 [ΦΕΚ 1534/22-7-15, τ. Β ΄] και [ΦΕΚ 2029/17-9-15, τ. Β΄]
- Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ) -Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 92/2015 [ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β ΄]
- Ειδικής, Ενταξιακής Εκπαίδευσης και Σπουδών στην Αναπηρία-Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 93/2015 [ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β ΄]
- Παιδαγωγικό Εργαστήριο-Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 151/2015 [ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β ΄]
- Εφαρμοσμένης Στατιστικής και Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση-Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 155/2015 [ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β ΄]
- Κοινωνική Έρευνα και Εκπαίδευση-Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 156/2015 [ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β ΄]

Στο ΤΕΑΠΗ το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 ιδρύθηκαν τρεις Τομείς:

- Επιστήμες και τέχνες: εκπαιδευτικές πρακτικές και καινοτομίες
- Ανάπτυξη του παιδιού-Διαφοροποιημένη, ειδική και ενταξιακή παιδαγωγική
- Παιδική ηλικία, εκπαίδευση και κοινωνία

Οι τομείς θα λειτουργήσουν μετά την έγκρισή τους.

Στόχοι

Το ΤΕΑΠΗ είναι ένα από τα πανεπιστημιακά τμήματα με προνόμιο να προσφέρει πτυχίο με συγκεκριμένη επαγγελματική προοπτική. Δεν πρόκειται ωστόσο για “επαγγελματική” σχολή όπως οι παλαιότερες Σχολές Νηπιαγωγών, αλλά για πανεπιστημιακή μονάδα που καλλιεργεί την επιστημονική παιδεία και μέσω αυτής διασφαλίζει τη σχετική με το επάγγελμα του/της νηπιαγωγού κατάρτιση. Η σύνθεση επιστημονικής γνώσης και επαγγελματικής κατάρτισης ή, με άλλους όρους, η σύνθεση θεωρίας και πράξης, είναι βασική αρχή του Τμήματος. Είναι αδύνατη η προετοιμασία για το δύσκολο και υψηλής ευθύνης επάγγελμα του/της νηπιαγωγού δίχως θεωρητική και μεθοδολογική κατάρτιση.

Στόχος του ΤΕΑΠΗ είναι να δώσει τα κατάλληλα εργαλεία που θα επιτρέψουν την κατανόηση της πολυπλοκότητας των εκπαιδευτικών φαινομένων, την ανάλυση των πολλαπλών παραγόντων (ψυχολογικών, κοινωνικών, παιδαγωγικών) που διαμορφώνουν τη σχολική πραγματικότητα και τέλος την οργάνωση της παιδαγωγικής πρακτικής, η οποία δεν είναι εφαρμογή απλώς κάποιων κανόνων ή προτύπων. Τα λεγόμενα “πρακτικά μαθήματα” και τα μαθήματα τα σχετικά με τις τέχνες (μουσική, ζωγραφική, θέατρο) όχι μόνο έχουν επιστημονικό και θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά απαιτούν τη γνώση άλλων επιστημών για να εφαρμοστούν στην πράξη με θετικά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στο νηπιαγωγείο οι τέχνες ως εκπαιδευτικό εργαλείο, χωρίς επιστημονική γνώση για τις δυνατότητες των παιδιών ανά ηλικία (από την Αναπτυξιακή Ψυχολογία), για τις τεχνικές μετάδοσης της γνώσης (από την Παιδαγωγική), για τις πολιτισμικές διαφορές των νηπίων που οφείλονται στη διαφορετική κοινωνική προέλευση (από την Κοινωνιολογία) κ.ο.κ.

Οι απόφοιτοι του ΤΕΑΠΗ, εφοδιασμένοι με στέρεες επιστημονικές βάσεις, διαμορφώνουν μια νέα εικόνα για το επάγγελμα του/της νηπιαγωγού που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες. Σύμφωνα με τις σύγχρονες επιστημονικές απόψεις το νηπιαγωγείο είναι η πρώτη αλλά και η σημαντικότερη βαθμίδα του σχολείου. Είναι ένας από τους βασικότερους μετά την οικογένεια θεσμούς κοινωνικοποίησης και η πρώτη στη ζωή του παιδιού επαφή με τον θεσμό του σχολείου. Για τους λόγους αυτούς έχει σχεδόν αποφασιστικές για το μέλλον του επιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα καθορίζει εάν αυτή η πρώτη επαφή του νηπίου με το σχολείο θα ανοίξει έναν δίαυλο επικοινωνίας ή όχι, και άρα εάν το νήπιο θα αποκτήσει θετική ή αρνητική σχέση με τον σχολικό θεσμό. Είναι η σχολική βαθμίδα στην οποία το νήπιο έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τις πιο επίσημες παραλλαγές της γλώσσας (είτε αυτή είναι μητρική είτε δεύτερη γλώσσα, όπως συμβαίνει

για πολλά παιδιά σήμερα στο ελληνικό σχολείο) ή ακόμη και με την επίσημη κουλτούρα και τα σύμβολα της γνώσης. Είναι φανερό ότι μόνο εκπαιδευτικοί με ειδική επιστημονική κατάρτιση μπορούν να επιτελέσουν ένα τέτοιο σύνθετο έργο.

Μαζί με τη συστηματική προετοιμασία για το επάγγελμα του/της νηπιαγωγού το ΤΕΑΠΗ παρέχει στους/στις αποφοίτους του βασική πανεπιστημιακή εκπαίδευση στον χώρο των Επιστημών της Αγωγής. Επιδιώκει την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, εξοικειώνει τους/τις φοιτητές/τριες με τις μεθόδους και τα εργαλεία της επιστημονικής έρευνας, δίνοντάς τους έτσι τα ουσιαστικά εφόδια ώστε να μπορούν, αν το θελήσουν, να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε συναφή γνωστικά αντικείμενα.

Το ΤΕΑΠΗ, τέλος, πραγματοποιεί συστηματική εσωτερική αξιολόγηση του διδακτικού, επιστημονικού και διοικητικού του έργου από το 2009, που αποτελεί τη βάση για τη δυνατότητα αναδιάρθρωσης και συνεχούς προσαρμογής της λειτουργίας του. Βλ. τα σχετικά με την αξιολόγηση στο: http://www.ecd.uoa.gr/?page_id=235

οργάνωση και λειτουργία

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Σύμφωνα με το γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας των πανεπιστημίων στην Ελλάδα, μετά και την τελική τροποποίηση του νέου νόμου για τα ΑΕΙ (Ν.4115/2013), βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το Τμήμα. Κάθε Τμήμα καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης και χορηγεί ενιαίο πτυχίο. Το πτυχίο μπορεί όμως να έχει κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις. Τμήματα τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες μπορούν να συγκροτήσουν Σχολή. Επιπλέον, κάθε Τμήμα μπορεί να διαιρεθεί σε επιμέρους τομείς. Το ΤΕΑΠΗ λειτουργεί ως Τμήμα ενταγμένο στη Σχολή Επιστημών της Αγωγής.

Διοίκηση

Σύμφωνα με τους Νόμους 4009/2011, 4076/12 και 4115/13 τα όργανα διοίκησης του ΤΕΑΠΗ είναι ο/η Πρόεδρος και η Συνέλευση.

Ο/Η Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία, έχει διετή θητεία και τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) συγκαλεί τη συνέλευση, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της συνέλευσης, προεδρεύει των εργασιών της και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της συνέλευσης, β) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του Εσωτερικού Κανονισμού, γ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του τμήματος, δ) διαβιβάζει στην κοσμητεία τις απόψεις της συνέλευσης και ε) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Τμήματος και τη διαβιβάζει στην κοσμητεία.

Ο/Η Πρόεδρος του Τμήματος, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνεται από καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτή καθηγητή, που ορίζεται με απόφασή του.

Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από τους καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος, έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος (έναν προπτυχιακό και έναν μεταπτυχιακό φοιτητή).

Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) την εκλογή του Προέδρου του Τμήματος, β) την εφαρμογή και την αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών, γ) τον ορισμό των διδασκόντων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, δ) την επιλογή

και την έγκριση των συγγραμμάτων για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών, ε) τη διατύπωση γνώμης προς την κοσμητεία για τρόπους βελτίωσης του προγράμματος σπουδών, στ) τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών, ζ) την εισήγηση προς την κοσμητεία για την προκήρυξη θέσεων καθηγητών και η) την εισήγηση προς την κοσμητεία της σχολής για την ίδρυση προγραμμάτων σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου.

Η αμέσως ανώτερη του Τμήματος διοικητική μονάδα του Πανεπιστημίου είναι η Σχολή. Το ΤΕΑΠΗ υπάγεται στη Σχολή Επιστημών της Αγωγής, της οποίας τα όργανα διοίκησης είναι ο Κοσμήτορας, η Κοσμητεία και η Γενική Συνέλευση. Το ΤΕΑΠΗ μετέχει στην Κοσμητεία διά του/της Προέδρου του και στη Γενική Συνέλευση της Σχολής διά των καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων του Τμήματος.

Οι κεντρικές μονάδες διοίκησης του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος, στην οποία το ΤΕΑΠΗ μετέχει διά του/της Προέδρου, καθώς και το Συμβούλιο Ιδρύματος.

Διοικητικό προσωπικό στήριξης εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου

Μόνιμοι και ΙΔΑΧ

Αναστασία Γόντικα, Γραμματέας

Σταυρούλα Γεωργοπούλου
Μαρία Ηλιοπούλου
Βασιλική Κολατσού
Συμεών Κουτσουβέλης
Φραντζέσκα Μπόθου
Βασιλική Νασιώκα
Ιωάννα Νικολιδάκη
Μαρία Ντελίκου
Χριστίνα Πολυδωρίδη (άδεια άνευ αποδοχών)
Ελένη Σωτηρίου
Παρασκευή Ταμπάκη (σε απόσπαση)

Ορισμένου χρόνου προσωπικό

Θεοφάνης Κέτας
Αικατερίνη Μίχα
Χριστίνα Ντεμίρη

Προσωπικό Βιβλιοθήκης

Ελένη Κριάρη
Ελένη Χριστοδούλου

Διδακτικό Προσωπικό

I. Καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες

Καθηγητές/τριες

Θάλεια Δραγώνα (Κοινωνική Ψυχολογία)

Δήμητρα Μακρυνιώτη (Κοινωνιολογία)

Ευγενία Φλογαΐτη (Περιβαλλοντική Αγωγή)

Βασίλης Τσελφές (Φυσική και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών)

Δήμητρα Κατή (Ψυχολογία)

Βασίλης Γιαλαμάς (Ανάλυση Ποσοτικών και Ποιοτικών Δεδομένων)

Αγγελική Γιαννικοπούλου (Παιδική Λογοτεχνία)

Ευαγγελία Κούρτη (Κοινωνική Ψυχολογία)

Αναπληρωτές/τριες καθηγητές/τριες

Εύη Ζαμπέτα (Εκπαιδευτική Πολιτική)

Αλεξάνδρα Ανδρούσου (Διδακτική Μεθοδολογία και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού)

Νέλλη Ασκούνη (Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

Φωτεινή Ασημακοπούλου (Ιστορία)

Μαίρη Λεοντίνη (Θεωρίες του Κοινωνικού Φύλου)

Αντιγόνη Παρούση (Παιδαγωγική Θεατρικής Έκφρασης)

Επίκουροι καθηγητές/τριες

Καλλιρρόη Παπαδοπούλου (Αναπτυξιακή Ψυχολογία)

Μαρία Σφυρόερα (Παιδαγωγική της Διδακτικής Πράξης)

Δέσποινα Παπούδη (Αναπτυξιακή Ψυχολογία και Ψυχοπαθολογία)

Χαρά Κορτέση-Δαφέρμου (Παιδαγωγική: Προγράμματα και Διδακτική Μεθοδολογία)

Βασίλης Τσάφος (Παιδαγωγική Θεωρία και Αναλυτικά Προγράμματα)

Ευδοξία Ντεροπούλου-Ντέρου (Ειδική Αγωγή με έμφαση στην Παιδαγωγική της Ένταξης)

Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου (Κοινωνιολογία των Σχολικών Πρακτικών)

II. Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Νικόλας Τσαφταρίδης (Μουσική Αγωγή)

Ουρανία Κούβου (Εικαστική Αγωγή)

III. Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.)

Ηρώ Βούλγαρη (Εκπαιδευτική Τεχνολογία)

Διονύσης Μάνεσης (Εφαρμοσμένης Στατιστικής και ΤΠΕ στην εκπαίδευση)

IV. Διδάσκοντες/ουσες άλλων Τμημάτων και Πανεπιστημίων

Διδάσκοντες στους οποίους έχει ανατεθεί η διδασκαλία μαθημάτων:

Παναγιώτης Τζαμαργιάς, μέλος Ε.Ε.Π. του ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ (Διδακτική του Θεάτρου)

Ευαγγελία Γαλανάκη καθηγήτρια του ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ (Εξελικτική Ψυχολογία)

Θεόδωρος Γραμματάς καθηγητής του ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ (Θεατρολογία)

Σουλτάνα Καφούση, καθηγήτρια του ΤΕΠΑΕΣ/Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Διδακτική των Μαθηματικών)

Γεώργιος Τσίτσας, μέλος Ε.ΔΙ.Π στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

V. Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Εκπαιδευτικοί που αποσπώνται από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση για εποπτεία της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών και γενικότερα για υποστήριξη του διδακτικού και άλλου έργου που επιτελείται στο Τμήμα.

Στεφανία Βουβουσίρα

Ελένη Κουρνέτα

Μαρίνα Στάθη

Προμήθεια Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία μέσω του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013)

Τον Δεκέμβριο του 2015 το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών μέσω του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013) και στο πλαίσιο υλοποίησης του Υποέργου Ι «Προμήθεια Πληροφοριακού εξοπλισμού» της Πράξης «Προμήθεια Εργαστηριακού και τεχνολογικού εξοπλισμού Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με κωδικό MIS 360207, Άξονας προτεραιότητας 2 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής» αναβάθμισε τον εξοπλισμό των Τμημάτων και των σχολών του, με σκοπό την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, των προπτυχιακών φοιτητών του.

Η προμήθεια για το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία αφορούσε τον κάτωθι εξοπλισμό :

(3) Διαδραστικούς Πίνακες,

(3) Προβολείς Pro,

(1) κάμερα και

(1) φωτογραφική μηχανή.

Ο παραπάνω εξοπλισμός τοποθετήθηκε : α) στις αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος. Και πιο συγκεκριμένα στην Αίθουσα Παίδουση και στην Αίθουσα Συνεδριάσεων ΤΕΑΠΗ β) στο Παιδαγωγικό Εργαστήριο γ) στο Εικαστικό Εργαστήριο Η συγκεκριμένη προμήθεια αποτέλεσε σημαντική προστιθέμενη αξία για το Τμήμα αναβαθμίζοντας σημαντικά και ουσιαστικά το Πρόγραμμα σπουδών του, βελτιώνοντας την Ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τονίζεται ότι λόγω της φύσης του γνωστικού αντικείμενου που θεραπεύεται στο Τμήμα και του συνδυασμού θεωρητικής εμβάθυνσης και πρακτικής προσέγγισης ο εξοπλισμός αποτελεί σημαντικό στοιχείο κάλυψης των ολοένα αυξανόμενων εκπαιδευτικών αναγκών αλλά και διάχυσης και προβολής των επιστημονικών αποτελεσμάτων του.

Ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται σε συγκεκριμένα μαθήματα :

- «Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης» Μάθημα Επιλογής του ζ' εξαμήνου.
- «Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές στο νηπιαγωγείο» Υποχρεωτικό μάθημα ε' εξαμήνου.
- «Σχεδιασμός οργάνωση και διαχείριση περιβαλλόντων μάθησης για τις μικρές Ηλικίες» Υποχρεωτικό μάθημα ε' εξαμήνου.
- «Θέματα οπτικοακουστικής επικοινωνίας» Μάθημα επιλογής ζ' εξαμήνου.
- «Διδακτική των εικαστικών τεχνών» Μάθημα Υποχρεωτικώς επιλεγόμενο στ' εξαμήνου.
- «Στοιχεία και τεχνικές των Εικαστικών τεχνών» Μάθημα Υποχρεωτικώς επιλεγόμενο γ' εξαμήνου του Προπτυχιακού κύκλου Σπουδών.

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το ΤΕΑΠΗ στεγάζεται στο κέντρο της Αθήνας στα εξής κτίρια:

ΚΤΙΡΙΟ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 13α (Νέο Χημείο)

Ισόγειο: Γραμματεία Τμήματος
Αίθουσες διδασκαλίας
3ος όροφος: αίθουσα ΓΑ (Δελμούζου), ΓΔ (Γληνού), Παϊδούση και Ιμβριώτη
2ος όροφος: μεγάλο αμφιθέατρο (ΜΑΝΧ)
Ισόγειο: μικρό αμφιθέατρο (μαΝΧ)
Υπόγειο: αμφιθέατρο Υ, αίθουσα ΥΑΙ, αίθουσα Υ3 (Πολυξένη Ματέυ)
3ος όροφος:
Γραφεία διδασκόντων
Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ)

ΣΤΑΔΙΟΥ 5

7ος όροφος:
Εργαστήριο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικής Παρέμβασης, γρ. 704
Εργαστήριο Συμβουλευτικής Ομηλίκων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Ανάπτυξης, γρ. 713-714
Εργαστήριο Ειδικής, Ενταξιακής Εκπαίδευσης και Σπουδών στην Αναπηρία, γρ. 707 και 709
Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας και Εκπαίδευσης, γρ. 708
Γραφείο Επισκεπτών Καθηγητών, γρ. 710
Γραφείο ΠΜΣ Ειδικής Αγωγής, γρ. 719
Γραφείο ΠΜΣ Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα, γρ. 719
Γραφείο ΠΜΣ Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση (ΤΠΕΕ), γρ. 715
Γραφείο ΠΜΣ Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία, γρ. 715
Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (ΣΥΚΕΟΜ), γρ. 713-714
Αναγνωστήριο ΠΜΣ, γρ. 717-718
Εργαστήριο εικαστικών, ισόγειο

ΚΤΙΡΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 33

Αίθουσες διδασκαλίας
1ος όροφος: Αίθουσα σεμιναρίων
1ος όροφος: Γραφεία διδασκόντων
1ος όροφος: Παιδαγωγικό Εργαστήριο
Ημιώροφος: Βιβλιοθήκη Τμήματος
Ισόγειο: Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Στατιστικής και Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση

ΚΤΙΡΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 31

5ος όροφος: Διδασκαλείο Νηπιαγωγών
3ος & 4ος όροφος: Γραφεία διδασκόντων
4ος όροφος: Εργαστήριο διδασκαλίας Φυσικών Επιστημών και Μαθηματικών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Γραμματέας Τμήματος

Γόντικα Αναστασία 3688043 gontika@admin.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 4

Διοικητικό Προσωπικό

Γεωργοπούλου Σταυρούλα 3688038 genimal@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 2

Ηλιοπούλου Μαρία 3688039 marilis@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 2

Κολατσού Βασιλική 3688055 vkolatsou@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
Γραφείο 3

Κουτσοβέλης Συμεών 3688044 simeonk@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 2

Νασιώκα Βασιλική 3688069 vnasioka@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 2

Μπόθου Φρατζέσκα 3689308 fmpothou@ecd.uoa.gr Σταδίου 5
7ος όρ., γρ.704

Νικολιδάκη Ιωάννα 3688063 inikol@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 4

Ντελίκου Μαρία 3689312 mntelik@ecd.uoa.gr Σταδίου 5
7ος όρ., γρ.719

Πολυδωρίδη Χριστίνα Άδεια άνευ
αποδοχών

Σωτηρίου Ελένη 3689323 epimus@ecd.uoa.gr Σταδίου 5
7ος όρ., γρ.704

Ταμπάκη Παρασκευή σε απόσπαση

Λοιπό Διοικητικό Προσωπικό

Γαργαροπούλου Αθηνά 3688042 athina@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 8

Κέτας Θεοφάνης 3688058 thketas@ecd.uoa.gr Ναυαρίνου 13α
γραφείο 2

Μίχα Αικατερίνη 3689311 kmich@ecd.uoa.gr Σταδίου 5

Ντεμίρη Χριστίνα 3689315 cntemiri@ecd.uoa.gr Σταδίου 5

Βιβλιοθήκη

Χριστοδούλου Ελένη 3688384 ehristod@lib.uoa.gr Ιπποκράτους 33
ημιώροφος

Κριάρη Ελένη 3688385 ekriari@lib.uoa.gr Ιπποκράτους 33
ημιώροφος

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ

Μέλη ΔΕΠ

Ανδρούσου Αλεξάνδρα	3688399	alandr@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος
Ασημακοπούλου Φωτεινή	3688054	fasimakop@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος
Ασκούνη Νέλλη	3688403	naskouni@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος
Βασιλοπούλου Αλεξάνδρα	3688410	avasil@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 3ος όροφος
Γιαλαμάς Βασίλης	3688407	gialamasbasilis@yahoo.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος
Γιαννικοπούλου Αγγελική	3689330	aggianik@ecd.uoa.gr	Σταδίου 5 7ος όροφος, γρ.712
Δραγώνα Θάλεια	3688050	drathal@ath.forthnet.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος
Ζαμπέτα Εύη	3689320	ezambeta@ecd.uoa.gr	Σταδίου 5 7ος όροφος, γρ.703
Κατή Δήμητρα	3688404	dimkati@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος
Κορτέση-Δαφέρμου Χαρά	3688046	hdaferμου@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος
Κούρτη Ευαγγελία	3688051	ekourti@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος
Λεοντσίνη Μαίρη	3689321	mleontsini@ecd.uoa.gr	Σταδίου 5 7ος όροφος, γρ.702
Μακρυνιώτη Δήμητρα	3688522	dmakrin@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος

Ντεροπούλου-Ντέρου Ευδοξία	3689325	ederou@ecd.uoa.gr	Σταδίου 5 7ος όροφος, γρ.707
Παπαδοπούλου Καλλιρρόη	3689314	kalrapad@ecd.uoa.gr	Σταδίου 5 7ος όροφος, γρ.716
Παπούδη Δέσποινα		dparoudi@ecd.uoa.gr	Άδεια άνευ αποδοχών
Παρούση Αντιγόνη	3688521	aparous@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 4ος όροφος
Σφυρόερα Μαρία	3688408	msfyroera@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 3ος όροφος
Τσάφος Βασίλης	3688567	vtsafos@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 3ος όροφος
Τσελφές Βασίλης	3688528	tselfesv@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 2ος όροφος
Φλογαΐτη Ευγενία	3688532	eflogait@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος

Μέλη ΕΕΠ

Κούβου Ουρανία	3688084	okounou@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α 3ος όροφος
Τσαφταρίδης Νικόλας	3688401	nikotsaf@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος

Μέλη ΕΔΙΠ

Βούλγαρη Ηρώ	3688443	voulgari@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31 3ος όροφος
Μάνεσης Διονύσης	3688562	manesis_d@yahoo.com	Ιπποκράτους 33 1ος όροφος

φοίτηση

ΦΟΙΤΗΣΗ

Διάρκεια Σπουδών - Πτυχίο

Η διάρκεια σπουδών είναι τέσσερα χρόνια. Για κάθε έτος σπουδών το πρόγραμμα οργανώνεται σε δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, δηλαδή τον Φεβρουάριο και τον Ιούνιο, τοποθετείται η εξεταστική περίοδος. Τον Σεπτέμβριο υπάρχει μια δεύτερη εξεταστική περίοδος για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων. Για να αποκτήσουν το πτυχίο τους οι φοιτητές και οι φοιτήτριες χρειάζεται να έχουν περάσει συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε 3 έως 7 διδακτικές μονάδες (Δ.Μ.) και προσφέρει από 5 έως 8 πιστωτικές μονάδες (ECTS), (βλ. Πρόγραμμα Σπουδών). Για το πτυχίο απαιτούνται συνολικά 161 διδακτικές μονάδες, οι οποίες ισοδυναμούν με 250 πιστωτικές μονάδες, και φυσικά η ολοκλήρωση των τεσσάρων ετών φοίτησης.

Εγγραφές - Δηλώσεις Μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους και σε καθορισμένη προθεσμία στη Γραμματεία του Τμήματος γίνονται οι εγγραφές των πρωτοετών και οι ανανεώσεις εγγραφής των ήδη εγγεγραμμένων. Στην αρχή κάθε εξαμήνου, δηλαδή δύο φορές τον χρόνο, αμέσως μετά την έναρξη των μαθημάτων, γίνονται από όλους και όλες ανεξαιρέτως τους φοιτητές και τις φοιτήτριες οι δηλώσεις των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Ο αριθμός των μαθημάτων που δηλώνεται ανά εξάμηνο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ.

Τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά και επιλογής και κατανέμονται σε συγκεκριμένα εξάμηνα. Σε ό,τι αφορά τα υποχρεωτικά μαθήματα, υπάρχει συγκεκριμένος χρονικός περιορισμός. Οι φοιτητές, δηλαδή, υποχρεούνται να τα παρακολουθήσουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο που ορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών. Για παράδειγμα οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες πρέπει να δηλώσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα του α' και β' εξαμήνου (δεν έχουν δηλαδή τη δυνατότητα να δηλώσουν κάποια άλλα στη θέση τους, με την προοπτική να παρακολουθήσουν τα συγκεκριμένα κάποιο επόμενο εξάμηνο). Αντίστοιχη δέσμευση δεν υφίσταται για τα μαθήματα επιλογής (βλ. παρακάτω το Πρόγραμμα Σπουδών).

Παροχή Συγγραμμάτων

Οι φοιτητές/τριες δικαιούνται δωρεάν παροχή συγγραμμάτων, σημειώσεων ή φακέλου βιβλιογραφίας. Το σχετικό διδακτικό υλικό διανέμεται είτε σε βιβλιοπωλεία/εκδοτικούς

οίκους είτε σε γραφεία διδασκόντων του ΤΕΑΠΗ. Η διαδικασία είναι η εξής: Οι φοιτητές/τριες κάνουν ηλεκτρονική δήλωση στη βάση Eudoxus, όπου επιλέγουν τα συγγράμματα σύμφωνα με τη δήλωση μαθημάτων και συγγραμμάτων που υπέβαλλαν στο my-Studies. Κατόπιν παραλαμβάνουν τα συγγράμματα με επίδειξη της ακαδημαϊκής ταυτότητας και υπογράφοντας σε σχετική κατάσταση.

Στην πινακίδα 10 του χώρου της Γραμματείας (ισόγειο, Ναυαρίνου 13α) και στην ιστοσελίδα του Τμήματος, υπάρχουν όλες οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν τα διδακτικά συγγράμματα και τη διανομή τους.

Σύμβουλος Καθηγητής

Για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες, για την καλύτερη οργάνωση του ατομικού τους προγράμματος σπουδών, ορίζεται ένας διδάσκων ή μια διδάσκουσα ως σύμβουλος καθηγητής. Σε αυτόν/ήν θα μπορούν να προστρέξουν για προβλήματα ακαδημαϊκής φύσης που αντιμετωπίζουν. Συνιστάται ένθερμα στους/τις φοιτητές/τριες να κάνουν χρήση του συγκεκριμένου θεσμού. Οι λεπτομέρειες ανακοινώνονται από τη Γραμματεία με την εγγραφή των πρωτοετών.

Συνεργασία με διδάσκοντες/ουσες

Στο πλαίσιο της γενικότερης λειτουργίας του Τμήματος, οι διδάσκοντες/ουσες δέχονται τους φοιτητές/τριες για συνεργασία και βοήθεια συγκεκριμένες ώρες, οι οποίες ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου σε πίνακα έξω από το γραφείο τους και στην πινακίδα Νο 2 στους χώρους της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του τμήματος. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμβουλευθούν τους/τις διδάσκοντες/ουσες για οποιοδήποτε θέμα τους/τις απασχολεί σχετικά με τις σπουδές τους. Συνιστάται ιδιαίτερα η αναζήτηση διευκρινίσεων για το Πρόγραμμα Σπουδών. Οι διδάσκοντες/ουσες συνεργάζονται ασφαλώς με τους φοιτητές/τριες και στο πλαίσιο των μαθημάτων τους σε ημέρες και ώρες που συμφωνούνται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλικών

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλικών (ΣΥ.ΚΕ.ΟΜ.) λειτουργεί από το 1995 σε εθελοντική βάση από τελειόφοιτους/τες ή απόφοιτους/τες του ΤΕΑΠΗ υπό τη διεύθυνση και επίβλεψη της ομότιμης καθηγήτριας Μαρίας Μαλικιώση-Λοϊζου. Απευθύνεται σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και απόφοιτους του Τμήματος αλλά και σε φοιτητές άλλων τμημάτων του ΕΚΠΑ και έχει ως κύριο στόχο να βοηθήσει στην ομαλή προσαρμογή τους στο Πανεπιστήμιο

και τη φοιτητική ζωή, προσφέροντας συναισθηματική στήριξη και παρέχοντας υπηρεσίες πληροφόρησης και προσανατολισμού. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν τις σπουδές, το πρόγραμμα μαθημάτων, τις μεταπτυχιακές και επαγγελματικές προοπτικές. Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 υπάρχει δυνατότητα παροχής ψυχολογικής συμβουλευτικής από ψυχολόγους, εξωτερικούς συνεργάτες του ΣΥ.ΚΕ.ΟΜ.

Το Κέντρο διαθέτει ηλεκτρονική βιβλιοθήκη με οδηγούς σπουδών και ενημερωτικά φυλλάδια διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και προγραμμάτων υποτροφιών. Οργανώνει ημερίδες, σεμινάρια-εργαστήρια αυτοεκτίμησης, διαχείρισης του άγχους, διεκδικητικότητας, γνωριμίας με το διαδίκτυο κ.ά.

Στεγάζεται στην οδό Σταδίου 5, 7ος όροφος, γρ. 713-714. Οι ημέρες και οι ώρες λειτουργίας του Κέντρου αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων του ΤΕΑΠΗ.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: sykeom@ecd.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.sykeom.ecd.uoa.gr>

Βιβλιοθήκη του ΤΕΑΠΗ

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος υποστηρίζει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, κυρίως τις ερευνητικές δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι διδάσκοντες και οι φοιτητές/τριες (στην εκπόνηση εργασιών, διπλωματικών και διατριβών).

Το υλικό της βιβλιοθήκης καλύπτει κυρίως τους τομείς της Εκπαίδευσης, της Ψυχολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Φιλοσοφίας, της Λογοτεχνίας, της Γλωσσολογίας, καθώς και θέματα ευρύτερου γνωστικού ενδιαφέροντος. Οι περισσότεροι από τους μισούς τίτλους είναι στα ελληνικά, ενώ η πλειονότητα των υπολοίπων είναι στα αγγλικά. Μεγάλος αριθμός από τα ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά είναι δυνατόν να αναζητηθούν σε ηλεκτρονική μορφή.

Για την ανεύρεση συγκεκριμένων τίτλων βιβλίων και περιοδικών μπορεί να γίνει αναζήτηση στις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων του Πανεπιστημίου από την ιστοσελίδα www.lib.uoa.gr. Αν αυτό γίνει μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών της βιβλιοθήκης, παρέχεται πρόσβαση και στο πλήρες κείμενο άρθρων σε ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά. Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με βιβλιογραφικές αναζητήσεις οι αναγνώστριες/στες βοηθούνται από το προσωπικό. Επίσης, κάθε αναγνώστρια/στης μπορεί να αναζητά μόνη/ος της/του τα βιβλία και τα περιοδικά στα ράφια. Μετά τη χρήση, βιβλία και περιοδικά τοποθετούνται στο ράφι επιστροφών και όχι στα βιβλιοστάσια.

Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική για τους/τις προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, καθώς και για το διδακτικό και το διοικητικό προσωπικό. Από τον δανεισμό

εξαιρούνται τα περιοδικά και το πληροφοριακό υλικό (όπως λεξικά και εγκυκλοπαίδειες), τα οποία ωστόσο μπορούν να φωτοτυπηθούν από το προσωπικό της βιβλιοθήκης με την προμήθεια μαγνητικής κάρτας φωτοαντιγράφων. Περισσότερες πληροφορίες για τους όρους δανεισμού (όπως αριθμός δανειζόμενων βιβλίων, διάρκεια δανεισμού κ.ά.) δίνονται επί τόπου.

Η βιβλιοθήκη μπορεί να φιλοξενήσει έως τριάντα άτομα. Οι αναγνώστριες/τες με την εισοδό τους στη βιβλιοθήκη αφήνουν στα ράφια της εισόδου τσάντες, φακέλους, βιβλία ή άλλα μη πολύτιμα αντικείμενα που φέρουν μαζί τους. Δεν επιτρέπεται η χρήση κινητών τηλεφώνων και η κατανάλωση φαγητού και ποτού..

Η βιβλιοθήκη Βρίσκεται στον ημιώροφο της οδού Ιπποκράτους 33. Λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00 π.μ-6.00 μ.μ. Όταν είναι πρακτικά εφικτό ανακοινώνονται στην είσοδο της βιβλιοθήκης πρόσθετες ώρες λειτουργίας.

Πρόγραμμα ΕΡΑΣΜΟΣ (ERASMUS)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει οργανώσει στο πλαίσιο του ευρύτερου προγράμματος δράσης για τη Διά Βίου Μάθηση το πρόγραμμα Έρασμος (Erasmus) με σκοπό να ενθαρρύνει την κινητικότητα των φοιτητών/τριών για σπουδές ή για πρακτική άσκηση (βλ. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/erasmus_en.htm).

Το Πρόγραμμα Erasmus/Studies για σπουδές προσφέρει τη δυνατότητα φοίτησης για ένα διάστημα σε πανεπιστήμιο άλλης χώρας. Το Πρόγραμμα Erasmus/Placement προσφέρει τη δυνατότητα τοποθέτησης για κάποιο διάστημα σε εργασία με σκοπό την πρακτική άσκηση σε μια επιχείρηση ή έναν οργανισμό μιας άλλης χώρας. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετάσχουν και στα δύο προγράμματα κινητικότητας: και για σπουδές και για πρακτική άσκηση.

Το Πρόγραμμα Έρασμος/Σπουδές (Erasmus/Studies)

Το Πρόγραμμα παρέχει σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες όπως και σε υποψήφιους διδάκτορες δυνατότητα υποτροφίας για φοίτηση για ένα διάστημα σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Αυτό καθίσταται δυνατόν μόνο μέσω διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από καθηγητές/τριες του ΤΕΑΠΗ με πανεπιστήμια της αλλοδαπής.

Η διάρκεια των σπουδών στο εξωτερικό δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να είναι μικρότερη από τρεις (3) μήνες ούτε μεγαλύτερη από δώδεκα (12). Το συγκεκριμένο διάστημα σπουδών αναγνωρίζεται ως αντίστοιχο των σπουδών που οι φοιτητές/τριες θα είχαν κάνει στο ΤΕΑΠΗ. Τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια στο

πανεπιστήμιο υποδοχής και στα οποία θα εξεταστεί επιτυχώς έχουν πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση εφόσον αντιστοιχούν με προσφερόμενα στο ΤΕΑΠΗ μαθήματα.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι προπτυχιακοί φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι τουλάχιστον στο δεύτερο έτος σπουδών. Μπορούν δε να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μόνον αν τη στιγμή που κάνουν αίτηση για μετακίνηση έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον τόσα μαθήματα όσα αντιστοιχούν αριθμητικά σε ένα έτος σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές που βρίσκονται στο τελευταίο έτος φοίτησης ή είναι επί πτυχίω, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα μόνον αν χρωστούν ικανό αριθμό μαθημάτων, ώστε να έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής και αναγνώρισης μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών του πανεπιστημίου υποδοχής.

Επισημαίνεται ότι οι φοιτητές/τριες που έχουν μετακινηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Έρασμος/Σπουδές, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο, δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν δεύτερη φορά, εκτός εάν υπάρχουν κενές θέσεις.

Οι φοιτητές/τριες μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών έχουν δυνατότητα συμμετοχής με την προϋπόθεση να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μισά τουλάχιστον από τα μαθήματα του προγράμματος. Για την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων είναι απαραίτητη η αιτιολογημένη εισήγηση της Τριμελούς Επιτροπής. Στην εισήγηση θα αναγράφεται το θέμα της διατριβής και θα βεβαιώνεται ότι το πρόγραμμα που θα ακολουθήσει ο υποψήφιος στο εξωτερικό θα αποτελέσει μέρος της ερευνητικής εργασίας του για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του και θα προσμετρηθεί στο συνολικό χρόνο των σπουδών του. Στην επιλογή συνεκτιμώνται ο βαθμός του βασικού πτυχίου και του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Επίσης, οι φοιτητές θα πρέπει να προσκομίσουν αποδεικτικό γνώσης της γλώσσας του πανεπιστημίου υποδοχής.

Το Πρόγραμμα παρέχει υποτροφία, η οποία καλύπτει το “κόστος κινητικότητας”, δηλαδή τις πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται μια περίοδος σπουδών σε άλλο κράτος και όχι το σύνολο των δαπανών για σπουδές στο εξωτερικό. Το ύψος των υποτροφιών διαφοροποιείται ανάλογα με τη χώρα μετάβασης. Επιπλέον, υποτροφίες ή δάνεια που πιθανώς λαμβάνουν φοιτητές/τριες από εθνικές πηγές για σπουδές στην Ελλάδα διατηρούνται καθόλη τη διάρκεια των σπουδών τους στο εξωτερικό, κατά συνέπεια και κατά την περίοδο που λαμβάνουν υποτροφία Erasmus.

Το ΤΕΑΠΗ στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus έχει αναπτύξει συνεργασίες με τα εξής ευρωπαϊκά πανεπιστήμια: University of Eastern Finland, Université Charles de Gaulle-Lille III, Université René Descartes-Paris V, Università degli studi di Padova, Ευρωπαϊκό Παν/μιο Κύπρου, ISCTE-Instituto Universitario de Lisboa, University College London Institute

of Education. Κάθε χρόνο, στην αρχή του εαρινού εξαμήνου αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΤΕΑΠΗ ανοιχτή πρόσκληση υποβολής αιτήσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά και προσδιορίζονται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων του ΕΚΠΑ, Πανεπιστημίου 30, Αθήνα, Δευτέρα έως Πέμπτη, ώρες: 11:00-13:00, τηλ.: 210-3689713-6, φαξ: 210-3689720. ηλεκτρονική διεύθυνση: socrates@interel.uoa.gr ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ <http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>.

Το Πρόγραμμα Έρασμος/Πρακτική Άσκηση (Erasmus/Placement)

Το πρόγραμμα υποστηρίζει την κινητικότητα φοιτητών με τοποθέτηση για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα ή άλλους οργανισμούς κατάρτισης σε ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus. Το πρόγραμμα παρέχει οικονομική ενίσχυση στους φοιτητές –όχι πλήρη κάλυψη– διαφορετική για κάθε χώρα. Η διάρκεια συμμετοχής είναι από τρεις έως έξι μήνες. Σκοπός του προγράμματος είναι η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας σχετικής με το αντικείμενο σπουδών, καθώς και η γνωριμία και η κατανόηση των οικονομικών και των πολιτισμικών συνθηκών των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης έχουν όλοι οι εγγεγραμμένοι φοιτητές, σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό Τμήμα, καθώς και όσοι εκπονούν διδακτορική διατριβή σε Τμήμα του ΕΚΠΑ.

Φοιτητές/τριες που έχουν μετακινηθεί τα προηγούμενα χρόνια στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus/Studies για σπουδές δικαιούνται να συμμετάσχουν και στο Πρόγραμμα Erasmus/Placement για πρακτική άσκηση.

Η διαδικασία είναι η εξής: Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/τριες αναζητούν οι ίδιοι/ες φορέα κατάρτισης (επιχείρηση, οργανισμό κ.λπ.) που προσφέρει θέσεις πρακτικής, στέλνουν στους φορείς που επιθυμούν σύντομο βιογραφικό σημείωμα περιγράφοντας το αντικείμενο/ειδικότητά τους και αφού γίνουν δεκτοί/ές για πρακτική άσκηση, υποβάλλουν (σύμφωνα με σχετική προκήρυξη που δημοσιεύεται κάθε χρόνο) αίτηση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στο Τμήμα Ευρωπαϊκών & Διεθνών Σχέσεων, Γραφείο ERASMUS: Πανεπιστημίου 30

Για περισσότερες πληροφορίες, βλ.: <http://www.interel.uoa.gr/erasmus/sp/pm.html>.

πρόγραμμα σπουδών ακαδημαϊκού έτους 2016-2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) του ΤΕΑΠΗ αναθεωρήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2012-13. Το νέο πρόγραμμα, όπως ακριβώς περιγράφεται στον παρόντα Οδηγό Σπουδών, ισχύει για τους/τις φοιτητές/τριες που εισήχθησαν στο ΤΕΑΠΗ από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και μετά. Για τους/τις φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί στο ΤΕΑΠΗ τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2011 και παλαιότερα ισχύει το ίδιο ΠΣ με διαφοροποιήσεις σε περιορισμένο αριθμό μαθημάτων που αναγράφονται για κάθε περίπτωση χωριστά.

Δομή και στόχοι

Βασικός στόχος του ΠΣ είναι να προσφέρει στους/τις φοιτητές/τριες τις απαραίτητες γνώσεις από το διεπιστημονικό πεδίο που αποτελεί το αντικείμενο του Τμήματος, δίνοντάς τους ταυτόχρονα τη μέγιστη δυνατή ελευθερία επιλογής των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν και κατά συνέπεια, των διδασκόντων με τους/τις οποίους/ες θα συνεργαστούν. Έτσι, οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν εν μέρει την ευθύνη της συγκρότησης του δικού τους προγράμματος και έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο βέβαια των προσφερόμενων μαθημάτων και των απαιτήσεων του Τμήματος, να δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα σε τομείς που τους/τις ενδιαφέρουν. Επίσης, το ΠΣ αποσκοπεί να δώσει στους διδάσκοντες και στις διδάσκουσες ελευθερία επιλογής των μαθημάτων που θα διδάξουν και, κατά συνέπεια, την ευκαιρία να μεταβάλλουν και να εμπλουτίζουν το πρόγραμμα των προσφερόμενων μαθημάτων. Αποσκοπεί τέλος να δώσει στο Τμήμα και στη Συνέλευσή του τη δυνατότητα απλούστερου και πιο αποτελεσματικού σχεδιασμού σχετικά με την ανάπτυξη και αλλαγή του προγράμματος, το διδακτικό δυναμικό, τις κατευθύνσεις και τις ειδικεύσεις, αλλά και τις μεταπτυχιακές σπουδές.

Το ΠΣ περιλαμβάνει δέκα υποχρεωτικές ενότητες μαθημάτων και τρεις προαιρετικές.

Οι υποχρεωτικές ενότητες είναι οι εξής:

Παιδαγωγική
Ψυχολογία
Κοινωνιολογία
Μεθοδολογία
Εκπαίδευση στις Θετικές Επιστήμες
Αγωγή στις Τέχνες
Γλώσσα, Λογοτεχνία, Ιστορία

Πρακτικές Ασκήσεις στην Εκπαίδευση και την Έρευνα

Ξένη Γλώσσα

Θεματικές Εβδομάδες

Οι τρεις προαιρετικές ενότητες αφορούν τη δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, παρακολούθησης ενός μαθήματος σε άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ και αναγνώρισης άλλης ξένης γλώσσας.

Οι παραπάνω ενότητες αντανakλούν την πολύμορφη και διεπιστημονική κατάρτιση, η οποία κρίνεται αναγκαία σήμερα για τους/τις παιδαγωγούς με ειδικευση στην πρώιμη παιδική ηλικία. Για κάθε ενότητα οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν έναν ελάχιστο αριθμό μαθημάτων (και αντίστοιχων διδακτικών μονάδων). Στη συνέχεια του Οδηγού Σπουδών υπάρχει αναλυτική παρουσίαση των ενοτήτων και των υποχρεωτικών διδακτικών μονάδων.

Για καθεμιά από τις υποχρεωτικές ενότητες υπάρχει ορισμένος αριθμός διδακτικών μονάδων, ο οποίος αντιστοιχεί συνήθως σε συγκεκριμένα υποχρεωτικά μαθήματα. Το πρόγραμμα επιδιώκει μια ισορροπία μεταξύ υποχρεωτικών και μαθημάτων επιλογής, έτσι ώστε οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να παίρνουν οπωσδήποτε τις γνώσεις που θεωρούνται απαραίτητες, αλλά να έχουν και αρκετά περιθώρια ελευθερίας για να συνθέσουν το δικό τους "ατομικό πρόγραμμα". Τα μαθήματα που κρίθηκαν υποχρεωτικά θεωρείται ότι προσφέρουν απαραίτητες γνώσεις για τον μελλοντικό εκπαιδευτικό της προσχολικής ηλικίας, αλλά και τη βάση για την παρακολούθηση των υπολοίπων μαθημάτων σε κάθε ενότητα.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν διδάσκοντες και διδασκόμενοι στο σημερινό μαζικό πανεπιστήμιο είναι ο μεγάλος αριθμός των ακροατηρίων. Για την αντιμετώπισή του αποφασίστηκε τα υποχρεωτικά μαθήματα να διδάσκονται σε τμήματα. Κρίθηκε ότι με τη μείωση (τουλάχιστον κατά το ήμισυ) του ακροατηρίου θα δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα επαφής και συζήτησης. Αυτή η ρύθμιση ενδέχεται να αλλάξει, όταν σε ένα ακαδημαϊκό έτος η οργάνωση της προσφοράς μαθημάτων το απαιτεί.

Για την ολοκλήρωση των μαθημάτων που απαιτούνται για το πτυχίο, συνιστάται στους/τις φοιτητές/τριες να παρακολουθήσουν κάποιο μάθημα από άλλο Τμήμα του ΕΚΠΑ. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να καλύψουν και άλλους τομείς εμπλουτίζοντας έτσι την επιστημονική τους συγκρότηση.

Επιπλέον, μέσω του Προγράμματος Erasmus της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατόν ορισμένες διδακτικές μονάδες που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου να αποκτώνται με

την παρακολούθηση μαθημάτων σε πανεπιστήμια της αλλοδαπής εφόσον έχει θεσπιστεί σχετική συνεργασία. Στη σχετική ενότητα του Οδηγού Σπουδών παρέχονται περαιτέρω πληροφορίες για τη λειτουργία αυτών των προγραμμάτων ανταλλαγής και για τη μερική χρηματοδότησή τους με τη μορφή υποτροφίας.

Κατά κανόνα ένα μάθημα αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και προσφέρει 5 πιστωτικές (ECTS). Η ενότητα ωστόσο των Παιδαγωγικών Εφαρμογών περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν σε 7 διδακτικές μονάδες (8 ECTS). Στην Ενότητα της Ξένης Γλώσσας μερικά μαθήματα αντιστοιχούν σε 2 διδακτικές μονάδες (2 ή 4 ECTS). Η προαιρετική πτυχιακή εργασία προσφέρει 12 διδακτικές μονάδες (20 ECTS). Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται συνολικά 161 διδακτικές μονάδες (250 ECTS), εκ των οποίων 116 (175 ECTS) είναι οι μονάδες των υποχρεωτικών μαθημάτων και των μαθημάτων που επιλέγονται υποχρεωτικά από συγκεκριμένη ενότητα.

Όλα τα μαθήματα του ΠΣ αντιστοιχούν σε καθορισμένο εξάμηνο φοίτησης. Σε ό,τι αφορά τα υποχρεωτικά μαθήματα, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να τα παρακολουθήσουν στο εξάμηνο που ορίζεται. Δεν μπορούν να εγγραφούν σε αυτά φοιτητές/τριες προηγούμενων εξαμήνων. Για παράδειγμα, οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες οφείλουν να δηλώσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα του α' και β' εξαμήνου αντίστοιχα, δεν μπορούν όμως να γίνουν δεκτοί σε υποχρεωτικό μάθημα των γ', δ' ή άλλων εξαμήνων. Αυτό δεν ισχύει για τα μαθήματα επιλογής. Γι' αυτά το προτεινόμενο εξάμηνο είναι ενδεικτικό, επομένως οι φοιτητές/τριες μπορούν να αποφασίσουν, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, τη σειρά με την οποία θα τα παρακολουθήσουν.

Συνιστάται πάντως στους/τις φοιτητές/τριες να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις υποδείξεις του ΠΣ σχετικά με τη χρονική ακολουθία των μαθημάτων, αφενός επειδή προτείνουν μια λογικά κατάλληλη σειρά παρακολούθησης των μαθημάτων ανάλογα με τη δυσκολία και την αλληλοσύνδεσή τους, αφετέρου επειδή διευκολύνουν την οργάνωση της προσφοράς μαθημάτων εκ μέρους του Τμήματος. Όταν για παράδειγμα ένα μάθημα προτείνεται για τα πρώτα εξάμηνα, καλό θα είναι να μην αφεθεί για το τέλος, επειδή μπορεί ένα συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος να μην προσφερθεί, με αποτέλεσμα, κάποιος που δεν το έχει παρακολουθήσει, να μην μπορεί να ολοκληρώσει τις σπουδές του κατά το εξάμηνο που προγραμματίζε. Ωστόσο, η Συνέλευση του Τμήματος μεριμνά για την επαρκή προσφορά μαθημάτων, παρά τις σημαντικές δυσκολίες στις οποίες προσκρούει λόγω της αδυναμίας χρηματοδότησης νέων θέσεων διδασκόντων.

Προσοχή θα πρέπει να δίνεται και στις ειδικές απαιτήσεις του κάθε μαθήματος. Για ορισμένα μαθήματα ορίζονται κάποια άλλα ως προαπαιτούμενα. Σε μερικές περιπτώσεις αναφέρεται ρητά ότι είναι απαραίτητο οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει ένα ή περισσότερα μαθήματα, ενώ σε άλλες απλώς συνιστάται να τα έχουν παρακολουθήσει. Όπως έχει αναφερθεί, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να παρακολουθούν τα υποχρεωτικά μαθήματα στο εξάμηνο που προσφέρονται. Κάποια μαθήματα προσφέρονται συνδεδεμένα ανά δύο και για την παρακολούθησή τους θα πρέπει να δηλωθούν και τα δύο. Υπάρχουν επίσης μαθήματα που, για λόγους οργάνωσης, δέχονται περιορισμένο αριθμό φοιτητών/τριών και με κριτήρια που αποφασίζουν οι διδάσκοντες/ουσες. Οι περιορισμοί αυτοί είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία σεμιναριακών και εργαστηριακών μαθημάτων, η ειδική φύση των οποίων αναγράφεται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Συνήθως σε αυτά τα μαθήματα αναγράφεται και η απαίτηση για υποχρεωτική παρακολούθηση.

Για περισσότερες λεπτομέρειες οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να προστρέχουν στη συνολική περιγραφή του ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017. Για το περιεχόμενο των μαθημάτων θα πρέπει να προστρέχουν στην ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2016-2017¹

1. Ενότητα Παιδαγωγικής

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Παιδαγωγικής: 15 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 4 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ) και ένα μάθημα υποχρεωτικώς επιλεγόμενο.

Οι φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής 2010-11 και παλαιότερα υποχρεούνται να συγκεντρώσουν αντίστοιχα: 15 ΔΜ από 3 ΥΜ και δύο μαθήματα υποχρεωτικώς επιλεγόμενα.

101.² Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής Ι (υποχρεωτικό) (προηγούμενος τίτλος:

Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής)

α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3 ή Π.Μ.³: 5)

A. Ανδρούσου

127. Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής ΙΙ (υποχρεωτικό)

α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

B. Τσάφος

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα παραπάνω μαθήματα (101 και 127) διδάσκονται παράλληλα και οι φοιτητές πρέπει να τα παρακολουθούν και τα δύο, δηλ. 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2δώρα)

107. Γραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία Ι (προηγούμενος τίτλος: Εγγραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία). Σεμινάριο με κλειστό αριθμό 40 φοιτητών/ριών. Απευθύνεται μόνο σε φοιτήτριες 4ου έτους

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Χ. Δαφέρμου

Δεν θα διδαχθεί

1. Η δομή του προγράμματος, όπως ακριβώς αναφέρεται εδώ, ισχύει για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν εισαχθεί στο ΤΕΑΠΗ τα ακαδημαϊκά έτη 2011-2012 και μετά. Κάποιες διαφοροποιήσεις που αφορούν φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν εισαχθεί στο ΤΕΑΠΗ τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2011 και παλαιότερα αναγράφονται για κάθε περίπτωση μαθήματος χωριστά.

2. ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟΥΣ ΚΩΔΙΚΟΥΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: επειδή κάποιοι τίτλοι μαθημάτων έχουν τροποποιηθεί ενώ το περιεχόμενό τους έχει παραμείνει το ίδιο ή κάποιοι τίτλοι παλιών μαθημάτων μοιάζουν με τίτλους καινούργιων η σημασία των κωδικών είναι αποφασιστική. Αν δύο μαθήματα είναι ίδια το λέει ουσιαστικά ο κωδικός τους!

3. Π.Μ.: Πιστωτικές Μονάδες

108. Παιδαγωγική της ένταξης Ι (προηγούμενος τίτλος: Παιδαγωγική της ένταξης)

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5) και 129. Παιδαγωγική της ένταξης ΙΙ

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα παραπάνω μαθήματα (108 και 129) διδάσκονται παράλληλα. Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δώρα)

Δεν θα διδαχθεί

109. Εισαγωγή στην ειδική αγωγή (υποχρεωτικό)

γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

E. Ντεροπούλου

111. Εκπαίδευση παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές (κώφωση, τύφλωση) (σεμινάριο, προαπαιτούμενα: 108 και 129. Παιδαγωγική της ένταξης Ι και ΙΙ και 109. Εισαγωγή στην ειδική αγωγή).

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

112. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (υποχρεωτικό)

δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

E. Φλογαΐτη

113. Εναλλακτικές διδακτικές τεχνικές στην εκπαίδευση (Προηγούμενη ονομασία: Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη) (σεμινάριο, προαπαιτούμενο: 112. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη)

η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

E. Φλογαΐτη (συνεργάτρια: Χ. Κάτση)

117. Αγωγή Υγείας

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

118. Παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού (σεμινάριο με κλειστό αριθμό 30 φοιτητών/ριών)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Α. Ανδρούσου

Δεν θα διδαχθεί

119. Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία I (προηγούμενη ονομασία: Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

και

130. Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία II
ε' εξαμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Ε. Ντεροπούλου

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα παραπάνω μαθήματα (119 και 130) διδάσκονται παράλληλα και οι φοιτητές/ριες πρέπει να παρακολουθήσουν και τα δύο, δηλ. 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).

121. Το παιδαγωγικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη, Σεμινάριο. Προαπαιτούμενο: 112. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Ε. Φλογαίτη

Δεν θα διδαχθεί

123. Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις I: αξιοποίηση βασικών θεωρητικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη (προηγούμενος τίτλος: Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: βασικές θεωρητικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής I)

Ζ' εξαμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Μ. Σφυρόερα

124. Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Ε. Φλογαίτη

Δεν θα διδαχθεί

128. Γραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία II (προαπαιτούμενο: Γραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία I)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Χ. Δαφέρμου

Δεν θα διδαχθεί

131. Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις II: από τη διερεύνηση της σκέψης των παιδιών στην εκπαιδευτική πράξη (Προηγούμενος τίτλος: Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: βασικές θεωρητικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής II)

Προαπαιτούμενο: 123. Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις I: αξιοποίηση βασικών θεωρητικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη.

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Μ. Σφυρόερα

Δεν θα διδαχθεί

132. Εκπαίδευση παιδιών με νοητική καθυστέρηση και κινητική αναπηρία
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

133. Κριτική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη
δ' εξαμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

135. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα και η αναμόρφωσή του από τον εκπαιδευτικό
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Κ. Χρυσafίδης

136. Παιδαγωγικές παρεμβάσεις σε ανοιχτά πλαίσια: ανάλυση δράσεων για παιδιά προσφύγων και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (Μέγιστος αριθμός 60 φοιτητές/τριες.)

δ' εξαμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Α. Ανδρούσου

Το μάθημα δεν προσφέρεται σε φοιτητές/ριες μικρότερων εξαμήνων

Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει ή να παρακολουθούν το μάθημα 906.

Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο –Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης.

2. Ενότητα Ψυχολογίας

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/ τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Ψυχολογίας: 12 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ) και ένα μάθημα υποχρεωτικώς επιλεγόμενο.

202. Ανάπτυξη του παιδιού I (υποχρεωτικό, προηγούμενος τίτλος: Ανάπτυξη του παιδιού) α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ρ. Παπαδοπούλου

222. Ανάπτυξη του παιδιού II (υποχρεωτικό) β' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ρ. Παπαδοπούλου

204. Ανάπτυξη του λόγου (υποχρεωτικό) γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Κατή

207. Ρεύματα Κοινωνικής Ψυχολογίας (προηγούμενος τίτλος: Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία) (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Θ. Δραγώνα

Δεν θα διδαχθεί

208. Κοινωνιολογικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια, σεμινάριο (40 φοιτητές/ριες) ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Θ. Δραγώνα

210. Μέσα Επικοινωνίας και παιδική ηλικία (προηγούμενος τίτλος: Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και παιδί) γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Κούρτη

213. Συμβουλευτική Ψυχολογία στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Γ. Τσίτσας (ανάθεση διδασκαλίας)

214. Συμβουλευτικές δεξιότητες στην εκπαίδευση (σεμινάριο) Προτείνεται οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα: 213 Συμβουλευτική Ψυχολογία ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Γ. Τσίτσας (ανάθεση διδασκαλίας)

215. Ψυχολογία της εκπαίδευσης δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Γαλανάκη (ανάθεση διδασκαλίας)

216. Θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

220. Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία και διαπροσωπική επικοινωνία (σεμινάριο, η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας. Μέγιστος αριθμός φοιτητών 30). Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα 202, 222: Ανάπτυξη του παιδιού I και II και 223. Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

221. Επικοινωνία στις ομάδες (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Κούρτη

Δεν θα διδαχθεί

223. Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας (Προαπαιτούμενο: απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στην πρακτική άσκηση 906. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο–Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

224. Ψυχολογία της τάξης: αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση
Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 215. Ψυχολογία της εκπαίδευσης
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

225. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην πρώτη παιδική ηλικία
Προαπαιτούμενα: 202. Ανάπτυξη του παιδιού Ι και 222. Ανάπτυξη του παιδιού ΙΙ.
Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Μέγιστος αριθμός 50 φοιτητές/τριες
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ρ. Παπαδοπούλου

3. Ενότητα Κοινωνιολογίας

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Κοινωνιολογίας: 9 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 2 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ) και ένα μάθημα υποχρεωτικώς επιλεγόμενο.

301. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία (υποχρεωτικό)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

α' εξάμηνο Α–Κ: Μ. Λεοντσίνη

β' εξάμηνο Λ–Ω: Μ. Λεοντσίνη

303. Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Σεμινάριο. Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 306. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης)

ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Α. Βασιλοπούλου

304. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας Ι (προηγούμενος τίτλος: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας)

γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δ. Μακρυνιώτη

306. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης (υποχρεωτικό)

β' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Α-Λ: Ν. Ασκούνη

Μ-Ω: Α. Βασιλοπούλου

308. Ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος

(Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ετών Ζητήματα Κοινωνικής θεωρίας)

δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δ. Μακρυνιώτη

309. Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση (προηγούμενος τίτλος: Εκπαίδευση και κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρώπη)

(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Ε. Ζαμπέτα

Δεν θα διδαχθεί

310. Εκπαιδευτική πολιτική II (προηγούμενος τίτλος: Κράτος και εκπαίδευση)
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Ζαμπέτα

311. Εκπαιδευτική πολιτική I: οι εκπαιδευτικοί θεσμοί στην πρώιμη παιδική ηλικία
(προηγούμενος τίτλος: Εκπαιδευτική πολιτική με έμφαση στην πολιτική για την
εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη)
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Ζαμπέτα

313. Θεωρίες φύλων (προαπαιτούμενο: 301. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία)
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Μ. Λεοντσίνη

314. Φύλα και πολιτιστικές πρακτικές (προηγούμενη ονομασία: Φύλα, πολιτιστικές
πρακτικές και εκπαίδευση, προαπαιτούμενο: 301. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία)
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Μ. Λεοντσίνη

317. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας II (Προαπαιτούμενο: το 304.
Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας I)
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Μακρυνιώτη

318. Πολιτικές ζωής και θανάτου (προαπαιτούμενο: 308. Ζητήματα κοινωνιολογίας του
σώματος)
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Μακρυνιώτη
(Μέγιστος αριθμός 60 φοιτητές/τριες)

319. Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων
δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Ζαμπέτα

4. Ενότητα Μεθοδολογίας

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την
ενότητα της Μεθοδολογίας: 9 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα
(ΥΜ).

Οι φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής 2010-11 και παλαιότερα υποχρεούνται να
συγκεντρώσουν: 6 ΔΜ από 2 ΥΜ.

401. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I
(υποχρεωτικό, προηγούμενος τίτλος: Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές
επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση) (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
και

407. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες II
(υποχρεωτικό) (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

A-KA: β' εξάμηνο Α. Βασιλοπούλου.

KE-O: β' εξάμηνο Θ. Δραγώνα

Π-Ω: β' εξάμηνο Ε. Κούρτη.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Τα παραπάνω μαθήματα διδάσκονται παράλληλα και πρέπει να δηλωθούν και
τα δύο. Δίνουν συνολικά 6 δ.μ. Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας
διδασκαλίας (2 δίωρα).

Οι φοιτητές οι εισαχθέντες το 2010-11 και παλαιότερα, έχουν ως υποχρεωτικό μόνο
το 401. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I (προηγούμενος τίτλος:
Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση).
Έτσι, όσοι απ' αυτούς το έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς μπορούν να συμπληρώσουν
τα δύο υποχρεωτικά μαθήματα με το μάθημα 403. Μεθοδολογία των επιστημών του
ανθρώπου: Στατιστική. Όσοι δεν το έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς θα υποχρεωθούν να
παρακολουθήσουν (και να δηλώσουν) και τα δύο συνδεδεμένα μαθήματα 401 και 407.

403. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική (υποχρεωτικό)
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5), Λ-Ω: Β. Γιαλαμάς Δ. Μάνεσης
δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5), Α-Κ: Β. Γιαλαμάς Δ. Μάνεσης

409. Βασικές αρχές και εφαρμογές της ανάλυσης λόγου
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Α. Βασιλοπούλου

5. Ενότητα Εκπαίδευσης στις Θετικές Επιστήμες

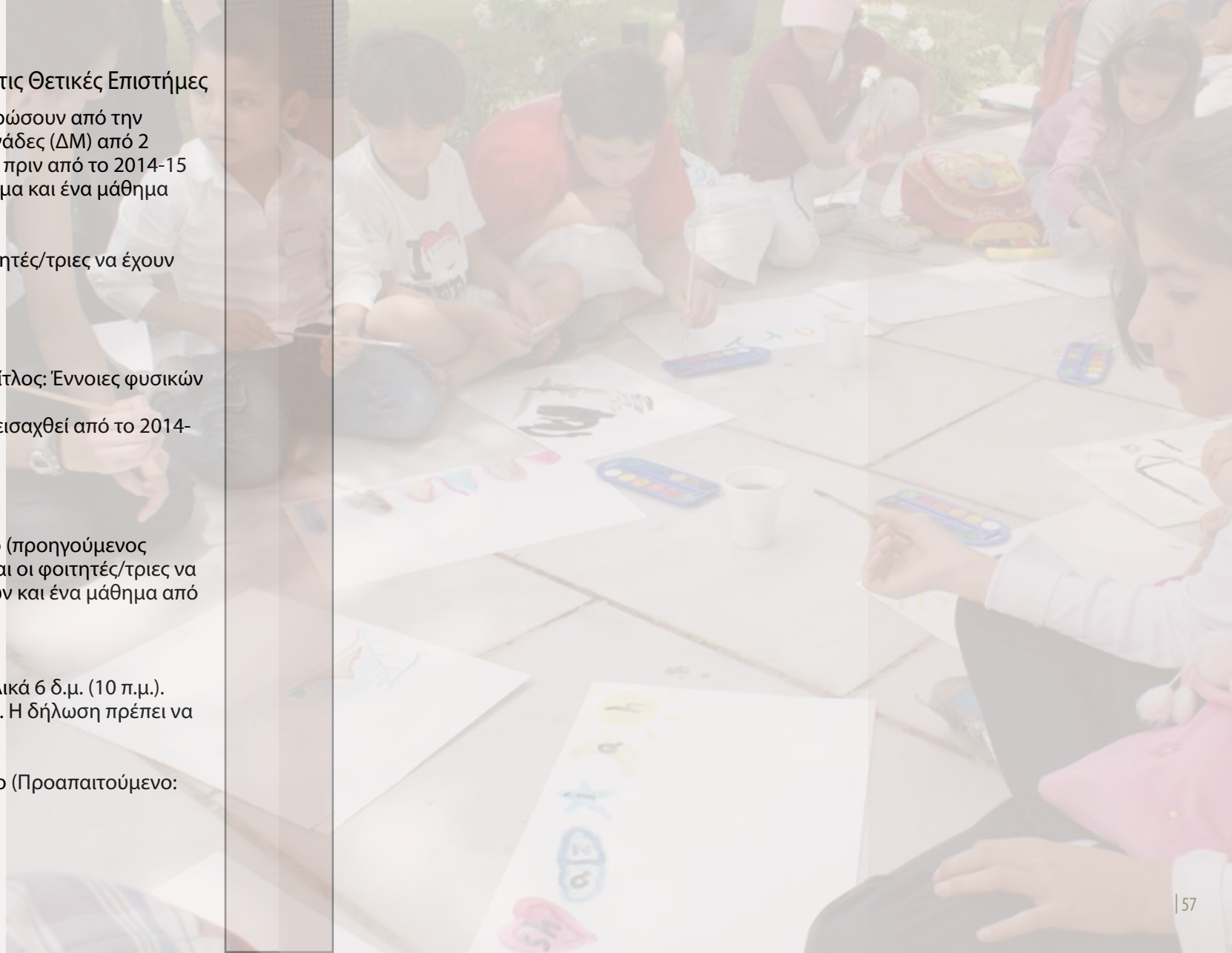
Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/ τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Εκπαίδευσης στις Θετικές Επιστήμες: 6 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 2 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ). Οι φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί πριν από το 2014-15 χρειάζεται να συγκεντρώσουν τις 6 ΔΜ από ένα υποχρεωτικό μάθημα και ένα μάθημα επιλογής.

501. Εξέλιξη των ιδεών στις φυσικές επιστήμες (Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 502. Έννοιες φυσικών επιστημών Ι)
ζ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές

502. Έννοιες φυσικών επιστημών Ι (υποχρεωτικό) (προηγούμενος τίτλος: Έννοιες φυσικών επιστημών).
Το μάθημα είναι υποχρεωτικό για τους/ις φοιτητές/τριες που έχουν εισαχθεί από το 2014-15 και μετά.
β' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές

5Κ1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής Ι, εργαστήριο (προηγούμενος τίτλος: Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής. Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 502. Έννοιες φυσικών Επιστημών και ένα μάθημα από την ενότητα της Θεατρικής Έκφρασης)
ε' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές, Α. Παρούση
ΠΡΟΣΟΧΗ: Το μάθημα προσφέρεται μαζί με το 6Κ1, δίνοντας συνολικά 6 δ.μ. (10 π.μ.). Προσφέρει δηλαδή, 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.

5Κ2. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής ΙΙ, εργαστήριο (Προαπαιτούμενο: Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής Ι)
στ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές, Α. Παρούση

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το μάθημα προσφέρεται μαζί με το 6Κ2, δίνοντας συνολικά 6 δ.μ. (10 π.μ.). Προσφέρει δηλαδή, 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.

504. Λογικο-μαθηματικές σχέσεις και αριθμητικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση (Προαπαιτούμενο: 514. Βασικές έννοιες μαθηματικών)
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

505. Εισαγωγή στην πληροφορική
α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5) Λ-Ω: Γαλαμάς Δ. Μάνεσης
β' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5) Α-Κ: Β. Γαλαμάς και Δ. Μάνεσης

506. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση (Μετονομασία του: Εισαγωγή στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση)
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Η. Βούλγαρη

508. Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες Ι (προηγούμενος τίτλος Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες) Το μάθημα ήταν υποχρεωτικό για τους φοιτητές/ριες που είχαν εισαχθεί πριν από το 2014-15
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

509. Θέματα ιστορίας και φιλοσοφίας των μαθηματικών
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

510. Χωρικές σχέσεις και γεωμετρικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση (Προαπαιτούμενο: 514. Βασικές έννοιες μαθηματικών)
δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Χασάπης

511. Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών Ι (Προηγούμενος τίτλος: Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών). Συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 504. Λογικο-μαθηματικές σχέσεις και αριθμητικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση.
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Σ. Καφούση (ανάθεση διδασκαλίας)

512. Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προσχολική εκπαίδευση (εργαστηριακό - 2 τμήματα: 20 φοιτητές/ριες ανά τμήμα)
δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Η. Βούλγαρη

513. Εξέλιξη του νευρικού συστήματος: σύγχρονες προσεγγίσεις (σεμινάριο)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Δεν θα διδαχθεί

514. Βασικές έννοιες μαθηματικών (υποχρεωτικό)
Το μάθημα είναι υποχρεωτικό για τους/ις φοιτητές/ριες που έχουν εισαχθεί από το 2014-15 και μετά.
α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Σ. Καφούση (ανάθεση διδασκαλίας)

515. Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες ΙΙ: Θέματα Βιολογίας Ανθρώπου
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δεν θα διδαχθεί

516. Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Ψηφιακός Κόσμος: Σύγχρονες Τάσεις και Προοπτικές
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Η. Βούλγαρη

517. Ψηφιακά Παιχνίδια, Εικονικοί Κόσμοι, και Μάθηση: Έρευνα και Εφαρμογές (εργαστηριακό - 2 τμήματα: 20 φοιτητές/ριες ανά τμήμα)
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Η. Βούλγαρη

6. Ενότητα Αγωγής στις Τέχνες

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Αγωγής στις Τέχνες: 9 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από τρία μαθήματα. Είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ να επιλέξουν ένα μάθημα από τα σχετικά με τη μουσική, ένα από τα σχετικά με τις εικαστικές τέχνες και ένα από τα σχετικά με το θέατρο-κουκλοθέατρο.

601. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής Ι (προηγούμενος τίτλος: Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

Δεν θα διδαχθεί

602. Αυτοσχέδιες κατασκευές μουσικών οργάνων (προηγούμενος τίτλος: Κατασκευές μουσικών οργάνων) (εργαστηριακό)
γ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

605. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα Ι, σεμινάριο (Προηγούμενος τίτλος: Κατασκευή μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα, εργαστηριακό. Προαπαιτούμενο: 602. Αυτοσχέδιες κατασκευές μουσικών οργάνων), τμήμα 50 φοιτητών
ε' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

606. Κρουστά μουσικά όργανα και ηχογόνες πηγές (εργαστηριακό, συνιστάται οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα: 605. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα Ι και 601. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής Ι)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

Δεν θα διδαχθεί

607. Διδακτική των εικαστικών τεχνών
στ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ο. Κούβου

608. Στοιχεία και τεχνικές των εικαστικών τεχνών (προηγούμενος τίτλος: Εικαστικό εργαστήριο). Εργαστήριο. Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα: 610. Ιστορία των εικαστικών τεχνών), τμήμα 35 φοιτητών
γ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ο. Κούβου

610. Ιστορία των εικαστικών τεχνών
α' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ο. Κούβου

611. Εισαγωγή στο κουκλοθέατρο
α' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Α. Παρούση

614. Σύγχρονες και παραδοσιακές όψεις του θεάτρου σκιών-παιδαγωγικές εφαρμογές
α' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Α. Παρούση

615. Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου
α' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας)

616. Διδακτική και Παιδαγωγική του Θεάτρου (προηγούμενος τίτλος: Εισαγωγή στους κώδικες του θεάτρου: θεωρία και πράξη) (σεμινάριο)
η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας)
(Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Μέγιστος αριθμός 60 φοιτητές)

618. Παιδικό σχέδιο: σύγχρονες προσεγγίσεις (προηγούμενος τίτλος: Παιδικό ιχνογράφημα)
ζ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ο. Κούβου

619. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής II (Προαπαιτούμενο: 601. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής I)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

Δεν θα διδαχθεί

620. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα II (σεμινάριο, προαπαιτούμενο: 605. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα I)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

Δεν θα διδαχθεί

6Κ1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής I (προηγούμενος τίτλος: Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής, συνιστάται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 502. Έννοιες φυσικών Επιστημών και ένα μάθημα από την ενότητα της Θεατρικής Έκφρασης)
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές, Α. Παρούση
ΠΡΟΣΟΧΗ: Το μάθημα προσφέρεται μαζί με το 5Κ1, δίνοντας συνολικά 6 δ.μ. (10 π.μ.). Προσφέρει δηλαδή, 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.

6Κ2. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής II, εργαστήριο (προαπαιτούμενο: Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής I)
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Β. Τσελφές, Α. Παρούση
ΠΡΟΣΟΧΗ: Το μάθημα προσφέρεται μαζί με το 5Κ2, δίνοντας συνολικά 6 δ.μ. (10 π.μ.). Προσφέρει δηλαδή, 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.

621. Θέατρο και Πολιτισμός
α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Θ. Γραμματάς (ανάθεση διδασκαλίας)
7. Ενότητα Γλώσσας, Λογοτεχνίας, Ιστορίας

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/ τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Γλώσσας, Λογοτεχνίας, Ιστορίας: 12 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 3 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ) και ένα μάθημα υποχρεωτικώς επιλεγόμενο.

704. Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία (υποχρεωτικό)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
γ' εξάμηνο (Α-Λ): Α. Γιαννικοπούλου
δ' εξάμηνο (Μ-Ω): Α. Γιαννικοπούλου

706. Διδακτική της λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
ε' εξάμηνο: Α. Γιαννικοπούλου
Το μάθημα απευθύνεται αποκλειστικά σε φοιτητές/ριες ε' εξαμήνου.

707. Ελληνική Ιστορία, 19ος αιώνας (υποχρεωτικό)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
δ' εξάμηνο : Φ. Ασημακοπούλου

708. Ιστορία της εκπαίδευσης (σεμινάριο έως 30 άτομα)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Φ. Ασημακοπούλου

Δεν θα διδαχθεί

709. Γλώσσα, κοινωνία και νόηση (υποχρεωτικό)
α' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Κατή

710. Γραπτός λόγος, κοινωνία και νόηση
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Το μάθημα δεν προσφέρεται σε φοιτητές/ριες μικρότερων εξαμήνων
Δ. Κατή

711. Ελληνική Ιστορία 20ός αιώνας (σεμινάριο έως 30 άτομα)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Φ. Ασημακοπούλου

Δεν θα διδαχθεί

714. Διγλωσσία και εκπαίδευση
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Το μάθημα δεν προσφέρεται σε φοιτητές/ριες μικρότερων εξαμήνων
Δ. Κατή

718. Παιδική λογοτεχνία: θεωρητικές προσεγγίσεις (σεμινάριο)
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Το μάθημα απευθύνεται αποκλειστικά σε φοιτητές/ριες ε' εξαμήνου
Α. Γιαννικοπούλου

Δεν θα διδαχθεί

719. Γλώσσα και σκέψη
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Το μάθημα προσφέρεται αποκλειστικά σε φοιτητές/ριες η' εξαμήνου
Δ. Κατή

720. Ιστορία και εικονογραφημένο βιβλίο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5), σεμινάριο, ομάδα 30 φοιτητών/
ριών, υποχρεωτικές παρακολουθήσεις
η' εξάμηνο
Φ. Ασημακοπούλου

716. Η Ιδεολογία στην Παιδική Λογοτεχνία
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Το μάθημα απευθύνεται αποκλειστικά σε φοιτητές/ριες η' εξαμήνου
Α. Γιαννικοπούλου

721. Γλώσσα και εκπαίδευση
γ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

8. Ενότητα Ξένης Γλώσσας

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Ξένης Γλώσσας: 6 Διδακτικές Μονάδες. Το ακαδ. έτος 2016-17 δεν θα δοθούν μαθήματα ξένης γλώσσας. Οι μονάδες καλύπτονται από την προβλεπόμενη αναγνώριση ξενόγλωσσων τίτλων σπουδών ή και μαθήματα επιλογής

801. Αγγλική γλώσσα I
Χειμερινό εξάμηνο (0 δ.μ.)

Δεν θα διδαχθεί

802. Αγγλική γλώσσα II
Εαρινό εξάμηνο (2 Δ.Μ. ή 2 Π.Μ.)

Δεν θα διδαχθεί

803. Επιστημονική ορολογία και κείμενα I
Χειμερινό εξάμηνο (2 Δ.Μ. ή 4 Π.Μ.)

Δεν θα διδαχθεί

804. Επιστημονική ορολογία και κείμενα II
Εαρινό εξάμηνο (2 Δ.Μ. ή 4 Π.Μ.)

Προτείνεται να έχει προηγηθεί το μάθημα 803. Επιστημονική ορολογία και κείμενα I.

Δεν θα διδαχθεί

9. Ενότητα Πρακτικών Ασκήσεων στην Εκπαίδευση και την Έρευνα

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα των Πρακτικών Ασκήσεων στην Εκπαίδευση και την Έρευνα: 35 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) από 5 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΜ).

906. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο–Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης (υποχρεωτικό)
γ' / δ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Ομάδα Α (Α-ΜΙ) γ' εξάμηνο Β. Τσάφος
Ομάδα Β (ΜΟ-Ω) δ' εξάμηνο Α. Ανδρούσου

901. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές στο νηπιαγωγείο (υποχρεωτικό, προηγούμενος τίτλος: Παιδαγωγική της διδασκαλίας Ι-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική) ε' / στ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Χ. Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα, Α.Φάκου

Χειμερινό (ε') εξαμήνου: 1 ομάδα Χ. Δαφέρμου, 1 ομάδα Μ. Σφυρόερα, 1 ομάδα Α. Φάκου
Εαρινό (στ') εξαμήνου: 1 ομάδα Χ. Δαφέρμου, 2 ομάδες Μ. Σφυρόερα

902. Σχεδιασμός οργάνωση και διαχείριση περιβαλλόντων μάθησης για τις μικρές ηλικίες (υποχρεωτικό, προηγούμενος τίτλος: Παιδαγωγική της διδασκαλίας ΙΙ-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική)

ε' / στ' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Χ. Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα, Α. Φάκου

Χειμερινό (ε') εξαμήνου: 1 ομάδα Χ. Δαφέρμου, 1 ομάδα Μ. Σφυρόερα, 1 ομάδα Α. Φάκου
Εαρινό (στ') εξαμήνου: 2 ομάδες Χ. Δαφέρμου, 1 ομάδα Μ. Σφυρόερα

Υπο-ενότητα μαθημάτων: Πρακτική άσκηση και γνωστικά αντικείμενα (υποχρεωτικά) η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Στο Πρόγραμμα Σπουδών και στην ενότητα των Πρακτικών Ασκήσεων λειτουργεί η συγκεκριμένη υπο-ενότητα έντεκα μαθημάτων από τα οποία οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν ένα. Τα μαθήματα προσφέρονται από έντεκα διαφορετικούς διδάσκοντες σε χωριστά τμήματα και σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών ανά μάθημα. Οι φοιτητές, όταν αποφασίσουν για το μάθημα που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν και πριν το δηλώσουν, θα πρέπει να έχουν συνεννοηθεί και να έχουν γίνει δεκτοί στο τμήμα της επιλογής τους από τον διδάσκοντα του τμήματος αυτού. Τα μαθήματα που προσφέρονται στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας είναι:

93Α. Μετανάστες, μειονότητες και εκπαίδευση: ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Α. Ανδρούσου και Ν. Ασκούνη

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).

93Β. Μουσική και κινητική αγωγή στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: πρακτικές εφαρμογές (Προαπαιτούμενο: 601. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής Ι) η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Ν. Τσαφταρίδης

93Γ. Ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Ε. Ντεροπούλου

93Δ. Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Α. Γιαννικοπούλου

93Ζ. Πρακτικές ασκήσεις στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (θεωρητικό και πρακτικό/ φροντιστήριο)

Προαπαιτούμενο: 112. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη

η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).
Ε. Φλογαΐτη (συνεργάτρια : Ε. Ναούμ)

93Η. Διδασκαλία σχεδίου στην προσχολική ηλικία (Μετονομασία του Εικαστικό Εργαστήριο Ι και ΙΙ)

(Προαπαιτούμενο: 607. Διδακτική των εικαστικών τεχνών)

η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Ο. Κούβου

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).
Μέγιστος αριθμός: 40 φοιτητές/τριες

93Θ. Παιδί και παιχνίδι στο νηπιαγωγείο

η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Ρ. Παπαδοπούλου

93Ι. Κουκλοθέατρο και αυτοσχεδιασμοί-Πρακτική άσκηση

η' εξαμήνου (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Α. Παρούση

ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα)

93Κ. Διδακτική Φυσικών Επιστημών (προτείνεται οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσει το μάθημα: 502. Έννοιες φυσικών επιστημών Ι)
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Β. Τσελφές

Δεν θα διδαχθεί

93Λ. Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών ΙΙ
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Δ. Χασάπης

93Μ. Θεωρία και πράξη της αξιολόγησης: εναλλακτικές μορφές στην εκπαίδευση
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Β. Τσάφος

Δεν θα διδαχθεί

Υποενότητα μαθημάτων: Πρακτική Άσκηση στις μεθόδους έρευνας (υποχρεωτικά)
ζ' ή η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Στην ενότητα των Πρακτικών Ασκήσεων στην εκπαίδευση και την έρευνα λειτουργεί η συγκεκριμένη υπο-ενότητα δώδεκα μαθημάτων από τα οποία οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν ένα. Τα μαθήματα προσφέρονται από δώδεκα διαφορετικούς διδάσκοντες σε χωριστά τμήματα και σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών ανά μάθημα. Οι φοιτητές, όταν αποφασίσουν για το μάθημα που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν και πριν το δηλώσουν, θα πρέπει να έχουν συνεννοηθεί και να έχουν γίνει δεκτοί στο τμήμα της επιλογής τους από τον διδάσκοντα του τμήματος αυτού. Προαπαιτούμενα για όλα τα μαθήματα αυτής της υπο-ενότητας είναι τα 401. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες Ι και 407. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες ΙΙ

Τα μαθήματα που προσφέρονται στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας είναι:

94Α. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: ανάλυση δεδομένων με στατιστικό λογισμικό
η' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8),
Β. Γιαλαμάς

94Β. Μεθοδολογίες ανάγνωσης και γραφής επιστημονικών κειμένων
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Δ. Μακρυνιώτη
ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).
Δεν θα διδαχθεί

94Γ. Θέματα οπτικοακουστικής επικοινωνίας
ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Ε. Κούρτη

94Δ. Εκπαιδευτικές πρακτικές και ανισότητες: σχέση σχολείου – οικογένειας.
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Ν. Ασκούνη
ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).
Δεν θα διδαχθεί

94Ε. Ανάλυση σχολικού λόγου
ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Α. Βασιλοπούλου
Προτείνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα 409. Βασικές αρχές και εφαρμογές της ανάλυσης λόγου

94Ζ. Οικογένειες παιδιών με αναπηρία και σχολείο: Διερευνώντας ζητήματα συνεργασίας (σεμινάριο)
ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Ε. Ντεροπούλου

94Η. Θέματα κοινωνικής ανάπτυξης του παιδιού
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)

Δεν θα διδαχθεί

94Θ. Έννοιες φυσικών επιστημών II (προαπαιτούμενο: Έννοιες φυσικών επιστημών I)
Ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Β. Τσελφές

94Ι. Μεθοδολογία Ιστορίας
(Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Φ. Ασημακοπούλου

94Κ. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης
Ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Β. Τσάφος

94Λ. Ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής: Μεθοδολογία ανάλυσης των εκπαιδευτικών
θεσμών
Ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Ε. Ζαμπέτα
ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 4 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 δίωρα).

94Μ. Εκπαίδευση για δημιουργικότητα και ανάπτυξη στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία
Ζ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 7, Π.Μ.: 8)
Θ. Δραγώνα, Β. Μπρίνια

Δεν θα διδαχθεί

10. Θεματικές εβδομάδες (υποχρεωτικά)

ε' / στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)

Από τις Θεματικές Εβδομάδες που προσφέρονται στην ενότητα οι φοιτητές θα πρέπει να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν μία.

ΘΕ1. Διαπολιτισμική εκπαίδευση
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Α. Ανδρούσου

ΘΕ2. Φύλα, σώμα, ετερότητες
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Μ. Λεοντσίνη

ΘΕ4. Παιδί και Παιχνίδι
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ρ. Παπαδοπούλου (συνεργασία με Α. Ανδρούσου)

ΘΕ6. Κοινωνικές Ανεπάρκειες και Εκπαίδευση
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Ασκούνη (συνεργασία με Α. Ανδρούσου)

ΘΕ7. Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική
ε' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Χ. Δαφέρμου, Μ.Σφυρόερα

ΘΕ8. Οικογένεια
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Θ. Δραγώνα

Δεν θα διδαχθεί

Δεν θα διδαχθεί

ΘΕ10. Παιδική ηλικία και κοινωνικός έλεγχος
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Μακρυνιώτη

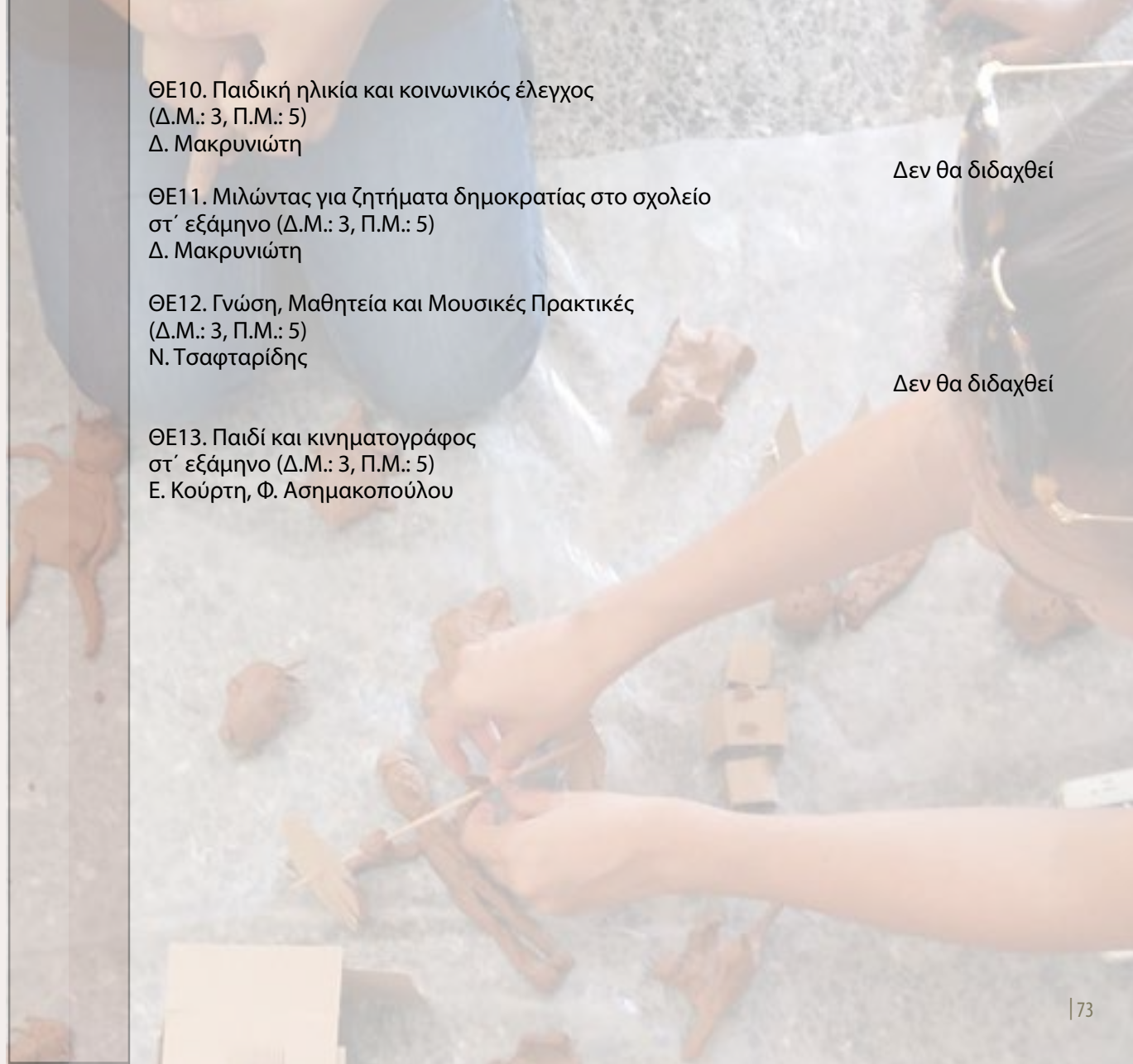
Δεν θα διδαχθεί

ΘΕ11. Μιλώντας για ζητήματα δημοκρατίας στο σχολείο
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Δ. Μακρυνιώτη

ΘΕ12. Γνώση, Μαθητεία και Μουσικές Πρακτικές
(Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ν. Τσαφταρίδης

Δεν θα διδαχθεί

ΘΕ13. Παιδί και κινηματογράφος
στ' εξάμηνο (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.: 5)
Ε. Κούρτη, Φ. Ασημακοπούλου

11. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία (Δ.Μ.: 12, Π.Μ.:20)

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει αριθμό μαθημάτων που αντιστοιχούν τουλάχιστον σε 100 Δ.Μ. ή 170 Π.Μ.

12. Προαιρετικό ένα (1) μάθημα από άλλο τμήμα του ΕΚΠΑ (Δ.Μ.: 3 Π.Μ.: 5)

13. Άλλη ξένη γλώσσα (Δ.Μ.: 3, Π.Μ.:5)

Για τους φοιτητές που εισήλθαν το 2011-12 και μετά

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου:	161
Υποχρ.	116
Ελεύθερης επιλογής:	45

Για τους φοιτητές που εισήλθαν το 2010-11 και παλαιότερους

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου:	161
Υποχρ.	113
Ελεύθερης επιλογής:	48

1. ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα περιλαμβάνονται μαθήματα παιδαγωγικής θεωρίας και πρακτικής. Δίνεται έμφαση στην προσέγγιση ποικίλων εκπαιδευτικών παραμέτρων και στις ειδικότερες θεματικές της Ειδικής Αγωγής και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Παρουσιάζονται καταρχάς οι βασικές έννοιες της παιδαγωγικής, με βάση τις οποίες προσεγγίζονται, υπό το πρίσμα της ιστορικής και επιστημολογικής τους ανάπτυξης, η παιδαγωγική σχέση και οι εκπαιδευτικοί θεσμοί. Οι παιδαγωγικές επιστήμες εξετάζονται τόσο ως προς τις σύγχρονες τάσεις τους όσο και από συγκριτική σκοπιά, για να αναδειχτούν διαφορετικές εξελίξεις και εναλλακτικές προτάσεις. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Στο πλαίσιο της διδακτικής η διδασκαλία αντιμετωπίζεται ως η κυρίαρχη μορφή παιδαγωγικής επικοινωνίας. Αναφέρονται οι σχετικές βασικές θεωρητικές τάσεις και τα ρεύματα που έχουν καθιερωθεί ιστορικά και αφορούν την ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών στις ηλικίες της προσχολικής εκπαίδευσης. Αναλύονται βασικά προβλήματα σχετικά με τη διαδικασία της μάθησης, όπως οι ατομικές διαφορές και η διερεύνηση και η αξιολόγησή της, καθώς επίσης και η σχέση μάθησης και διδασκαλίας. Επιχειρείται να κατανοηθεί η σχέση ανάμεσα στη μάθηση και την εκπαιδευτική πράξη, μέσα από τη συμβολή ποικίλων θεωριών και διδακτικών προγραμμάτων. Παρουσιάζονται επίσης τα ζητήματα που τίθενται για την εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες, δηλαδή για την “ειδική αγωγή”, η οποία έχει ίδιους στόχους με τη γενική εκπαίδευση.

Παρουσιάζεται επίσης η προβληματική και το θεωρητικό-μεθοδολογικό πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ενός κατεχογίν διεπιστημονικού αντικειμένου, που εισάγει καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση. Επίσης, στο πλαίσιο ενός σεμιναρίου προσεγγίζονται οι θεωρίες για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εξοικειώνονται με τα κριτήρια επιλογής υλικού, αλλά και με τεχνικές παραγωγής του.

Τέλος, η Αγωγή Υγείας, ως μια διαδικασία παιδαγωγικού χαρακτήρα, πρέπει να έχει ως κύριο στόχο της τα παιδιά. Είναι γεγονός ότι οι συνήθειες που αποκτά κανείς στην παιδική ηλικία τον ακολουθούν συνήθως στην υπόλοιπη ζωή του. Τα οφέλη από την αλλαγή του τρόπου ζωής είναι αντιστρόφως ανάλογα ως προς την ηλικία που γίνεται μια τέτοια αλλαγή, γι’ αυτό και ο ρόλος των εκπαιδευτικών σε μια τέτοια διαδικασία είναι αναντικατάστατος.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν 15 Διδακτικές Μονάδες από την ενότητα της Παιδαγωγικής (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

101. Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής I (υποχρεωτικό)

A. Ανδρούσου

Επισκόπηση των επιστημών της αγωγής και του ερευνητικού τους πεδίου ώστε να κατανοηθεί το περιεχόμενο, οι στόχοι τους και ο πολυ-επιστημονικός τους χαρακτήρας. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται: η μετάβαση από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Αγωγής, η εξέλιξη των Επιστημών της Αγωγής στον διεθνή χώρο και στην Ελλάδα, η έρευνα στον χώρο των Επιστημών της Αγωγής, τα επιστημονικά τους εργαλεία και οι ερευνητικές τους προοπτικές. Προσεγγίζονται επίσης παραδειγματικά εκπαιδευτικά γεγονότα και εκπαιδευτικές καταστάσεις, καθώς και οι ποικίλοι παράγοντες που τα καθορίζουν, οι οποίοι διερευνώνται και ερμηνεύονται μέσα από τις διάφορες οπτικές των Επιστημών της Αγωγής. Σε αυτήν την προοπτική παρουσιάζονται παραδείγματα ερευνών, αναλύονται σχετικά κείμενα, ώστε να επισημανθεί η συμβολή των Επιστημών της Αγωγής στην κατανόηση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται είτε με εξετάσεις είτε με εργασίες που παραδίδονται σταδιακά όσο εξελίσσεται το μάθημα.

127. Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής II (υποχρεωτικό)

B. Τσάφος

Επισκόπηση των παιδαγωγικών ρευμάτων και της σταδιακής τους εξέλιξης από τις αρχές του 20ού αιώνα έως τις μέρες μας (κίνημα Νέας Αγωγής, Dewey, Montessori, Freinet, Cousinet, Claparede, Neil). Η προσέγγιση των συγκεκριμένων ρευμάτων βασίζεται στις ακόλουθες θεματικές: βιωματική προσέγγιση, κίνητρο στην εκπαίδευση, διαφοροποιημένη παιδαγωγική, ανισότητα ευκαιριών, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζεται και η εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης στην Ελλάδα και τα ζητήματα που απασχόλησαν τους Έλληνες παιδαγωγούς την ίδια περίοδο (εκπαιδευτικός δημοτικισμός: Γληνός, Δελμούζος, Τριανταφυλλίδης, εκπαιδευτικά προγράμματα, κριτική παιδαγωγική, διαπολιτισμική εκπαίδευση). Στο μάθημα μελετώνται κείμενα παιδαγωγών και συσχετίζονται με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνθήκες και εκπαιδευτικά γεγονότα. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται είτε με εξετάσεις είτε με εργασίες που παραδίδονται σταδιακά όσο εξελίσσεται το μάθημα.

107. Γραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία I

Ο γραμματισμός προσεγγίζεται ως κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο, το οποίο στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες συνδέεται με την πρόσβαση σε πολλά και διαφορετικά μέσα παραγωγής μηνυμάτων και στη συνάρθρωση πολλαπλών συστημάτων αναπαράστασης. Αναλύονται πρακτικές γραμματισμού τόσο στο επίπεδο της οικογένειας όσο και στον οργανωμένο χώρο του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου. Στο πλαίσιο του μαθήματος αναδεικνύονται, μέσα από την παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων, οι πρακτικές γραμματισμού που θεωρείται ότι ευνοούν τις κατανοήσεις των μικρών παιδιών σχετικά με την ανάγνωση και τη γραφή. Επίσης, δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές και στις φοιτήτριες να πραγματοποιήσουν μικρής κλίμακας ερευνητικές εργασίες, οι οποίες συμβάλλουν στις δικές τους κατανοήσεις σχετικά με τις διαδρομές που διανύουν τα παιδιά στην πορεία κατάκτησης του συστήματος γραφής.

108. Παιδαγωγική της ένταξης I

Το μάθημα εστιάζεται γύρω από ζητήματα που άπτονται της πολιτικής της ένταξης. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά σε θέματα σχεδιασμού μιας νέας κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής, η οποία θα καταστεί ικανή να αντιμετωπίσει ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, ισότητας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άρσης των διακρίσεων. Επίσης, παρουσιάζονται βασικά συστήματα ορισμού της αναπηρίας, ορισμοί για την ένταξη, καθώς και η ιστορική της διάσταση. Τέλος, αναλύονται τα κριτήρια για την ένταξη, οι κατευθυντήριοι άξονες και οι μορφές της, καθώς και η παγκόσμια διάστασή της.

109. Εισαγωγή στην ειδική αγωγή (υποχρεωτικό)

Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου

Στο μάθημα αναλύονται ζητήματα των ορισμών και των στόχων της Ειδικής Αγωγής ως επιστήμης, καθώς και ο πολυεπιστημονικός της χαρακτήρας και η σχέση της με άλλους επιστημονικούς κλάδους. Γίνεται αναφορά στην ιστορία της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα από το 1900 έως σήμερα και δίνεται έμφαση στο νομοθετικό πλαίσιο των ζητημάτων που ρυθμίζουν την ειδική εκπαίδευση αναπήρων από το 1981 έως σήμερα. Περιγράφεται η δομή και η λειτουργία του σύγχρονου ειδικού σχολείου και σκιαγραφείται ο ρόλος του ειδικού εκπαιδευτικού. Αναλύονται ζητήματα που άπτονται των αναλυτικών προγραμμάτων στην

ειδική εκπαίδευση μαθητών με αναπηρίες. Τέλος, παρουσιάζονται οι ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της αναπηρίας σε μια προσπάθεια νοηματοδότησης του όρου “αναπηρία”.

111. Εκπαίδευση παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές (κώφωση, τύφλωση)

Στο μάθημα εξετάζονται δύο αισθητηριακές διαταραχές: η κώφωση και η τύφλωση. Αναπτύσσονται σε δύο άξονες: (α) Ο πρώτος εστιάζεται στο αντικείμενο, στους στόχους και στις μεθόδους της εκπαίδευσης των κωφών παιδιών, στις ομοιότητες και τις διαφορές στη διαδικασία εκπαίδευσης βαρήκων και κωφών παιδιών και στην ψυχολογική και παιδαγωγική προσέγγιση των κωφών παιδιών. Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται αναφορά στην αισθητηριακή, γλωσσική και νοητική εξέλιξη, στις ιδιαιτερότητες της εξέλιξης των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη) και στην προετοιμασία των νηπίων με κώφωση και βαρηκοΐα για ομαλή μετάβαση στο Δημοτικό. Τέλος, παρουσιάζονται οι διαδικασίες επιλογής ενός ενταξιακού πλαισίου ή ενός ειδικού σχολείου για κωφά παιδιά (και για παιδιά με πολλαπλές αναπηρίες), καθώς και οι προβληματισμοί που εγείρονται για τη διαμόρφωση αναλυτικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση των κωφών παιδιών. (β) Ο δεύτερος άξονας εστιάζεται στους στόχους και στις μεθόδους της εκπαίδευσης τυφλών παιδιών, στις ιδιαιτερότητες της εξέλιξης των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη, φαντασία) και σε ζητήματα εξέλιξης του προσανατολισμού στον χώρο. Επίσης, γίνεται αναφορά στην αισθητηριακή εξέλιξη των τυφλών παιδιών, στις ιδιαιτερότητες της γλωσσικής εξέλιξης στη διαμόρφωση δραστηριοτήτων και αναλυτικού προγράμματος στην εκπαίδευση παιδιών με τύφλωση, καθώς και σε ζητήματα προετοιμασίας των τυφλών νηπίων για την ομαλή μετάβασή τους στο Δημοτικό.

112. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (υποχρεωτικό)

Ε. Φλογαΐτη

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στον γνωστικό και ιδεολογικό χώρο του περιβάλλοντος και της αειφορίας και η κατανόηση της προβληματικής και του εννοιολογικού πλαισίου της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Συγκεκριμένα εξετάζονται οι βασικές έννοιες που προσδιορίζουν την ΠΕ/ΕΑΑ όπως αυτές του περιβάλλοντος, της φύσης, της οικολογίας, του περιβαλλοντικού ζητήματος, της οικονομικής ανάπτυξης και της αειφορίας. Αναλύονται επίσης ζητήματα που

συνδέονται με την ιδεολογική δομή του περιβαλλοντισμού και της ΠΕ/ΕΑΑ, την ιστορική και συγχρονική προσέγγισή της, καθώς και οι στόχοι, οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της ΠΕ/ΕΑΑ. Τέλος, αναπτύσσονται ζητήματα σχετικά με τη σχέση και τη μετεξέλιξη της ΠΕ προς την ΕΑΑ.

113. Εναλλακτικές διδακτικές τεχνικές στην εκπαίδευση

Ε. Φλογαΐτη, συνεργασία Χ. Κάτσεων

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με βασικές διδακτικές στρατηγικές ενεργητικής μάθησης, όπως ο καταγιγισμός ιδεών, η χαρτογράφηση εννοιών, η δομημένη συζήτηση, η μελέτη περίπτωσης, το παιχνίδι ρόλων, το ηθικό δίλημμα, η μελέτη πεδίου κ.ά. Οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε ομάδες και ασκούνται στις συγκεκριμένες τεχνικές. Ταυτόχρονα αναλύουν βασικά ζητήματα αειφορίας.

117. Αγωγή υγείας

Οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι, οι εκπαιδευτικοί γενικότερα, αποτελούν το κλειδί για οποιαδήποτε μακροχρόνια πολιτική προαγωγής της υγείας που φιλοδοξεί να έχει κάποια επιτυχία. Η Αγωγή Υγείας είναι μια διαδικασία παιδαγωγικού χαρακτήρα που σχετίζεται πρωτίστως με τα παιδιά. Εκτός από το γεγονός ότι οι συνήθειες που αποκτά κανείς στην παιδική ηλικία τον ακολουθούν, συνήθως, στην υπόλοιπη ζωή του είναι γνωστό ότι στη σημερινή κοινωνία οι βλάβες που προκαλούν τις πιο σημαντικές ασθένειες εγκαθίστανται στον οργανισμό κατά την παιδική ηλικία. Τα οφέλη από την αλλαγή του τρόπου ζωής είναι αντιστρόφως ανάλογα ως προς την ηλικία που γίνεται μια τέτοια αλλαγή. Γι' αυτό και ο ρόλος των νηπιαγωγών καταρχάς (και των δασκάλων στη συνέχεια) είναι αναντικατάστατος.

Για την επιλογή της ύλης, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, πάρθηκαν υπόψη αφενός οι σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας μας (πρόληψη, ενημέρωση κ.λπ.) και αφετέρου οι υποδείξεις των διεθνών οργανισμών για τον ρόλο και τις ανάγκες του σχολείου και του εκπαιδευτικού σε θέματα Αγωγής Υγείας. Με γνώμονα τα παραπάνω, εκτός από το πρώτο μέρος που καλύπτει τις γενικές έννοιες της Αγωγής Υγείας, συμπεριλαμβάνονται ενότητες που αφορούν τη διατροφή, τη φροντίδα των δοντιών, την πρόληψη του καρκίνου, την πρόληψη των καρδιαγγειακών και γενετικών νοσημάτων, καθώς και την ενημέρωση σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Επειδή ο προβληματισμός για το περιβάλλον και τις επιδράσεις του πάνω στην υγεία τείνει

στις μέρες μας να καταλάβει ένα σημαντικό κομμάτι της θεματολογίας της υγείας, στην ύλη του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται και κεφάλαια σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με το κάπνισμα, άλλους περιβαλλοντικούς ρύπους (μόλυβδο και αμιάντο) ή την έκθεση στην ακτινοβολία. Τέλος, επειδή η Αγωγή Υγείας φαίνεται να δημιουργεί με την πάροδο του χρόνου μια δική της μεθοδολογία διδασκαλίας, κρίθηκε απαραίτητο να ενσωματωθούν στην ύλη του μαθήματος ενότητες για σύγχρονες διδακτικές μεθόδους σχετικά με τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και τη διατροφή.

118. Παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού

Στόχος του σεμιναρίου είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις για να αξιολογούν την καταλληλότητα των εκπαιδευτικών υλικών, αλλά και να παράγουν οι ίδιοι/ες υλικό για το νηπιαγωγείο λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, καθώς και τα βιώματα των παιδιών. Στο σεμινάριο θα εξεταστούν καταρχάς οι θεωρητικές αρχές για την παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν και θα εξεταστούν κριτικά τα υπάρχοντα στην αγορά υλικά όλων των ειδών: έντυπα, παιχνίδια, κατασκευές, ηλεκτρονικά, παιδαγωγικές βαλίτσες μουσείων ή οργανισμών. Τέλος, οι φοιτητές/τριες θα εξασκηθούν στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και θα κληθούν να το δοκιμάσουν σε τάξεις νηπιαγωγείου. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα βασιστεί σε εργασίες/ παρουσιάσεις που θα γίνονται κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου και στην τελική γραπτή ομαδική εργασία.

119. Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία I

Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου

Στο μάθημα εξετάζεται η ανάπτυξη του προφορικού και γραπτού λόγου στην αναπηρία κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας. Οι φοιτητές εισάγονται στις ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με τις διαταραχές λόγου και ομιλίας νηπίων με κώφωση, τύφλωση, κινητική και νοητική αναπηρία. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στη διάγνωση, στην αιτιολογία και στα συστήματα ταξινόμησης των διαταραχών λόγου και ομιλίας. Αναλύονται οι φωνητικές, προσωδιακές, ρυθμικές διαταραχές, καθώς και οι διαταραχές που σχετίζονται με τη δομή, σημασιολογία και την επικοινωνιακή λειτουργία του προφορικού και του γραπτού λόγου. Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται και αναλύονται οι στόχοι των λογοθεραπευτικών παρεμβάσεων σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ του εκπαιδευτικού και του λογοθεραπευτή.

129. Παιδαγωγική της ένταξης II

Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα που αφορούν την ελληνική πραγματικότητα και την ένταξη. Επισημαίνεται η σύγχυση που επικρατεί στον χώρο σχετικά με τη συναφή ορολογία και αναλύονται οι πολλαπλές δυσκολίες ως προς την υλοποίηση της ένταξης. Επίσης, εξετάζεται η σημασία και ο ρόλος του αναλυτικού προγράμματος στην ενταξιακή εκπαίδευση των ανάπηρων παιδιών στην Ελλάδα και στο ενταξιακό σχολείο. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στον ρόλο του εκπαιδευτικού της ένταξης για την οργάνωση ενταξιακών προγραμμάτων, καθώς και σε παιδαγωγικές-διδακτικές θεωρίες και μεθόδους για την ένταξη. Επίσης, γίνεται αναφορά σε ζητήματα διαφοροποίησης του αναλυτικού προγράμματος σπουδών.

130. Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία II

Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου

Στο μάθημα δίνεται έμφαση στην εκπαιδευτική παρέμβαση και στους τρόπους οργάνωσης του εκπαιδευτικού έργου αναφορικά με την ανάπτυξη του προφορικού και του γραπτού λόγου νηπίων με αναπηρίες. Ειδικότερα, αναλύονται διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις ανάπτυξης του λόγου των νηπίων με αναπηρίες σε δομές γενικής προσχολικής εκπαίδευσης. Οι διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στοχεύουν στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου και ειδικότερα στη βελτίωση της φώνησης, της προσωδίας, της ρυθμικής οργάνωσης του λόγου, στην ανάπτυξη της δομής και της σημασιολογίας του λόγου και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των νηπίων με αναπηρία. Επίσης, δίνεται έμφαση στην εξοικείωση και στην έκθεση των νηπίων με αναπηρίες με τον γραπτό λόγο στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης.

121. Το παιδαγωγικό πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαχθούν οι φοιτητές/τριες στο παιδαγωγικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης /Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Με βάση ερευνητικό υλικό, το οποίο αντλείται από εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα, μελετώνται βασικές παιδαγωγικές αρχές της ΠΕ/ΕΑΑ, όπως η ενεργή μάθηση, η συλλογική κατασκευή της γνώσης, η ανάπτυξη της κριτικής και της συστημικής σκέψης,

η ανάλυση και η διασαφήνιση αξιών και η ανάλυση ανοικτών και αντιφατικών ζητημάτων που διέπουν τη συγκεκριμένη εκπαίδευση. Επίσης συζητούνται οι έννοιες του “αειφόρου σχολείου” και ζητήματα σχετικά με τη συνεργασία σχολείου-κοινότητας. Επιπλέον, οι φοιτητές/τριες υλοποιούν έρευνες και παρεμβάσεις με στόχο τη μετατροπή του πανεπιστημίου τους σε αειφόρο.

123. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις I: αξιοποίηση βασικών θεωρητικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη

Μ. Σφυρόερα

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τη δυνατότητα να αξιοποιούν βασικές έννοιες των γνωστικών και κοινωνιογνωστικών θεωριών μάθησης (Piaget, Bruner, Vygotsky κ.ά.) τόσο για την *ανάγνωση/ερμηνεία* εκπαιδευτικών καταστάσεων όσο και για τη *διαμόρφωση κατάλληλων περιβαλλόντων μάθησης και την οργάνωση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων* για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Οι έννοιες που θα παρουσιαστούν (αξιοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης, μάθηση με νόημα για τα παιδιά, κίνητρο, μεταβίβαση της μάθησης, γνωστική και κοινωνιογνωστική σύγκρουση, στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, γνώσεις και δεξιότητες, γνωστικά εμπόδια, μεταγνώση, λάθος και αξιοποίησή του, ρόλος της γλώσσας στις διαδικασίες μάθησης, αλληλεπίδραση και μάθηση, διαμεσολάβηση και μάθηση), θα αναλυθούν τόσο θεωρητικά όσο και μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα από τον χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνεται: α) με ενδιάμεση πρόοδο (κριτική ανάλυση άρθρου) και β) είτε με τελικές εξετάσεις είτε με ατομική απαλλακτική εργασία.

124. Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας

Στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στην προβληματική του περιβάλλοντος και της αειφορίας στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Οι φοιτητές μελετούν τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος προκειμένου να κατανοήσουν την κοινωνική και πολιτική τους φύση και να καταστούν ικανοί να αναλύουν κριτικά ζητήματα στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης. Ζητήματα, όπως η φτώχεια, οι ανισότητες, οι διάφορες πτυχές του ενεργειακού ζητήματος, η ρύπανση, η υποβάθμιση των φυσικών πόρων και

της βιοποικιλότητας, οι κλιματικές αλλαγές κ.ά., αναλύονται σε όλες τις διαστάσεις τους, συζητούνται οι αιτίες και οι συνέπειες και αναζητούνται τρόποι αντιμετώπισής τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαχρονική εξέλιξη του περιβάλλοντος στην Ελλάδα, γεγονός που επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση όχι μόνο των σημερινών περιβαλλοντικών προκλήσεων αλλά και των μηχανισμών αλλαγής και αντίστασης που δημιουργεί η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με τη φύση.

128. Γραμματισμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία II

Πραγματοποιείται σε μεγαλύτερο βάθος επεξεργασία των ιδεών που προσεγγίστηκαν στο Μάθημα 107 που αποτελεί και προαπαιτούμενο. Οι φοιτητές/τριες υποστηρίζονται στο να εμβαθύνουν στη διαθέσιμη βιβλιογραφία και να επεξεργαστούν εκ νέου, αξιοποιώντας και αναστοχαζόμενες/οι, εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς που πραγματοποίησαν στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης του 3ου έτους, στην προοπτική της προώθησης του γραμματισμού των παιδιών, αλλά και τα ερευνητικά δεδομένα από τις εργασίες που πραγματοποίησαν στο αντίστοιχο μάθημα I. Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του 4ου έτους και έχει σεμινάριο χαρακτήρα. Δεκτοί έως 40 φοιτητές/τριες.

131. Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις II: από τη διερεύνηση της σκέψης των παιδιών στην εκπαιδευτική πράξη

Επιδίωξη του μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε έννοιες που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν στο προαπαιτούμενο μάθημα «Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις I: αξιοποίηση βασικών θεωρητικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη», με στόχο την αναγνώριση της σημασίας τους, αλλά και τον αναστοχασμό σχετικά με αυτές, στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάλυση των διαδικασιών συγκρότησης της σκέψης των παιδιών και στον ρόλο της γλώσσας, της διαμεσολάβησης και της αλληλεπίδρασης κατά τις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τη μέθοδο της κλινικής-κριτικής συνέντευξης, που αποτελεί ένα από τα εργαλεία διερεύνησης της σκέψης των παιδιών, και θα κληθούν σε μικρές έρευνες πεδίου (ομαδικές ή ατομικές) να σχεδιάσουν, να υλοποιήσουν και να αναλύσουν κλινικές-κριτικές συνεντεύξεις με παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Το μάθημα θα βασίζεται σε μελέτη κειμένων, video και αναλύσεις δεδομένων από τάξεις νηπιαγωγείων και θα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα. Η αξιολόγηση θα γίνει με απαλλακτική εργασία.

132. Εκπαίδευση παιδιών με νοητική καθυστέρηση και κινητική αναπηρία

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα πραγματεύεται το ζήτημα της κινητικής αναπηρίας και ειδικότερα της εγκεφαλικής παράλυσης δίνοντας έμφαση στο αντικείμενο και στους στόχους της εκπαίδευσης παιδιών με εγκεφαλική παράλυση. Στο πλαίσιο της παιδαγωγικής προσέγγισης των νηπίων με εγκεφαλική παράλυση, περιγράφονται οι ιδιαιτερότητες των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη, σκέψη), της γλωσσικής τους ανάπτυξης και των κινητικών τους δεξιοτήτων. Παρουσιάζονται, επίσης, προτεινόμενες εκπαιδευτικές πρακτικές για την ομαλή μετάβαση των νηπίων με εγκεφαλική παράλυση στη δημοτική εκπαίδευση. Η δεύτερη ενότητα ασχολείται με το ζήτημα των παιδιών με νοητική καθυστέρηση. Καταρχάς αναλύεται η πολυπλοκότητα του ορισμού της νοητικής καθυστέρησης και στη συνέχεια το αντικείμενο, οι στόχοι και οι μέθοδοι της εκπαίδευσης των παιδιών με νοητική καθυστέρηση. Σκιαγραφείται η ανάπτυξη των γλωσσικών και νοητικών τους δεξιοτήτων, καθώς και οι τρόποι μετάβασης των νηπίων με νοητική καθυστέρηση στη δημοτική εκπαίδευση.

133. Κριτική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη

Στόχος του μαθήματος είναι να προσεγγίσουν οι φοιτητές/τριες το ρεύμα της Κριτικής Παιδαγωγικής και τις επιδράσεις του τόσο στους στόχους όσο και στην ανάπτυξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε αυτό το πλαίσιο θα μελετηθούν κείμενα βασικών εκπροσώπων του παιδαγωγικού αυτού ρεύματος (Freire, Apple, McLaren, Giroux, Aronowitz) και θα διερευνηθούν οι συνεπαγωγές του στις ποικίλες παραμέτρους που προσδιορίζουν την εκπαιδευτική πράξη σε συγκεκριμένες εκπαιδευτικές συνθήκες. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιασθούν διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα που βασίστηκαν στην κριτική παιδαγωγική και ο ρόλος που προδιαγράφεται για τον εκπαιδευτικό σε μια τέτοια στοχαστικό-κριτική προοπτική. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται είτε με εξετάσεις είτε με απαλλακτικές ατομικές εργασίες.

135. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα και η αναμόρφωσή του από τον εκπαιδευτικό

Κ. Χρυσafίδης

Το μάθημα έχει ως βασικό στόχο την μελέτη των Αναλυτικών Προγραμμάτων (ΑΠ) ως θεσμικών κειμένων σε άμεση συσχέτιση με την προσωπική θεωρία του εκπαιδευτικού, και το εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο παρουσιάζονται οι βασικές θεωρίες των ΑΠ, οι επιστημολογικές αφητηρίες, τα αντίστοιχα μοντέλα ανάπτυξης ΑΠ: προϊόν-πρακτική-πράξη, καθώς και ο διαγραφόμενος ρόλος του εκπαιδευτικού στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση του Αναλυτικού Προγράμματος (ανοικτά-κλειστά ΑΠ). Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται κριτική προσέγγιση των ισχυόντων Αναλυτικών Προγραμμάτων μέσα από προαιρετικές, μικρής κλίμακας, ομαδικές ερευνητικές εργασίες σε νηπιαγωγεία σχετικές με την ανάπτυξη και την αναμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στο νηπιαγωγείο. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται σε εξετάσεις και/ή σε εργασίες/παρουσιάσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή στην τελική εργασία/παρουσίαση της έρευνας που υποστηρίζεται προφορικά στο τέλος του εξαμήνου.

136. Παιδαγωγικές παρεμβάσεις σε ανοιχτά πλαίσια: ανάλυση δράσεων για παιδιά προσφύγων και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων

A. Ανδρούσου

Το μάθημα αποσκοπεί στην προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε ανοιχτά πλαίσια μη τυπικής εκπαίδευσης.

Στο χώρο της μη τυπικής εκπαίδευσης αναπτύσσονται τα τελευταία χρόνια πολλές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και αλλού. Το μάθημα θα εστιάσει σε παρεμβάσεις που αφορούν παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας προσφύγων και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται βασικές θεωρίες της μη τυπικής εκπαίδευσης καθώς και θεωρίες που αφορούν σε ριζοσπαστικές παιδαγωγικές πρακτικές (Freire κ.ά). Στο δεύτερο μέρος επιχειρείται κριτική προσέγγιση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στον ελληνικό χώρο για παιδιά προσφύγων και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται σε εξετάσεις και/ή σε εργασίες/παρουσιάσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

2. ΕΝΟΤΗΤΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζονται τα θεωρητικά ρεύματα και οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η επιστήμη της ψυχολογίας για να μελετήσει τη συμπεριφορά, τη νόσηση και τον ψυχισμό. Προσφέρεται μια γενική άποψη των παραδοσιακών εξειδικεύσεων της επιστήμης αυτής, κυρίως της αναπτυξιακής, της κλινικής, της κοινωνικής, της εκπαιδευτικής και της συμβουλευτικής ψυχολογίας. Οι συγκεκριμένοι κλάδοι εξετάζουν ειδικότερα ζητήματα όπως η ανάπτυξη, οι αισθήσεις, τα συναισθήματα, τα κίνητρα, η προσωπικότητα, η κοινωνική προσαρμογή, οι διαταραχές της συμπεριφοράς, οι γνωσιακές λειτουργίες (κυρίως οι διεργασίες μάθησης και η οργάνωση της γνώσης), οι κοινωνικές παράμετροι της συμπεριφοράς και της νόσησης, η ομαδική συμπεριφορά, η λειτουργία της οικογένειας, η ψυχολογική μέτρηση και αξιολόγηση, οι θεραπευτικές τεχνικές. Από τα προσφερόμενα μαθήματα τρία (3) θεωρούνται υποχρεωτικά στον ειδικότερο τομέα της ανάπτυξης του παιδιού.

Δύο υποχρεωτικά μαθήματα στο πρώτο έτος λειτουργούν ως απαραίτητη εισαγωγή στις αρχές, τις μεθόδους και τις θεωρίες της αναπτυξιακής ψυχολογίας. Εκτός από τα δύο υποχρεωτικά μαθήματα, προσφέρονται μαθήματα εξειδίκευσης στους επιμέρους τομείς της φυσιολογικής πρωτίστως αλλά και της παθολογικής ανάπτυξης του παιδιού από τη βρεφική έως την εφηβική ηλικία. Πιο συγκεκριμένα πρόκειται για μαθήματα που αφορούν τη γνωσιακή (ή νοητική), τη συναισθηματική, την κοινωνική και τη γλωσσική ανάπτυξη. Ως τρίτο υποχρεωτικό προσφέρεται ένα μάθημα εμβάθυνσης στην ανάπτυξη, προς το παρόν, εκείνο που αφορά την ανάπτυξη των ικανοτήτων λόγου στο παιδί. Σημαντικός ρόλος στη συγκεκριμένη ενότητα αποδίδεται και στην κοινωνική ψυχολογία, εφόσον οι ψυχολογικές καταβολές της ανθρώπινης συμπεριφοράς διαπλέκονται με κοινωνικές μεταβλητές. Η εισαγωγή στον συγκεκριμένο κλάδο συνοδεύεται από εμβάθυνση σε τέσσερις θεματικές: ατομικές διεργασίες και κοινωνική συμπεριφορά, διατομικές διεργασίες, ομαδικές διεργασίες και διομαδικές σχέσεις, συναλλαγή στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Στον χώρο της κλινικής ψυχολογίας απαραίτητη κρίνεται η εξοικείωση τόσο με τη μεθοδολογία της κλινικής έρευνας (όπως οι αρχές της κλινικής συνέντευξης και της λήψης ατομικού ιστορικού), όσο και με τις βασικές θεωρίες για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας. Περιγράφονται επίσης τα κυριότερα ψυχοπαθολογικά σύνδρομα της βρεφικής και πρώτης παιδικής ηλικίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνες τις περιπτώσεις που καλούνται να διαχειριστούν οι νηπιαγωγοί.

Τέλος, προσφέρονται μαθήματα που αφορούν άμεσα την εκπαιδευτική πράξη με θεματικές όπως η μέτρηση και η αξιολόγηση της μάθησης στην εκπαίδευση, οι διαδικασίες μετάδοσης γνώσεων, δεξιοτήτων, αξιών και στάσεων στο σχολείο, οι εφαρμογές της ψυχολογίας στην πρακτική της διδασκαλίας και η ψυχοδυναμική ανθρώπινων σχέσεων ιδιαίτερα στη σχολική τάξη.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Ψυχολογίας 12 Διδακτικές Μονάδες (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

202. Ανάπτυξη του παιδιού I (υποχρεωτικό)

Κ. Παπαδοπούλου

Στο μάθημα παρουσιάζονται και αναλύονται οι κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης του ανθρώπου, βασικά ζητήματα προβληματισμού σε σχέση με την ανάπτυξη καθώς και οι μέθοδοι έρευνας στην αναπτυξιακή ψυχολογία. Περιεχόμενα του μαθήματος αποτελούν:

α) η ιστορία, το αντικείμενο και θεωρητικά ζητήματα της αναπτυξιακής ψυχολογίας, β) θεωρητικές προσεγγίσεις της αναπτυξιακής ψυχολογίας, γ) ζητήματα μεθοδολογίας στην αναπτυξιακή ψυχολογία.

222. Ανάπτυξη του παιδιού II (υποχρεωτικό)

Κ. Παπαδοπούλου

Το μάθημα αυτό εξετάζει τις περιόδους της ανάπτυξης του ανθρώπου, δίνοντας έμφαση στην προγεννητική περίοδο, τη βρεφική, τη νηπιακή και την παιδική ηλικία. Πιο συγκεκριμένα εξετάζονται:

α) οι περίοδοι της ανάπτυξης του ανθρώπου, β) η προγεννητική περίοδος και το νεογέννητο, γ) η γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη κατά τη βρεφική, νηπιακή και παιδική ηλικία.

204. Ανάπτυξη του λόγου (υποχρεωτικό)

Δ. Κατή

Εισαγωγή στη μελέτη της ανάπτυξης των γλωσσικών/επικοινωνιακών ικανοτήτων του παιδιού. α) Ιστορική ανασκόπηση, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. β) Η ανάπτυξη

γλωσσικών ικανοτήτων: πώς το παιδί κατακτά τη φωνολογία, τη γραμματική (μορφολογία και σύνταξη) και τη σημασιολογία (κυρίως το λεξιλόγιο) της γλώσσας του. γ) Η ανάπτυξη επικοινωνιακών ικανοτήτων: πώς το παιδί μαθαίνει να χρησιμοποιεί το λεξιλόγιο και τη γραμματική της γλώσσας του με αποτελεσματικό τρόπο σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις τόσο σε συνομιλίες όσο και σε προφορικούς και γραπτούς μονολόγους. Έμφαση στις ικανότητες συγκρότησης συνεχούς λόγου, κυρίως αφηγήματα και γραπτά κείμενα. δ) Γλωσσικές/επικοινωνιακές ικανότητες και εκπαίδευση.

208. Κοινωνιολογικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια

Θ. Δραγώνα

Εξετάζεται η έννοια της οικογένειας, το ιδεολογικό στερεότυπο της “οικογένειας”, ο μετασχηματισμός της οικογένειας από την παραδοσιακή εκδοχή της σε νέες μορφές που ακολουθούν τις αλλαγές της νεωτερικότητας, η δομή και η λειτουργία της οικογένειας μέσα από διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις όπως η συστημική, η κονστρουκτιβιστική, η φεμινιστική και η ψυχαναλυτική. Έμφαση δίνεται στην ελληνική οικογένεια και την εξέλιξή της μέσα στο χρόνο. Το μάθημα διατρέχει η διασύνδεση του ψυχικού με το κοινωνικό.

210. Μέσα Επικοινωνίας και παιδική ηλικία

Ε. Κούρτη

Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές θεωρίες και τις αρχές της έρευνας σχετικά με τον ρόλο των μέσων επικοινωνίας στην καθημερινή ζωή και την ανάπτυξη των παιδιών. Στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη την πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών, της τεχνολογίας, της οικονομίας και των μιντιακών κειμένων, οι βασικοί άξονες γύρω από τους οποίους οργανώνεται η ύλη του μαθήματος είναι: ιστορία της έρευνας για τα μέσα επικοινωνίας και τα παιδιά· χαρακτηριστικά της σύγχρονης μιντιακής κουλτούρας των παιδιών· γνωστικές, συναισθηματικές, κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της σχέσης των παιδιών με τα μέσα επικοινωνίας· οικονομία και δομή της βιομηχανίας οπτικοακουστικών μέσων για παιδιά· αναπαράσταση των παιδιών στα μέσα επικοινωνίας· ψηφιακή κουλτούρα και παιδική ηλικία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συνέπειες της σχέσης των παιδιών με τα μέσα επικοινωνίας στην εκπαίδευση, καθώς και στη σημασία της εκπαίδευσης στα μέσα επικοινωνίας στο πλαίσιο της προσχολικής εκπαίδευσης.

213. Συμβουλευτική ψυχολογία

Γ. Τσίτσας

Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές, τις μεθόδους και τις θεωρητικές κατευθύνσεις της συμβουλευτικής ψυχολογίας. Ειδικότερα ζητήματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν τη φιλοσοφία, τη φύση και τους στόχους της συμβουλευτικής ψυχολογίας, καθώς και τη συμβουλευτική διαδικασία. Η συμβουλευτική ψυχολογία είναι ένας από τους εφαρμοσμένους κλάδους της ψυχολογίας που στόχο έχει να βοηθήσει τον άνθρωπο: α) να ξεδιαλύνει σκέψεις και συναισθήματα, β) να ξεπεράσει δυσκολίες, γ) να μάθει περισσότερα για τον εαυτό του. Η θεωρία και η πρακτική της συμβουλευτικής ψυχολογίας δίνει έμφαση σε ζητήματα α) αυτογνωσίας, β) αποτελεσματικής επικοινωνίας (στην οικογένεια, στη συντροφική σχέση, στην ομάδα, σε οργανωτικά πλαίσια), γ) επίλυσης συγκρούσεων, δ) θέσπισης προσωπικών στόχων, ε) ενδυνάμωσης προτερημάτων. Απώτερος στόχος είναι να προωθηθεί η βέλτιστη λειτουργικότητα και η ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Όλα τα παραπάνω ζητήματα αναλύονται μέσα από το πρίσμα των βασικότερων θεωριών της συμβουλευτικής ψυχολογίας.

214. Συμβουλευτικές δεξιότητες στην εκπαίδευση

Γ. Τσίτσας

Στόχος του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών/τριών στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η συμβουλευτική ψυχολογία στον χώρο της εκπαίδευσης. Εξετάζεται η συμβουλευτική διαδικασία μέσα από μια πρακτική προσέγγιση που βοηθά τους φοιτητές/τριες να μάθουν πώς πρέπει να διεξάγεται μια αποτελεσματική διαπροσωπική και συμβουλευτική επικοινωνία. Περιλαμβάνει βασικές αρχές της επικοινωνιακής-συμβουλευτικής συνομιλίας, τρόπους καλύτερης συμβουλευτικής προσέγγισης, τη δομή και τα στάδια εξέλιξης της συμβουλευτικής σχέσης, καθώς και την επίβλεψη, ανάλυση και εκτίμηση της πρακτικής εφαρμογής των επιμέρους δεξιοτήτων της συμβουλευτικής διαδικασίας. Το σεμινάριο έχει διαδραστική μορφή με συνεχή εξάσκηση στις δεξιότητες συμβουλευτικής και επικοινωνίας, καθώς και βιωματικές ασκήσεις που έχουν στόχο να βοηθήσουν τους φοιτητές/τριες να αφομοιώσουν πρακτικά όλα τα παραπάνω.

215. Ψυχολογία της εκπαίδευσης

Ε. Γαλανάκη

Το μάθημα εστιάζεται στους γνωστικούς και συναισθηματικούς μηχανισμούς της μάθησης, της διδασκαλίας και των κινήτρων. Ασχολείται ιδιαίτερα με την εφαρμογή των αρχών, των τεχνικών και άλλων πόρων της ψυχολογίας για να υποστηρίξει τους παιδαγωγούς στην προσπάθειά τους να προωθήσουν την ανάπτυξη και εξέλιξη των μαθητών. Παρουσιάζονται και αναλύονται: α) η έννοια και το περιεχόμενο της ψυχολογίας της εκπαίδευσης, β) οι βασικές ψυχολογικές αρχές της εξέλιξης της διαδικασίας της μάθησης, γ) οι ατομικές διαφορές στην ανάπτυξη και στην επίτευξη της μάθησης, δ) η διαφορετικότητα στην τάξη, ε) οι παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη της προσωπικότητας του παιδιού, στ) το σχολείο ως φορέας κοινωνικοποίησης, ζ) προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο και αντιμετώπισή τους.

216. Θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης

Στο μάθημα παρουσιάζονται και αναλύονται κριτικά βασικές προσεγγίσεις στη μελέτη της γνωστικής ανάπτυξης καθώς και οι παιδαγωγικές τους προεκτάσεις: η θεωρία του J. Piaget, θεωρίες επεξεργασίας πληροφοριών, η κοινωνικογνωστική σύγκρουση, η προσέγγιση του J. Bruner, η θεωρία του Vygotsky και σύγχρονες κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις.

220. Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία και διαπροσωπική επικοινωνία

Εισαγωγή των φοιτητών/τριών στο γνωστικό αντικείμενο της αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας: περιβάλλοντα ανάπτυξης, βασικές αρχές, θεωρητικά μοντέλα και μεθοδολογικά ζητήματα. Προκειμένου οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν σε βάθος τη σύνδεση της αναπτυξιακής ψυχολογίας με την αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία δίνεται έμφαση στις θεωρητικές απόψεις, στα ερευνητικά δεδομένα και τις κλινικές επιπτώσεις που αφορούν τη διαπροσωπική επικοινωνία στη βρεφική και την παιδική ηλικία. Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στην ανάπτυξη της διαπροσωπικής επικοινωνίας σε παιδιά με νοητική καθυστέρηση, διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης και ειδική γλωσσική διαταραχή.

221. Επικοινωνία στις ομάδες

Μέσα από εισηγήσεις και βιωματικές ασκήσεις, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με την κοινωνικο-ψυχολογική έρευνα και θεωρία σχετικά με την επικοινωνία εντός και μεταξύ των ομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, βασικές θεματικές του μαθήματος είναι: ιστορία της έρευνας για την επικοινωνία στις ομάδες· είδη, στάδια ανάπτυξης και μοντέλα της επικοινωνίας στις ομάδες· εαυτός και ταυτότητα· λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία· θέματα κοινωνικής επιρροής· ηγεσία και διαδικασία λήψης αποφάσεων· διομαδική συμπεριφορά· επίδοση και δημιουργικότητα στις ομάδες· συγκρούσεις και διαχείριση συγκρούσεων· ψυχοδυναμική προσέγγιση των ομαδικών διεργασιών· νέες τεχνολογίες και επικοινωνία στις ομάδες· ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας σε σχολικό πλαίσιο.

223. Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας

Εισαγωγή των φοιτητών στο γνωστικό αντικείμενο των ψυχολογικών διαταραχών της παιδικής ηλικίας. Αρχικά αναλύονται ζητήματα σχετικά με α) τον ορισμό των εννοιών του φυσιολογικού και του παθολογικού και της ψυχικής διαταραχής και β) την ταξινόμηση και αξιολόγηση. Με στόχο την ευαισθητοποίηση των φοιτητών για την αντιμετώπιση πιθανών ψυχοπαθολογικών διαταραχών σε παιδιά της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας δίνεται έμφαση στα εξής: νοητική καθυστέρηση, παιδικός αυτισμός, μαθησιακές δυσκολίες, διαταραχή της ελλειμματικής προσοχής, διαταραχές της διατροφής, παιδικές νευρώσεις και παιδικές ψυχώσεις.

224. Ψυχολογία της τάξης: αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση

Το μάθημα εστιάζεται στον ρόλο του σχολείου και των εκπαιδευτικών στη σωματική, νοητική, ψυχοκινητική και συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και στην εξέλιξη της προσωπικότητάς του. Θα μελετηθεί και θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη σπουδαιότητα των εποικοδομητικών σχέσεων εκπαιδευτικών-μαθητών. Μέσα από βιωματικές ασκήσεις, προβολή ταινιών, μελέτη περιπτώσεων κ.ά. μελετώνται τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, οι μέθοδοι διδασκαλίας και η φιλοσοφία των αποτελεσματικών εκπαιδευτικών. Ακόμη, μελετάται πώς ο εκπαιδευτικός μπορεί να προωθήσει τη θετική αλληλεπίδραση του με τους γονείς, ως έναν άλλο σημαντικό παράγοντα αποτελεσματικής διδασκαλίας και μάθησης.

Το μάθημα περιλαμβάνει παραδόσεις και εργαστήρια στα οποία οι φοιτητές επεξεργάζονται ζητήματα όπως: προβλήματα συμπεριφοράς, διαχείριση συγκρούσεων, διαφορετικότητας, συνεργασίας σχολείου-οικογένειας, κ.ά.

225. Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη στην πρώτη παιδική ηλικία

Κ. Παπαδοπούλου

Η κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη κατά τη βρεφική και την πρώτη παιδική ηλικία είναι πολύ σημαντική για την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού, τη μάθηση και τα επιτεύγματά του σε όλους τους τομείς. Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα επεξεργαστούν: α) τις κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες που αναπτύσσονται στα πρώτα χρόνια της ζωής, πώς αυτές εξελίσσονται και εκφράζονται στην καθημερινή συμπεριφορά των παιδιών και ποια είναι η σύνδεση και η σημασία τους για την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και τη μάθηση, β) τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών ικανοτήτων, γ) τη σημασία των σχέσεων που βιώνουν τα παιδιά με σημαντικούς ενήλικες αλλά και με συνομήλικους τόσο στο πλαίσιο της οικογένειας όσο και εκτός αυτής (όπως σε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς και νηπιαγωγεία) για την κοινωνική και συναισθηματική τους ανάπτυξη και δ) τον ρόλο των εκπαιδευτικών στην υποστήριξη της κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης των παιδιών.

οδηγός σπουδών 2016-2017

3. ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα επιδιώκεται καταρχάς μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις έννοιες, τις μεθόδους, την ιστορία, τη σύγχρονη προβληματική και τις τάσεις των κοινωνικών επιστημών. Στόχος είναι η εξοικείωση με τα ερευνητικά εργαλεία και τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των συγκεκριμένων επιστημών. Διερευνώνται τόσο οι σχέσεις μεταξύ των διαφορετικών επιστημονικών κλάδων όσο και η σύνδεσή τους με την εκπαίδευση και την αγωγή. Ειδικότερα, η εκπαίδευση προσεγγίζεται από κοινωνιολογική, ιστορική και συγκριτική σκοπιά. Επίσης, δίνεται έμφαση στη μελέτη των εκπαιδευτικών πολιτικών, καθώς και στην παιδική ηλικία ως κοινωνικό φαινόμενο. Υποχρεωτικό είναι ένα μάθημα εισαγωγής στη βασικότερη κοινωνική επιστήμη, την κοινωνιολογία, και ένα επίσης εισαγωγικό μάθημα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.

Στο επίκεντρο των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων της εκπαίδευσης βρίσκονται ζητήματα όπως ο κοινωνικός ρόλος του εκπαιδευτικού θεσμού, η ισότητα και η ανισότητα ευκαιριών, η κοινωνική κινητικότητα μέσω της εκπαίδευσης, η γλώσσα και οι κώδικές της, οι σχέσεις εξουσίας και ιδεολογίας στο σχολείο, οι σχέσεις και οι στάσεις που αναπτύσσονται στη σχολική τάξη, η συμβολική συνδιαλλαγή και επικοινωνία, η καλλιέργεια κοινωνικών ταυτοτήτων, η αναπαραγωγή της γνώσης, η συγκρότηση των υποκειμένων και η κοινωνικοποίηση, η χρήση και ο ορισμός του σχολικού χρόνου και χώρου, η ανάπτυξη και η κοινωνική αξιοποίηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών πρακτικών. Η συγκριτική ανάλυση προσεγγίζει την εκπαιδευτική πραγματικότητα στο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, ιστορικό και πολιτισμικό της πλαίσιο. Εμπλουτίζεται από εμπειρίες που αναφέρονται σε διάφορες χώρες και εκπαιδευτικά συστήματα, από τη διεπιστημονικότητα και από την κριτική/παρεμβατική διάθεση σχετικά με τα εκπαιδευτικά πράγματα. Στο πλαίσιο του αντικείμενου της εκπαιδευτικής πολιτικής, η εκπαίδευση εκλαμβάνεται ως δραστηριότητα του σύγχρονου κράτους. Εξετάζονται θέματα που αφορούν ζητήματα σχετικά με τις θεωρίες του κράτους και τις ερμηνείες της σχέσης κράτους, εκπαίδευσης και κοινωνίας, τις διαδικασίες διαμόρφωσης της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσω μιας κριτικής προσέγγισης, τη σχέση δημόσιων και ιδιωτικών συμφερόντων στην εκπαίδευση, τη συγκριτική ανάλυση εκπαιδευτικών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων. Η ιστορία της εκπαίδευσης εξετάζει τη διαχρονική εξέλιξη των εκπαιδευτικών θεσμών και των παιδαγωγικών θεωριών. Οι τομές της είναι άλλοτε χρονολογικές, άλλοτε γεωγραφικές και άλλοτε ειδολογικές.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Κοινωνιολογίας εννέα (9) Διδακτικές Μονάδες (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

301. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία (υποχρεωτικό)

Μ. Λεοντσίνη

Το γενικό πλαίσιο του μαθήματος αφορά στην εξοικείωση με τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνιολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ακόλουθες ενότητες: κοινωνική μεταβολή, κουλτούρα και πολιτισμός, θεωρίες κοινωνικοποίησης, κοινωνική στρωμάτωση, φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνικά κινήματα και συλλογική δράση, κοινωνικός έλεγχος και παραβατικότητα, εθνότητα και κοινωνική τάξη, φύλα και σεξουαλικότητες. Θα αναφερθούμε επίσης σε θεωρίες και μεθόδους κοινωνιολογικής έρευνας. Στόχοι του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας “κοινωνιολογική φαντασία” στο πλαίσιο της ατομικής και της συλλογικής δράσης και η παρουσίαση των βασικών θεωρητικών κοινωνιολογικών παραδειγμάτων: δομολειτουργισμός, θεωρία συγκρούσεων, συμβολική διάδραση, η ανάδειξη των συστατικών στοιχείων της κουλτούρας και του ρόλου της γλώσσας στη διαδικασία του πολιτισμού, η ανάλυση των βασικών εννοιών που σχετίζονται με την κοινωνική στρωμάτωση, όπως η κοινωνική τάξη και η κοινωνική κινητικότητα, τη συζήτηση των θεωριών σχετικά με τη φυλή και την εθνότητα και την εισαγωγική παρουσίαση των εννοιών *κοινωνικό φύλο* και *βιολογικό φύλο* σε σχέση με την έμφυλη ανισότητα.

303. Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Α. Βασιλοπούλου

Στο μάθημα παρέχονται τα βασικά θεωρητικά εργαλεία για την ανάλυση διαφορετικών παιδαγωγικών πρακτικών εντός και εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού θεσμού. Παραδείγματα και αντικείμενα μελέτης θα αποτελέσουν διαφορετικές πρακτικές της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης με ιδιαίτερη έμφαση στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση. Μέσα από τη θεωρία των παιδαγωγικών πρακτικών του Basil Bernstein, αλλά και τις προεκτάσεις που έδωσαν σε αυτήν οι συνεχιστές του έργου του, μελετώνται οι ταξικές παραδοχές των πρακτικών, η παιδαγωγική σχέση, σχέσεις εξουσίας, ζητήματα κοινωνικού και συμβολικού ελέγχου, η σύνδεση ανάμεσα στην καθημερινή και τη σχολική γνώση, η σχέση σχολείου-οικογένειας, η δομή της επικοινωνίας, καθώς και η σύνδεση μικρο-μακρο επιπέδου στη μελέτη της κοινωνικής και της εκπαιδευτικής ανισότητας. Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις, μελέτη θεωρητικών κειμένων και ερευνητικών άρθρων, παρουσιάσεις πρωτότυπων ερευνών από προσκεκλημένους

ομιλητές, καθώς και παρουσιάσεις ανάλυσης παιδαγωγικών πρακτικών από τους/τις φοιτητές/τριες.

304. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας I

Δ. Μακρυνιώτη

Ο κεντρικός προβληματισμός του μαθήματος αφορά τη διερεύνηση των διαδικασιών μετάβασης από την έννοια του “παιδιού” ως μονάδας σε ομάδα με συγκεκριμένα κοινωνικά, πολιτισμικά και ιστορικά γνωρίσματα. Υπό αυτούς τους όρους η παιδική ηλικία δεν προσεγγίζεται ως σταθερή και αναλλοίωτη κοινωνική κατηγορία αλλά ως μεταβαλλόμενη και ανοιχτή στις εκάστοτε συνθήκες. Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος εξετάζουν:

- τις διαδικασίες συγκρότησης της παιδικής ηλικίας σε ξεχωριστή από τους ενηλίκους κατηγορία,
- την κριτική επισκόπηση παγιωμένων θεωριών που την αφορούν (όπως είναι η θεωρία της κοινωνικοποίησης),
- την προσέγγιση της παιδικής ηλικίας σύμφωνα με τη θεωρία της κοινωνικής κατασκευής,
- τις διαφορετικές παιδικές ηλικίες (ιστορικά, πολιτισμικά, κοινωνικά),
- τις κυρίαρχες και μη προσλήψεις της παιδικής ηλικίας και τις αντιφάσεις που τις διατρέχουν,
- τις σύγχρονες μορφές ελέγχου, επιτήρησης και ρύθμισης της παιδικής ηλικίας (με έμφαση στην ιατροκοποίηση και τη θεσμοποίηση),
- ζητήματα ενδυνάμωσης, συμμετοχής και προστασίας με παράδειγμα τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

306. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης (υποχρεωτικό)

Ν. Ασκούνη, Α. Βασιλοπούλου

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση και η επιστημολογική τομή από την οποία προκύπτει η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, δηλαδή η στατιστική συσχέτιση ανάμεσα στη σχολική επίδοση και την κοινωνικομορφωτική προέλευση των μαθητών.

α. Η ανακάλυψη της συνάφειας ανάμεσα στη σχολική επίδοση και την κοινωνικομορφωτική καταγωγή των μαθητών.

- Αναφορά στα διεθνή δεδομένα.
- Παραδείγματα από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

- Η εξέλιξη της έννοιας της ισότητας απέναντι στο υποχρεωτικό σχολείο.
- β. Η επιστημολογική τομή που προέκυψε από την ανακάλυψη της συνάφειας ανάμεσα στην επίδοση και την κοινωνική προέλευση.
 - Σχέση επίδοσης και εγγενούς ευφυΐας. Η αμφισβήτηση της ερμηνείας της σχολικής επίδοσης με βάση τις εγγενείς ικανότητες.
 - Αξιοκρατία, ίσες ευκαιρίες και κοινωνική ανισότητα.
- γ. Θεωρίες που ερμηνεύουν το φαινόμενο.
 - Η θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου.
 - Η θεωρία των γλωσσικών κωδίκων.

308. Ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος

Δ. Μακρυνιώτη

Το μάθημα επικεντρώνεται σε ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος. Το σώμα τοποθετείται στα εκάστοτε ιστορικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα προκειμένου να αναδειχθεί η σημασία του στις σημερινές δυτικές κοινωνίες. Οι θεματικές του μαθήματος περιλαμβάνουν τα εξής ζητήματα:

- Ιστορική και κοινωνική αναδρομή των προσλήψεων του σώματος
- Από το σταθερό στο ρευστό και ασαφές σώμα
- Υποκείμενο-σώμα-ταυτότητα
- Κατασκευάζοντας το “κανονικό” και το “αποκλίνον” σώμα
- Τεχνικές μετασχηματισμού του σώματος (δίαιτα, σωματική άσκηση, τατουάζ, αισθητική χειρουργική, προσθετική, μόδα)
- Κατακερματισμός, ιατρικοποίηση και εμπορευματοποίηση του σώματος
- Αισθησιασμός, το σώμα ως θέαμα
- Το σώμα που συμμορφώνεται και το σώμα που υπονομεύει
- Το πάσχον σώμα (το σώμα που πονά, η διαχείριση και η γλώσσα του πόνου)
- Αρρώστια-Θάνατος (μεταμοσχεύσεις-εμπόριο οργάνων)
- “Νέα” σώματα στην τέχνη.

309. Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση των διαδικασιών συγκρότησης των κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών θεσμών και ιδιαίτερα η πρόσληψη

της εκπαίδευσης ως κοινωνικού δικαιώματος. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα:

- Η παγκοσμιοποίηση ως νέα συνθήκη για την εκπαίδευση
- Ο “Ευρωπαϊσμός” ως πολιτική κίνηση και ιδέα
- Οι διαδικασίες συγκρότησης της ΕΟΚ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)
- Οι θεσμοί και οι διαδικασίες λήψης των αποφάσεων στην ΕΕ
- Οι βασικότερες τάσεις στον τομέα των κοινωνικών πολιτικών στην ΕΕ και ιδιαίτερα στην εκπαιδευτική πολιτική
- Η έννοια της ευρωπαϊκής ιδιότητας του πολίτη και η αναδυόμενη φύση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων στην ΕΕ
- Τα δικαιώματα ως πολιτικό και κοινωνικό διακύβευμα.

310. Εκπαιδευτική πολιτική II

Ε. Ζαμπέτα

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της εκπαίδευσης ως πεδίου του δημόσιου χώρου και η ιστορική συγκρότηση των εκπαιδευτικών θεσμών. Το μάθημα επικεντρώνεται στο ερώτημα που αφορά τους λόγους για τους οποίους το κράτος παρεμβαίνει στον χώρο της εκπαίδευσης και συγκροτεί εκπαιδευτικά συστήματα. Διερευνάται ο βαθμός στον οποίο η συστηματοποίηση των εκπαιδευτικών θεσμών σχετίζεται με τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Τη διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού
- Τη διαδικασία διεύρυνσης των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων
- Την εκβιομηχάνιση
- Την ανάπτυξη του εθνικισμού και τη συγκρότηση των εθνικών κρατών.

Τα παραπάνω ερωτήματα διερευνώνται υπό το πρίσμα των σημαντικότερων θεωριών κράτους (φιλελευθερισμός, μαρξισμός, κράτος πρόνοιας, πλουραλιστικές προσεγγίσεις).

311. Εκπαιδευτική πολιτική I: οι εκπαιδευτικοί θεσμοί στην πρώιμη παιδική ηλικία

Ε. Ζαμπέτα

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής του κράτους και ιδιαίτερα των θεσμών που αφορούν την πρώιμη παιδική ηλικία στην Ευρώπη. Επίσης στο

πλαίσιο του μαθήματος αναλύεται η διαδικασία εκκοσμίκευσης των εκπαιδευτικών θεσμών και η σχέση θρησκείας και εκπαίδευσης. Το μάθημα αναπτύσσεται στις εξής ενότητες:

- Ιστορικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των πρώτων θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη. Η παρέμβαση του κράτους στην αγωγή της πρώιμης παιδικής ηλικίας.
- Οι κοινωνικές καταβολές της διχοτομίας των θεσμών φροντίδας και αγωγής της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη.
- Οι βασικές τάσεις ανάπτυξης των θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη.
- Η επαγγελματοποίηση των θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας.
- Η θρησκεία ως κοινωνικό φαινόμενο. Θρησκεία και εκκλησίες. Θρησκεία, νεωτερικότητα και εκπαίδευση. Η διάκριση μεταξύ θρησκευόμενου πιστού και πολίτη.
- Η σχέση κράτους και εκκλησίας στην Ευρώπη και η θέση της θρησκείας στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.
- Η σχέση κράτους-εκκλησίας στην Ελλάδα. Θρησκεία και εθνική ταυτότητα στην ελληνική εκπαίδευση. Η θέση της θρησκείας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- Επιστημολογικά, κοινωνικά και πολιτικά χαρακτηριστικά του μαθήματος των θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο.

313. Θεωρίες φύλων

Μ. Λεοντσίνη

Σε αυτό το μάθημα θα εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι Κοινωνικές Επιστήμες (ιδιαίτερα η Κοινωνιολογία και η Ανθρωπολογία) αναλύουν την έμφυλη διάσταση της κοινωνικότητας. Θα αναλύσουμε το κοινωνικό φύλο, ως οργανωτική αρχή της κοινωνικής ζωής, και τους τρόπους με τους οποίους συνδέεται με άλλες αναλυτικές κατηγορίες όπως η κοινωνική τάξη, η εθνότητα, η σεξουαλικότητα, η “φυλή” κ.λπ. Στο πλαίσιο της αναδρομής στις θεωρίες των φύλων θα κατανοήσουμε την έννοια του κοινωνικού φύλου ως προς τον τρόπο κατασκευής και λειτουργίας της. Με τη βοήθεια των βασικών θεωριών θα επιχειρήσουμε την προσέγγιση των ρόλων, των στάσεων και των στερεοτύπων που συνδέονται με την κοινωνική κατασκευή της έμφυλης ταυτότητας. Θα αντιμετωπίσουμε δηλαδή την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ως κατηγορίες ανάλυσης ιστορικά διαμορφωμένες, οι οποίες διαπλέκονται, αλληλοεξαρτώνται και σχετίζονται με τις σχέσεις εξουσίας που δεσμεύουν άτομα και ομάδες.

Εκτός από την ιστορική διαμόρφωση των αναλυτικών κατηγοριών, θα εξετάσουμε τις θεωρίες της επιτελεστικότητας και τη σημασία τους για την κατανόηση των έμφυλων κανόνων κοινωνικότητας. Το φεμινιστικό πλαίσιο ανάλυσης θα αναδείξει τις εκδοχές της αμφισβήτησης των κληρονομημένων δομών και απόψεων. Με τη σύντομη αναδρομή στην ιστορία του δυτικού κόσμου θα εξετάσουμε τη λειτουργία της έμφυλης κοινωνικότητας στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων. Η παρουσίαση των αντιλήψεων για τα φύλα σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές (Ασία, Αφρική, Ευρώπη, Αμερική) στη διάρκεια του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα θα μας επιτρέψει να αναδείξουμε τη σχέση αυτών των αντιλήψεων, δομών και σχέσεων εξουσίας με την κοινωνική στρωμάτωση και ανα/παραγωγή. Θα επιμείνουμε στις ιδιαιτερότητες του μεσογειακού χώρου με αναφορές στη σχετική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία. Στο μάθημα προβλέπονται προβολές ταινιών και συζητήσεις, οι οποίες θα τεκμηριώνονται από την παρουσίαση των θεωρητικών προκειμένων.

314. Φύλα και πολιτιστικές πρακτικές

Μ. Λεοντσίνη

Οι πρόσφατες έρευνες, τόσο στον χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης όσο και των Κοινωνικών Επιστημών γενικότερα, συνδέουν άμεσα τη διαμόρφωση της σχέσης με τις πολιτιστικές πρακτικές με ζητήματα πρόσβασης στον εναλφαβητισμό και με τη σχολική πορεία. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην έμφυλη διάσταση της σχέσης με τον πολιτισμό και ιδιαίτερος με τις αναγνωστικές πρακτικές, καθώς απαντώνται πολύ μεγάλες διαφοροποιήσεις ως προς τη νοηματοδότησή της, ανάλογα με τα φύλα. Σε αυτήν τη συζήτηση το κοινωνικό κεφάλαιο, δηλαδή οι τρόποι με τους οποίους οι ομάδες παράγουν σχέσεις και κινητοποιούν πόρους, έχει ιδιαίτερη σημασία. Παράλληλα, οι διαφορές ως προς την κοινωνική σημασία της συμμετοχής στον πολιτισμό συνδέονται στη διαμόρφωση/αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων. Σε αυτό το μάθημα θα αναλυθεί η συγκρότηση του κοινωνικού και του πολιτισμικού κεφαλαίου, με ιδιαίτερη προσοχή στις ιστορικές συνιστώσες της αναγνωστικής πρακτικής στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων, στις σημασίες της ανάγνωσης στον αγροτικό και στον αστικό χώρο, καθώς και στον ρόλο του σχολείου (πορεία, επίδοση) στη διαμόρφωση των πολιτιστικών πρακτικών. Η συζήτηση για την πρόσβαση στις πολιτιστικές πρακτικές αναδεικνύει την έμφυλη διάσταση της κοινωνικής ανισότητας.

317. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας II

Δ. Μακρυνιώτη

Το μάθημα στηρίζεται στις θεωρητικές αφητηρίες του μαθήματος 304. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας I. Εστιάζεται στη διεξοδική μελέτη και ανάλυση συγκεκριμένων θεματικών όπως:

- Την “κατασκευή” του μέσου φυσιολογικού και του αποκλίνοντος παιδιού
- Τα παιδιά “εκτός τόπου”
- Την παιδική εργασία και εκμετάλλευση (ιστορικές αναφορές και σύγχρονες μορφές εργασίας)
- Τα παιδιά θύματα και τα παιδιά θύτες
- Παιχνίδι και εμπορευματοποίηση
- Μορφές απεικόνισης της παιδικής ηλικίας στις αποκαλούμενες δυτικές και μη δυτικές κοινωνίες. Αναφορές από τον χώρο της τέχνης, των ΜΜΕ, του κινηματογράφου και της λογοτεχνίας.

318. Πολιτικές ζωής και θανάτου

Δ. Μακρυνιώτη

Με αφητηρία τη θέση ότι η ζωή και ο θάνατος δεν είναι αποκλειστικά και μόνο βιολογικά γεγονότα, το μάθημα διερευνά την κοινωνική και πολιτική τους διάσταση. Όπως θα υποστηριχθεί, το ζήτημα της ανθρώπινης θνητότητας βρίσκεται στην καρδιά ποικίλων μορφών πολιτικής που αφορούν τη ζωή, τη διαφύλαξη και την επέκτασή της αλλά και την εξόντωσή της όταν αυτή κρίνεται απειλητική και επικίνδυνη. Σε αυτήν τη λογική, το μάθημα θα ασχοληθεί με την ηλικίωση και την ανθρώπινη φθορά, την ασθένεια και το τραύμα, τη γενοκτονία, το Ολοκαύτωμα και τις “εξαφανίσεις” ως πολιτικές διαχείρισης της ζωής “ανεπιθύμητων άλλων”. Η κοινωνική τάξη, το φύλο, η εθνότητα, η θρησκεία ή ο σεξουαλικός προσανατολισμός αναδεικνύονται έτσι σε κεντρικούς άξονες πάνω στους οποίους συγκροτούνται λόγοι που επιχειρούν να νομιμοποιήσουν τη διάκριση ανάμεσα σε ζωές που αξίζει να βιωθούν και σε εκείνες που δεν αξίζει και ανάμεσα σε θανάτους που αξίζουν το πένθος και σε εκείνους που δεν το αξίζουν.

319. Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων

Ε. Ζαμπέτα

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της διοικητικής δομής του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ειδικότερα το μάθημα εστιάζει το ενδιαφέρον στην κατανόηση των εκπαιδευτικών μονάδων ως οργανισμών και στην ανάλυση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διοίκησης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού. Οι βασικότερες θεματικές του μαθήματος είναι οι ακόλουθες.

- Η έννοια του οργανισμού στην επιστήμη της διοίκησης
- Η διοικητική δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος
- Οι εκπαιδευτικές μονάδες ως διοικητικοί οργανισμοί
- Η διοίκηση και η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των εκπαιδευτικών μονάδων
- Βασικές αρχές αποτελεσματικής διοίκησης των εκπαιδευτικών οργανισμών.

4. ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Τα μαθήματα της συγκεκριμένης ενότητας αφορούν τα χαρακτηριστικά και τις διαδικασίες παραγωγής επιστημονικής γνώσης. Παρέχουν καταρχάς την απαραίτητη γνώση επιστημολογικών και μεθοδολογικών εννοιών, εργαλείων, προβληματισμών και κατευθύνσεων ώστε, στη συνέχεια, να είναι δυνατή η παρακολούθηση άλλων μαθημάτων της ίδιας ενότητας, τα οποία εξειδικεύονται στις αναλύσεις ερευνητικών δεδομένων.

Καλύπτονται θέματα όπως: αλήθεια και αντικειμενικότητα, ιστορία και κριτική των μεθόδων, σχέση φυσικών και κοινωνικών επιστημών, επιστημονική εξέλιξη και πρόοδος, ιστορία και κοινωνιολογία της επιστήμης, έρευνα και ερευνητής/τρια, επιστημονική αξιοπιστία και εγκυρότητα, εξήγηση και ερμηνεία, μέθοδοι και τεχνικές, τεχνικές δειγματοληψίας, εφαρμογές. Επιπλέον, τα μαθήματα στοχεύουν να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας, προϋπόθεση για τη συμμετοχή στα περισσότερα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών.

Τέλος, δίνεται η δυνατότητα εμβάθυνσης στις ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους έρευνας. Στις πρώτες εργαζόμαστε με αριθμητικά δεδομένα που προκύπτουν όταν χρησιμοποιούμε τις μεθόδους της παρατήρησης ή του πειράματος. Παρουσιάζονται μέθοδοι διαχείρισης

και ανάλυσης δεδομένων της εκπαιδευτικής έρευνας, με στόχο την περιγραφή και την ερμηνεία των φαινομένων που αντανακλώνται στα δεδομένα αυτά. Η ποιοτική έρευνα έχει ιδιαίτερους κανόνες και αρχές. Τα σχετικά μαθήματα ασχολούνται με το ζήτημα της αντικειμενικότητας, καθώς και με τις ποικίλες τεχνικές, όπως η ανάλυση περιεχομένου, η ανάλυση λόγου, η επιτόπια και συμμετοχική παρατήρηση, η εθνομεθοδολογία. Προτείνονται επίσης εφαρμογές των ποιοτικών μεθόδων σε ερευνητικά σχέδια με αντικείμενο τις εκπαιδευτικές σχέσεις και πρακτικές.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα της ενότητας είναι τρία και αφορούν: τα δύο γενικά ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας και το τρίτο την ποσοτική ανάλυση εμπειρικών δεδομένων. Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Μεθοδολογίας εννέα (9) Διδακτικές Μονάδες (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

401. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I (υποχρεωτικό) και 407. Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες II (υποχρεωτικό)

Θ. Δραγώνα, Ε. Κούρτη, Α. Βασιλοπούλου

Το μάθημα έχει στόχο να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με όλο το φάσμα των μεθόδων που χρησιμοποιούνται από τους ερευνητές στις κοινωνικές επιστήμες και ιδιαίτερα στην εκπαίδευση. Ξεκινάει από μια σύντομη ανασκόπηση της θεωρίας της επιστήμης από την οποία απορρέει η ερευνητική μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών και επεκτείνεται σε ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον διεξαγωγής της έρευνας και τον σχεδιασμό της, τα θέματα της δεοντολογίας, της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας, τα είδη των ερευνητικών προσεγγίσεων και τις στρατηγικές συλλογής δεδομένων. Καλύπτει ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις και εκθέτει κριτικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε προσέγγισης. Με το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/τριες είναι σε θέση να συντάξουν ένα σχέδιο έρευνας.

403. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική (υποχρεωτικό)

Β. Γιαλαμάς, Δ. Μάνεσης

Πρόκειται για ένα δίωρο εισαγωγικό μάθημα Στατιστικής, το οποίο αποτελείται από μία διάλεξη και μια εβδομαδιαία εργαστηριακή δραστηριότητα. Στη διάλεξη παρουσιάζονται μέθοδοι και τεχνικές της Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής, όπως κατανομές

συχνοτήτων, μέτρα της κεντρικής τάσης, μέτρα διασποράς, κανονική κατανομή, αξιολόγηση ατομικών περιπτώσεων, δειγματοληψία, δειγματοληπτική κατανομή, σημειακή εκτίμηση παραμέτρων, εκτίμηση με τα διαστήματα εμπιστοσύνης, εισαγωγή στον έλεγχο υποθέσεων, έλεγχος t , έλεγχοι με την κατανομή χ^2 , την απλή παλινδρόμηση και συσχέτιση με τον συντελεστή Pearson. Στην υποχρεωτική εργαστηριακή άσκηση οι φοιτητές ασκούνται στη χρήση στατιστικού λογισμικού με τη βοήθεια του οποίου κατανοούν τις μεθόδους που διδάσκονται στη διάλεξη και επεξεργάζονται δεδομένα που προέρχονται από έρευνες που έχουν διεξαχθεί.

Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει δύο εξετάσεις εκ των οποίων η μία στηρίζεται στη διερεύνηση ερευνητικών υποθέσεων με τη βοήθεια στατιστικού λογισμικού ενώ η δεύτερη αφορά σε ερωτήσεις κατανόησης της θεωρίας και στην επίλυση προβλημάτων με χαρτί και μολύβι.

409. Βασικές αρχές και εφαρμογές της ανάλυσης λόγου

Α. Βασιλοπούλου

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις θεωρητικές αφετηρίες και τη μεθοδολογία διαφορετικών προσεγγίσεων ανάλυσης λόγου, και ειδικότερα της ανάλυσης συνομιλίας, της ανάλυσης κατηγορικής υπαγωγής και της κριτικής ανάλυσης λόγου. Θα παρουσιαστούν θεωρητικά ζητήματα της επιτελεστικής διάστασης του λόγου, της εθνομεθοδολογίας, της «ευταξίας στη διεπίδραση» του Ε. Γκόφμαν και οι επιρροές του Μ. Φουκώ στην ανάλυση λόγου. Θα εστιάσουμε σε εμπειρικά παραδείγματα και εφαρμογές από τη μελέτη του φύλου στον προφορικό αλλά και τον γραπτό λόγο, τη μελέτη του παιδικού λόγου και του λόγου σε μαθησιακά περιβάλλοντα, την ανάλυση πολιτικού λόγου και του χιούμορ κ.ά. Προτείνεται η επιτυχής παρακολούθησή του πριν την παρακολούθηση του 94Ε. Ανάλυση Σχολικού Λόγου.

5. ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΙΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Εισαγωγή σε βασικές αρχές και θεωρίες των θετικών επιστημών, κυρίως της Βιολογίας, της Φυσικής και των Μαθηματικών, στην εξέλιξη των βασικών τους εννοιών και στη σχέση τους με ζητήματα εκπαίδευσης και διδακτικής. Περιλαμβάνονται επίσης μαθήματα που αφορούν την πληροφορική και τη χρήση Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Εκπαίδευσης στις Θετικές Επιστήμες έξι (6) Διδακτικές Μονάδες από 2 Υποχρεωτικά Μαθήματα (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

501. Εξέλιξη των ιδεών στις φυσικές επιστήμες

Β. Τσελφές

Το μάθημα θέτει ως βασικό στόχο την εξοικείωση με κάποιες από τις “όψεις του φυσικού κόσμου” που προτείνονται από τις φυσικές-εργαστηριακές επιστήμες τους τελευταίους πέντε αιώνες. Χρησιμοποιούνται θέματα από ενότητες της κλασικής επιστήμης, των οποίων η διαπραγμάτευση στηρίζεται σε ιστορικές αναπλαισιώσεις και εστιάζεται:

- Στην κατανόηση διάφορων επιστημονικών όψεων του κόσμου σε σχέση με το πολιτιστικό πλαίσιο εντός του οποίου εμφανίστηκαν οι όψεις αυτές.
- Στην αναγνώριση της σχέσης των επιστημονικών όψεων για τον κόσμο με τις σύγχρονες τοπικές κουλτούρες, μέσα στις οποίες διαχέονται.
- Στη διάγνωση των προσωπικών όψεων για τον κόσμο που διαθέτουν/χρησιμοποιούν οι φοιτητές/τριες και στην ανάδειξη της σχέσης των όψεων αυτών με τις προσωπικές τους αξίες, πεποιθήσεις και δεσμεύσεις.

502. Έννοιες φυσικών επιστημών I (υποχρεωτικό)

Β. Τσελφές

Το μάθημα θέτει ως βασικό στόχο την εξοικείωση με τις αναπαραστάσεις που χρησιμοποιούν τα παιδιά στις συζητήσεις τους για τον “φυσικό κόσμο” καθώς και στις παρεμβάσεις τους πάνω σε αυτόν. Οι αναπαραστάσεις αυτές συσχετίζονται με τις έννοιες που προτείνονται από τις φυσικές επιστήμες για τις αντίστοιχες περιγραφές και παρεμβάσεις. Χρησιμοποιούνται θέματα σχετικά με ενότητες της Φυσικής και της Χημείας. Η διαπραγμάτευσή τους πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ευρημάτων της διδακτικής των φυσικών επιστημών.

Έμφαση δίνεται αφενός στην κοινωνική διάσταση της δόμησης των αναπαραστάσεων και αφετέρου στους περιορισμούς που εισάγονται όταν οι αναπαραστάσεις χρησιμοποιούνται για να παρέμβουν τα παιδιά στον φυσικό κόσμο.

5Κ1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής I

Β. Τσελφές, Α. Παρούση

Το θέατρο με κούκλες ως θεατρική τέχνη είναι ένας πολυσήμαντος χώρος διαχείρισης της γλώσσας, της κίνησης, της εικόνας, της μουσικής και της σκηνικής τέχνης. Ένα σημαντικό όμως μέρος της διαχείρισης αυτής μπορεί να στηριχθεί σε έννοιες και πρακτικές των φυσικών επιστημών (φύση και διαχείριση του φωτός, κατασκευή ειδώλων, ερμηνείες σχετικών φαινομένων κ.λπ.). Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το κουκλοθέατρο μπορούν να μετασχηματιστούν και να θεωρηθούν ανάλογες των εργαστηριακών επιστημονικών δραστηριοτήτων, κατά τις οποίες το υποκείμενο εναλλάσσει ρόλους: επιχειρεί μια επαναλαμβανόμενη μετατόπιση από τη θέση του θεατή/ παρατηρητή (που αναπαριστά, προβλέπει και ερμηνεύει τα “γεγονότα”), στη θέση του χειριστή (που παρεμβαίνει και “υλοποιεί τα γεγονότα”), καθώς και αντίστροφα. Τέλος, τα φυσικά γεγονότα, όπως αναπαρίστανται, τουλάχιστον μέσα από τα πειράματα επίδειξης, αποτελούν θεατρικά γεγονότα ενός θεάτρου αντικειμένων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση και η καταγραφή διαφορετικών τρόπων χρήσης του κουκλοθέατρου ως αυτόνομης θεατρικής έκφρασης και, ταυτόχρονα, ως μέσου διδασκαλίας ιδεών και πρακτικών των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία.

Το περιεχόμενο του μαθήματος συγκροτείται από δύο ενότητες:

1. Παρουσίαση και ανάλυση διαφορετικών θεατρικών εκφράσεων. Αναπαράσταση και “κατασκευή” φυσικών φαινομένων: επιστημονική και διδακτική διάσταση (μελέτη αυθεντικών επιστημονικών κειμένων, εργαστηριακές δραστηριότητες κ.λπ.).
2. Οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στο πλαίσιο αυτό καλούνται να χειριστούν το υλικό τους κάτω από τις προϋποθέσεις που θέτουν τόσο οι επιστημονικές υποθέσεις και οι πρακτικές της επιστήμης όσο και οι αρχές και οι υποθέσεις της αισθητικής και της διδακτικής. Το μάθημα αξιολογείται μέσα από τη δημόσια παρουσίαση της δουλειάς των φοιτητών/τριών.

5Κ2. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής ΙΙ

Β. Τσελφές, Α. Παρούση

Εμβάθυνση στα ζητήματα που εξετάζονται και τις πρακτικές που καλλιεργούνται στο μάθημα 5Κ1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής Ι.

504. Λογικο-μαθηματικές σχέσεις και αριθμητικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

Θεμελιώδεις λογικές και μαθηματικές σχέσεις. Βασικά χαρακτηριστικά της λογικής σκέψης. Χαρακτηριστικά, οργάνωση και συμβολική έκφραση των μαθηματικών εννοιών. Σχέση μαθηματικών εννοιών και υλικής πραγματικότητας. Οι έννοιες του αριθμού. Η ιδιοποίηση των εννοιών του αριθμού από τα παιδιά. Απαρίθμηση, διάταξη και μέτρηση. Συστήματα συμβολικών παραστάσεων και γλωσσικές εκφράσεις των αριθμών. Οι αριθμητικές πράξεις και η αντιστοίχισή τους σε καταστάσεις της πραγματικότητας. Κλάσματα. Οι διαδοχικές επεκτάσεις της έννοιας του αριθμού (ακέραιος, ρητός - δεκαδικός αριθμός).

505. Εισαγωγή στην πληροφορική

Β. Γιαλαμάς, Δ. Μάνεσης

Πρόκειται για ένα δίωρο εισαγωγικό μάθημα Πληροφορικής, το οποίο αποτελείται εβδομαδιαία από μία διάλεξη και μια εργαστηριακή δραστηριότητα. Στη διάλεξη παρουσιάζονται το λειτουργικό σύστημα των Windows, ο κειμενογράφος Microsoft Word, το λογιστικό φύλο Microsoft Excel, η εφαρμογή παρουσιάσεων Power Point και οι βασικές διαδικτυακές εφαρμογές (εξερευνητές διαδικτύου και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο). Στην υποχρεωτική εργαστηριακή άσκηση οι φοιτητές ασκούνται στη χρήση των εφαρμογών με τη βοήθεια καθοδηγούμενων ασκήσεων. Οι φοιτητές εκπονούν ατομικές εργασίες κατά τις οποίες αναζητούν και επεξεργάζονται στοιχεία χρησιμοποιώντας μια ή περισσότερες εφαρμογές και αποδίδουν τα αποτελέσματα και συμπεράσματά τους με τη μορφή μιας παρουσίασης του Power Point. Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει: α) μια εξέταση η οποία στηρίζεται στην επεξεργασία στοιχείων (κειμένων ή πινάκων) χρησιμοποιώντας το λογιστικό που περιλαμβάνεται στην ύλη του μαθήματος και β) την αξιολόγηση της ατομικής εργασίας που παρουσιάστηκε από τον φοιτητή.

506. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση

Η. Βούλγαρη

Οι ΤΠΕ αποτελούν πολύτιμα εργαλεία διδασκαλίας και μάθησης· μπορούν να ενισχύσουν τα κίνητρα των μαθητών, να υποστηρίξουν τη δόμηση και την αναπαράσταση της γνώσης, τη διαχείριση των πληροφοριών, τη δημιουργία, τον πειραματισμό και την επικοινωνία. Η διάχυση και η σημασία των ΤΠΕ σε όλο και περισσότερους τομείς της κοινωνίας και η συνεχής εμφάνιση νέων τεχνολογικών εργαλείων καθιστούν σημαντική την απόκτηση δεξιοτήτων χειρισμού και χρήσης των ΤΠΕ. Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται, μέσω θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων, διαθεματική και διεπιστημονική επισκόπηση της εφαρμογής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, με έμφαση στη χρήση του υπολογιστή ως εργαλείου διδασκαλίας και μάθησης. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή τόσο με τεχνολογικά εργαλεία όσο και με πρακτικές και παιδαγωγικές θεωρίες που θα τους βοηθήσουν στην αποτελεσματική ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, και στον σχεδιασμό και τη βελτιστοποίηση στρατηγικών εφαρμογής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Το μάθημα πραγματεύεται θεματικές όπως θεωρίες μάθησης και διδακτικά μοντέλα με ΤΠΕ (π.χ. κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες, εποικοδομιστικές προσεγγίσεις, συμπεριφοριστικές θεωρίες), ζητήματα ένταξης των ΤΠΕ στο σχολικό περιβάλλον, το διαδίκτυο στην εκπαίδευση (εφαρμογές, εργαλεία, αξιοποίηση), εκπαιδευτικό λογισμικό, σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου με ΤΠΕ, δεξιότητες και απαιτήσεις μαθητών, αξιολόγηση εφαρμογής, και επισκόπηση συναφούς έρευνας.

508. Εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες Ι

Το μάθημα σχεδιάστηκε για να απευθύνεται στους φοιτητές και στις φοιτήτριες ενός Παιδαγωγικού Τμήματος και αποτελεί εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες. Η ιδιαιτερότητα του μαθήματος έγκειται στο γεγονός ότι δεν εντάσσει τη μελέτη της εξέλιξης μέσω φυσικής επιλογής ως ένα επιμέρους κεφάλαιο, αλλά τη χρησιμοποιεί ως την ενοποιητική θεωρία για τη μελέτη και την κατανόηση όλων των υπόλοιπων εννοιών και ενοτήτων της βιολογίας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος σχεδιάστηκε με βάση τα παρακάτω δεδομένα:

1. Το μάθημα παρακολουθούν φοιτητές για τους οποίους η Βιολογία δεν είναι το βασικότερο αντικείμενο ενασχόλησης, αλλά ένα βοηθητικό εργαλείο για την κατανόηση άλλων γνωστικών αντικειμένων όπως οι Περιβαλλοντικές Επιστήμες και η Οικολογία, η Αγωγή

Υγείας, η Ειδική Αγωγή, οι Επιστήμες του ανθρώπου κ.ά. 2. Πολλά επιμέρους κεφάλαια από τα θέματα των Βιολογικών Επιστημών αποτελούν για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες των Παιδαγωγικών Τμημάτων αντικείμενα της μελλοντικής τους διδασκαλίας. Το στοιχείο αυτό ήταν καθοριστικό ώστε να ενταχθούν στην ύλη κεφάλαια σχετικά με την ταξινόμηση των ζώων και των φυτών. 3. Υπάρχουν ανοιχτά ή εξειδικευμένα ζητήματα των Επιστημών της Αγωγής τα οποία προϋποθέτουν την εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με βασικές γνώσεις της Βιολογίας ή της Γενετικής. Η συγκεκριμένη ανάγκη υπαγόρευσε να συμπεριληφθούν στην ύλη τα κεφάλαια της Γενετικής του Κυττάρου, της Κληρονομικότητας και του Νευρικού Συστήματος.

509. Θέματα ιστορίας και φιλοσοφίας των μαθηματικών

Στο μάθημα παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη και τα φιλοσοφικά ερωτήματα των ακόλουθων θεμελιωδών μαθηματικών εννοιών και μεθόδων: αριθμός και αριθμητικά συστήματα, το διακριτό και το συνεχές, το μηδέν και το άπειρο, η ισότητα και η εξίσωση, η γεωμετρία και οι γεωμετρικές, η πιθανότητα και η στατιστική, η απόδειξη, η αξιωματικοποίηση και η θεμελίωση των μαθηματικών.

510. Χωρικές σχέσεις και γεωμετρικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

Δ. Χασάπης

Έννοιες και σχέσεις του χώρου. Τοπολογικές και προβολικές σχέσεις στον χώρο. Ευκλείδειος χώρος και γεωμετρικές έννοιες. Σχέσεις ευθειών στον χώρο (κάθετες και παράλληλες ευθείες, γωνίες). Γεωμετρικά σχήματα και μεγέθη δύο και τριών διαστάσεων. Κανονικότητες, συμμετρίες και μετασχηματισμοί στον χώρο. Η κατανόηση των γεωμετρικών εννοιών από τα παιδιά και η ανάπτυξη της χωρικής και γεωμετρικής σκέψης. Η οπτικοποιημένη σκέψη.

511. Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών Ι

Σ. Καφούση

Η προσέγγιση των διδακτικών υλικών ως φορέων μαθηματικών εννοιών (υλικά διδασκαλίας μαθηματικών των Μοντεσσόρι, Κιζινέρ-Γκατένιο, Στερν). Η προσέγγιση των δραστηριοτήτων με τα διδακτικά υλικά ως γενεσιουργός διαδικασία συγκρότησης μαθηματικών εννοιών (υλικά διδασκαλίας μαθηματικών των Ντιένς). Υλικά και παιχνίδια

βιομηχανικής κατασκευής για τη διδασκαλία των μαθηματικών (Lego, Unifix). Παραδοσιακά και επινοημένα εκπαιδευτικά παιχνίδια στη διδασκαλία των μαθηματικών. Νοητικές ασκήσεις και κινητικές δραστηριότητες στη διδασκαλία των μαθηματικών. Η χρήση των υπολογιστών στη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών. Επιστημολογικές, σημειολογικές και διδακτικές ενστάσεις για τη χρήση διδακτικών υλικών στη διδασκαλία των μαθηματικών.

512. Αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προσχολική εκπαίδευση

Η. Βούλγαρη

Σύμφωνα με το ισχύον και το νέο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση «τα παιδιά ενθαρρύνονται με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού να προσεγγίζουν βασικές έννοιες που αφορούν τον υπολογιστή, να αποκτούν στοιχειώδεις δεξιότητες χειρισμού λογισμικού γενικής χρήσης και να “παίζουν” με ασφάλεια χρησιμοποιώντας τον υπολογιστή στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της ευαίσθητης ηλικίας τους». Παράλληλα, στο αναλυτικό πρόγραμμα ορίζεται ότι «ο ρόλος της τεχνολογίας στο νηπιαγωγείο προσδιορίζεται μέσα από τις καθημερινές δράσεις σε όλο το Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου. Οι Τ.Π.Ε. επιλέγονται από τον εκπαιδευτικό για να εμπλουτίσουν τις μαθησιακές εμπειρίες, να ενισχύσουν βασικές ικανότητες και να παραγάγουν προστιθέμενη αξία στις εκπαιδευτικές πρακτικές». Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με θεωρητικά και πρακτικά θέματα της παιδαγωγικής αξιοποίησης των ΤΠΕ, με διεπιστημονικό και διαθεματικό τρόπο, και με έμφαση στη χρήση, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού στην προσχολική εκπαίδευση. Μέσω εργαστηριακών κυρίως μαθημάτων, σκοπός είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων και πρακτικών δεξιοτήτων σε θέματα που αφορούν την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική πράξη. Ανάμεσα στα θέματα που πραγματεύεται το μάθημα είναι οι ΤΠΕ στο αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου, η επιλογή, η παιδαγωγική χρήση και η αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού, η σχεδίαση και η αξιολόγηση εκπαιδευτικών σεναρίων και διδακτικών παρεμβάσεων, είδη εκπαιδευτικού λογισμικού και εργαλείων ΤΠΕ και σχετικές θεωρίες μάθησης, καθώς και ο σχεδιασμός και η παρουσίαση δραστηριοτήτων με εκπαιδευτικό λογισμικό.

513. Εξέλιξη του νευρικού συστήματος: σύγχρονες προσεγγίσεις

Το μάθημα είναι αφιερωμένο στη μελέτη της εξέλιξης του νευρικού συστήματος (ΝΣ). Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός: α) Οι φοιτητές/τριες να αντιληφθούν μέσα από τη σύγκριση των νευρικών συστημάτων διαφόρων οργανισμών (από τα πρωτόζωα μέχρι τον άνθρωπο) ότι η ιστορία των νευρικών κυττάρων είναι ενιαία, αριθμεί αρκετά εκατομμύρια χρόνια και ότι η εξέλιξή τους υπήρξε σταδιακή β) Οι φοιτητές/τριες να έλθουν σε επαφή με τη σύγχρονη έρευνα που μελετά το νευρικό σύστημα του ανθρώπου, οι επιστημονικές ανακαλύψεις της οποίας θεωρούνται ως μία επανάσταση στην πορεία των γνώσεών μας για το πώς σχηματίζεται και λειτουργεί η ανθρώπινη μνήμη και η γνώση. Παράλληλα, γίνεται μια προσπάθεια εξοικείωσης των φοιτητών με τις μεθόδους της “Ανακαλυπτικής Μεθόδου” διδασκαλίας, καθώς και με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

514. Βασικές έννοιες μαθηματικών (υποχρεωτικό)

Σ. Καφούση

Οι φυσικοί αριθμοί και οι αναπαραστάσεις τους. Οι πράξεις μεταξύ των φυσικών αριθμών. Οι αλγόριθμοι των αριθμητικών πράξεων. Βασικές ιδιότητες των φυσικών αριθμών. Διαιρετότητα. Κλασματικές μονάδες και κλασματικοί αριθμοί. Πράξεις μεταξύ κλασματικών αριθμών. Κλάσματα και δεκαδικοί αριθμοί. Ακέραιοι αριθμοί. Σύνολα και πράξεις μεταξύ συνόλων. Συναρτήσεις. Βασικές έννοιες γεωμετρίας. Παράλληλες και κάθετες ευθείες. Τα βασικά επίπεδα γεωμετρικά σχήματα. Εμβαδά γεωμετρικών σχημάτων. Στερεά γεωμετρικά σχήματα.

515. Εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες II: Θέματα βιολογίας ανθρώπου

Στο μάθημα μελετώνται ζητήματα σχετικά με την ανατομία και τη βιολογία του ανθρώπινου σώματος. Στόχος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον εγκέφαλο, την καρδιά, τα αγγεία του αίματος, το πεπτικό σύστημα, το γεννητικό σύστημα του ανθρώπου και στοιχεία της Γενετικής κ.ά. Ειδικότερα καλούνται να μάθουν στοιχεία για το νευρικό σύστημα μέσα από την εξερεύνηση της δομής και της λειτουργίας του νευρικού ιστού και των νευρώνων, δηλαδή των νευρικών κυττάρων. Έτσι, θα είναι έτοιμοι/ες να ακούσουν για την ανατομία του εγκεφάλου και άλλα τμήματα του νευρικού συστήματος, καθώς και ορισμένα βασικά στοιχεία για το αισθητικό σύστημα, δηλαδή για πτυχές των σωματικών αισθήσεων, της όρασης, της ακοής, της γεύσης και της όσφρησης. Με παρόμοιο τρόπο θα

μελετηθούν βασικά χαρακτηριστικά του καρδιαγγειακού συστήματος, το οποίο συνίσταται από την καρδιά και το κυκλοφορικό σύστημα, δηλαδή του συστήματος που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά των θρεπτικών συστατικών και την αποβολή των αέριων αποβλήτων από το ανθρώπινο σώμα. Επειδή στη σύγχρονη κοινωνία δίνεται μεγάλη προσοχή στη διατροφή, είναι απαραίτητο για τους αποφοίτους ενός Παιδαγωγικού Τμήματος να γνωρίζουν μερικά από τα βασικά χαρακτηριστικά του πεπτικού συστήματος, καθώς και στοιχεία από τη φυσιολογία της πέψης. Τέλος, η μελέτη της ανθρώπινης αναπαραγωγής περιλαμβάνει τη μελέτη της γονιμοποίησης του ωαρίου και τη δράση των αντίστοιχων ορμονών, καθώς και τη γενικότερη εξοικείωση με το αναπαραγωγικό σύστημα του ανθρώπου.

516. Εκπαιδευτική τεχνολογία και ψηφιακός κόσμος: σύγχρονες τάσεις και προοπτικές

Η. Βούλγαρη

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σύγχρονα θέματα εκπαιδευτικής τεχνολογίας και του ψηφιακού κόσμου (εφαρμογές, εργαλεία, υπηρεσίες, λειτουργίες) ως πηγές που μπορούν να ενισχύσουν τη διδασκαλία, τη μάθηση, και την εκπαιδευτική πρακτική. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με σύγχρονα θέματα και τάσεις στο χώρο της εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με εφαρμογές, εργαλεία, υπηρεσίες, και λειτουργίες που αφορούν τον ψηφιακό κόσμο και μπορούν να ενισχύσουν την εκπαιδευτική πράξη, το ερευνητικό και το επαγγελματικό έργο τους. Ανάμεσα στα θέματα που πραγματεύεται το μάθημα είναι το διαδίκτυο στην εκπαίδευση και τη μάθηση, υπηρεσίες διαδικτύου στην εκπαιδευτική και επιστημονική πρακτική, τεχνολογίες Web 2.0, διαδικτυακά συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης, ηλεκτρονική μάθηση (e-learning), μάθηση μέσω κινητών συσκευών (mobile learning), εικονική πραγματικότητα και εικονικοί κόσμοι, αξιολόγηση και παιδαγωγική αξιοποίηση υπηρεσιών διαδικτύου.

517. Ψηφιακά παιχνίδια, εικονικοί κόσμοι και μάθηση: έρευνα και εφαρμογές

Η. Βούλγαρη

Τα ψηφιακά παιχνίδια (ΨΠ) και οι εικονικοί κόσμοι (ΕΚ) αποτελούν περιβάλλοντα που προσελκύουν όχι μόνο μεγάλο πλήθος χρηστών, αλλά επίσης και το ερευνητικό ενδιαφέρον σε πεδία όπως η ψυχολογία, η κοινωνιολογία, οι νευροεπιστήμες, η εκπαίδευση, η οικονομία, και η πληροφορική. Μεγάλος όγκος έρευνας περιγράφει το δυναμικό τους ως μαθησιακά

εργαλεία. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θέματα που αφορούν τη μάθηση που βασίζεται στο ψηφιακό παιχνίδι (digital games based learning) και τους εικονικούς κόσμους. Το μάθημα, μέσω διεπιστημονικής προσέγγισης, πραγματεύεται θέματα όπως η επισκόπηση της σχετικής έρευνας, το κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, η εφαρμογή τους στη διδασκαλία και τη μάθηση, σχετικές θεωρίες μάθησης και αρχές ψυχολογίας, κριτική θεώρηση θετικών και αρνητικών σημείων στην παιδαγωγική εφαρμογή των ψηφιακών παιχνιδιών, βασικές παιδαγωγικές αρχές σχεδιασμού, ανάπτυξης και αξιολόγησής τους. Παρουσιάζονται επίσης και παραδείγματα ψηφιακών παιχνιδιών και εικονικών κόσμων.

6. ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ

Στην ενότητα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη χρήση των τεχνών στον χώρο της εκπαίδευσης τόσο ως αντικείμενου μάθησης όσο και ως εκπαιδευτικού εργαλείου. Αναγκαία προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί η θεωρητική κατάρτιση στις σχετικές τέχνες. Είναι υποχρεωτική η επιλογή τριών μαθημάτων, ένα από τον χώρο της μουσικής και κινητικής αγωγής, ένα σχετικό με τις εικαστικές τέχνες και ένα με το θέατρο-κουκλοθέατρο.

Πιο αναλυτικά, στα μαθήματα παρέχονται καταρχάς οι θεωρητικές βάσεις της μουσικής και της κινητικής αγωγής, αναλύονται τα βασικά στοιχεία των μουσικο-κινητικών παιχνιδιών, διδάσκονται πρώτες μορφές αυτοσχεδιασμού και εξετάζονται οι αρχές της διδακτικής της μουσικής σε παιδιά. Παράλληλα γίνεται βιωματική προσέγγιση του τραγουδιού, της χρήσης μουσικών οργάνων καθώς και της κατασκευής μουσικών οργάνων με απλά υλικά.

Τα μαθήματα της εικαστικής αγωγής αποτελούνται από δύο ενότητες: αυτήν της εξοικείωσης με τις βασικές έννοιες και τεχνικές των εικαστικών τεχνών και εκείνη της μελέτης της διδακτικής τους ως επιστημονικού κλάδου. Η κάθε μία από τις ενότητες συνδυάζει τη θεωρητική με την πρακτική διάσταση του αντικειμένου της. Η θεωρητική μελέτη της ιστορίας των εικαστικών τεχνών συνοδεύεται από την προσωπική εμπειρία της καλλιτεχνικής δημιουργίας (προσφέρεται στο εργαστήριο: 608. Στοιχεία και τεχνικές των εικαστικών τεχνών). Η εξέταση των βασικών παραμέτρων της διδακτικής των εικαστικών τεχνών, καθώς και οι σύγχρονες προσεγγίσεις ανάλυσης του παιδικού σχεδίου (618. Παιδικό σχέδιο: σύγχρονες προσεγγίσεις) συνοδεύονται από την εξάσκηση σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες κατάλληλες για εφαρμογή στην προσχολική ηλικία (93Η. Διδασκαλία σχεδίου στην προσχολική ηλικία).

Τα μαθήματα θεατρικής αγωγής αποσκοπούν στην εξοικείωση με το θέατρο σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Η θεατρική πράξη ως μέσο καλλιέργειας αποσκοπεί στην απόκτηση τόσο γνώσεων όσο και της ικανότητας να χρησιμοποιηθούν στην πράξη οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν, αλλά και για τη δημιουργία θεατρικών δρώμενων στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος και στην ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον αποσκοπεί να ενεργοποιήσουν οι φοιτητές/τριες τις γνώσεις και τις δυνατότητές τους σε όλα τα επίπεδα και μέσα από τη συνειδητοποίηση των δυνάμεών τους να ασκηθούν σωματικά, ψυχικά και πνευματικά.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Αγωγής στις Τέχνες εννέα (9) Διδακτικές Μονάδες (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

601. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής I

Η μουσική και κινητική αγωγή ως μέσο ανάπτυξης και καλλιέργειας της μουσικής δημιουργικότητας. Ιστορικά στοιχεία για τη μουσική και κινητική αγωγή (Μ.Κ.Α.): πού ανιχνεύονται οι ρίζες της, με ποιο τρόπο εμφανίζεται, ο ρόλος της στην εκπαίδευση, εξέλιξη και οπισθοχωρήσεις. Η εκ νέου ανακάλυψη της Μ.Κ.Α. στις αρχές του 20ού αιώνα. Οι μεγάλοι μουσικοπαιδαγωγοί και η φιλοσοφία τους. Ρυθμός, λόγος, μελωδία, κίνηση και η έννοια της "στοιχειοδομικής" (elementar) μουσικής στο Παιδαγωγικό Έργο Orff. Οι παραδόσεις γίνονται μέσω διαλέξεων με έμφαση στη θεωρία και συζητήσεις με θέματα που αφορούν την κατανόηση των σχετικών εννοιών.

602. Αυτοσχέδιες κατασκευές μουσικών οργάνων

Ν. Τσαφταρίδης

Κατάταξη των μουσικών οργάνων. Βασικές γνώσεις για την παραγωγή του ήχου στα μουσικά όργανα. Απλές κατασκευές μουσικών οργάνων με "φτωχά" υλικά όπως κουτιά από αναψυκτικά, πλαστικά ποτήρια, χάνδρες, κομμάτια από ξύλο, φύλλα, όστρακα. Ρυθμικά και μελωδικά παιχνίδια με χρήση των ιδιοκατασκευασμένων οργάνων. Το θεωρητικό μέρος περιλαμβάνει διαλέξεις και συζητήσεις και το εργαστηριακό την κατασκευή μικρών αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων καθώς και τη χρήση τους.

605. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα I

N. Τσαφταρίδης

Η κάθε περιοχή, όπως και κάθε εποχή, σηματοδοτούνται από συγκεκριμένα μουσικά ιδιώματα. Ένας από τους παράγοντες διαμόρφωσής τους είναι και τα μουσικά όργανα. Γι' αυτόν τον λόγο διερευνώνται διάφορα μουσικά ιδιώματα μέσω της κατασκευής του αντίστοιχου μουσικού οργάνου. Η εκπαιδευτική διαδικασία πραγματοποιείται με μαθήματα α) σεμιναριακής μορφής ώστε οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν το συγκεκριμένο μουσικό ιδίωμα και β) εργαστηριακής που περιλαμβάνει την κατασκευή του μουσικού οργάνου.

606. Κρουστά μουσικά όργανα και ηχογόνες πηγές

Σε βάθος εξερεύνηση των δυνατοτήτων των κρουστών μουσικών οργάνων, τα οποία έχουν κατασκευαστεί σε προηγούμενα μαθήματα, αλλά και του ήχου που μπορούν να παραγάγουν διάφορα αντικείμενα. Θα χρησιμοποιηθούν ξυλάκια, μαράκες, shaker, κασετίνες, δίτονες κουδούνες, bendir, νταούλια αλλά και κουτάλια, κουβάδες, τενεκέδες, μπουκάλια, μεταλλικοί δίσκοι, πιάτα και σωλήνες. Ρυθμοί από την ελληνική παραδοσιακή μουσική, καθώς και από διάφορους εξωευρωπαϊκούς μουσικούς πολιτισμούς θα μελετηθούν και θα αποτελέσουν τα παραδείγματα για τις μουσικές κατασκευές που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του μαθήματος. Παράλληλα αναπτύσσεται η δεξιότητα στη χρήση των κρουστών οργάνων μέσω ασκήσεων δεξιολογίας που θα συνδυάζουν το παίξιμο, τη ρυθμική απαγγελία και τη σημειογραφία. Οι μουσικοί και οι εκπαιδευτικοί ορίζοντες των φοιτητών/τριών διευρύνονται με την επίσκεψη ειδικών δασκάλων, συνθετών και ερμηνευτών κρουστών.

607. Διδακτική των εικαστικών τεχνών

O. Κούβου

Κυριότερες θεματικές του μαθήματος είναι η ιστορική διάσταση της διδακτικής των εικαστικών τεχνών ως επιστημονικού κλάδου, το θεωρητικό πλαίσιο των επικρατέστερων εκπαιδευτικών μοντέλων και οι σύγχρονες προβληματικές και πρακτικές διδασκαλίας της τέχνης. Επίσης, μελετώνται διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις ανάλυσης του παιδικού σχεδίου με ιδιαίτερη έμφαση στην περιγραφή της αναπαραστατικής ικανότητας των παιδιών ως γνωστικής διεργασίας. Παράλληλα, αναδεικνύεται η συμβολή της καλλιτεχνικής δραστηριότητας στη συναισθηματική, αντιληπτική και κοινωνική ανάπτυξη του

μαθητευόμενου. Τέλος, προσδιορίζεται ο καθοδηγητικός ρόλος του εκπαιδευτικού στην παραπάνω διαδικασία μέσω του σχεδιασμού μαθημάτων/παραδειγμάτων, με κριτήριο τις αναπαραστατικές ικανότητες των παιδιών.

608. Στοιχεία και τεχνικές των εικαστικών τεχνών

O. Κούβου

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες/ουσες να έχουν προσωπική εμπειρία της διαδικασίας της καλλιτεχνικής δημιουργίας μέσω πρακτικών ασκήσεων στη ζωγραφική, στο σχέδιο, στο κολάζ και στη γλυπτική. Η εμπειρία αυτή έπεται της θεωρητικής κατάρτισης του μαθήματος της ιστορίας των εικαστικών τεχνών και της εξοικείωσης με τα μορφολογικά τους στοιχεία. Η πρακτική ενασχόληση με τις εκφραστικές δυνατότητες της εικαστικής γλώσσας συμβάλλει τόσο στην καλλιέργεια του αισθητικού κριτηρίου όσο και στην αυτογνωσία, σημαντικές παραμέτρους της αγωγής του μελλοντικού εκπαιδευτικού.

610. Ιστορία των εικαστικών τεχνών

O. Κούβου

Στο μάθημα μελετώνται αντιπροσωπευτικά έργα των κυριότερων περιόδων της ιστορίας των εικαστικών τεχνών στον δυτικό κόσμο από την Αρχαία Ελλάδα, τη ρωμαϊκή και τη βυζαντινή περίοδο, τον Μεσαίωνα, την Ιταλική Αναγέννηση, τον 15ο και 16ο αιώνα στη βόρεια Ευρώπη, το Μπαρόκ/Ροκοκό, τον Νεοκλασικισμό, τον Ρομαντισμό, τον Ρεαλισμό, τον Ιμπρεσιονισμό και τον Μοντερνισμό. Ειδικότερα, αναλύονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία κάθε περιόδου δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο καλλιτεχνικό ύφος, στις βασικές έννοιες της εικαστικής γλώσσας, δηλαδή τα υφολογικά κριτήρια, τα μορφολογικά στοιχεία, τις μεθόδους σύνθεσης του έργου, το εικονογραφικό περιεχόμενο, την έννοια του καλλιτεχνικού ύφους, του συμβόλου και του στερεότυπου.

611. Εισαγωγή στο κουκλοθέατρο

Α. Παρούση

Εισαγωγή στις βασικές αρχές αλλά και τις ιδιομορφίες της θεατρικής έκφρασης μέσω της κούκλας, σε θεωρητικό και σε πρακτικό επίπεδο. Οι φοιτητές/τριες μελετούν γενικά ζητήματα θεατρικής δραματοουργίας, κειμένου, σκηνοθεσίας, αισθητικής και πρόσληψης του θεάματος από την πλευρά του θεατή. Ειδικότερα εστιάζονται σε διάφορα είδη κούκλας (ως προς την τεχνική της κίνησής τους), σε τεχνικές και είδη σκηνικής παρουσίας, σε κατασκευές κλασικών και σύγχρονων μορφών κούκλας, στη μυθοπλασία και το σενάριο του κουκλοθέατρου. Παράλληλα μελετάται η χρήση της θεατρικής κούκλας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

614. Σύγχρονες και παραδοσιακές όψεις του θεάτρου σκιών/Παιδαγωγικές εφαρμογές

Α. Παρούση

Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος μελετώνται οι διαφορετικές όψεις του θεάτρου σκιών και η αξία του ως ιδιότυπου και πολύμορφου αντικειμένου σπουδής. Καταρχάς παρουσιάζονται οι μορφολογικές και οι ιστορικογενετικές συνιστώσες που ανάγονται στην παραδοσιακή και λαϊκή φύση του θεάματος ως φορέα προφορικότητας και αυτοσχεδιασμού. Χώρος πολλαπλός και πολυσήμαντος, το θέατρο σκιών έχει τη δική του γλώσσα, κίνηση, εικόνα, μουσική και σκηνική τέχνη.

Το πρακτικό μέρος του μαθήματος εστιάζεται στην ανάλυση του θεάτρου σκιών (φως-σκιά, παραγωγή εικόνων) και στους θεατρικούς αυτοσχεδιασμούς ως μέσα διαπαιδαγώγησης. Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τις βασικές θεατρικές λειτουργίες, όπως η κίνηση, η εμπύχωση φιγούρας και αντικειμένου, η σύνθεση και η εκτέλεση ενός στιγμιότυπου, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα μιας διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης μέσα από το παιχνίδι με το φως και τη σκιά. Η προετοιμασία μικρών σπουδών συμβάλλει στη δυνατότητα δημιουργίας εικόνων με κύριο στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών της προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.

615. Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου

Π. Τζαμαργιάς

Στο μάθημα εξετάζεται ο παιδαγωγικός και μορφο-παιδευτικός ρόλος του θεάτρου, καθώς και οι μορφές που μπορεί να πάρει στην εκπαίδευση (θεατρικό παιχνίδι, αυτοσχεδιασμός, διερευνητική δραματοποίηση, εκπαιδευτικό δράμα, αναλόγιο, χάπενινγκ, σκετς). Επίσης, επισημαίνεται η αξιοποίηση του θεάτρου ως διδακτικής μεθοδολογίας και αναπτύσσονται τρόποι εφαρμογής του. Οι φοιτητές καλούνται να συμμετάσχουν άμεσα και βιωματικά με εργαστήρια γραφής και πρακτικές ασκήσεις.

616. Διδακτική και παιδαγωγική του θεάτρου

Π. Τζαμαργιάς

Το μάθημα έχει ιστορικό και θεωρητικό, αλλά ταυτόχρονα και πρακτικό –σεμιναριακό χαρακτήρα. Επισημαίνονται οι δύο όψεις του θεάτρου, ως δραματικού λόγου, αλλά και ως σκηνικής πράξης. Αναφέρονται συγγραφείς και έργα, σκηνοθέτες και παραστάσεις που αποτελούν σταθμούς στην ιστορία του ελληνικού και παγκόσμιου θεάτρου (Α. Antoine, Κ. Stanislavski, Μ. Reinhardt, Β. Brecht, Κ. Χρηστομάνος, Φ. Πολίτης, Δ. Ροντήρης, Κ. Κου). Αναλύονται έννοιες όπως ο θεατρικός χώρος και η θεατρική σκηνή, η σκηνοθεσία και η υποκριτική, η διαδραστική επικοινωνία και ο ρόλος του θεατή, η κοινωνιολογία και η σημειολογία του θεάτρου, το θέατρο και η λογοτεχνία, η θεατρική κριτική κ.ά. Το μάθημα πλαισιώνεται με προβολές οπτικού υλικού και σχολιασμό παραστάσεων/σταθμών στην ιστορία του θεάτρου.

618. Παιδικό σχέδιο: σύγχρονες προσεγγίσεις

Ο. Κούβου

Στο σεμινάριο μελετώνται οι πλέον σύγχρονες θεωρίες περί αναπαραστατικών ικανοτήτων των μικρών παιδιών και συγκεκριμένα η άποψη σύμφωνα με την οποία το παιδικό ιχνογράφημα είναι αποτέλεσμα αλληλοεπίδρασης με πολιτιστικά στερεότυπα. Πιο συγκεκριμένα ερευνάται, τόσο σε θεωρητικό πλαίσιο όσο και με τη μορφή ατομικής έρευνας του φοιτητή, η πρακτική του συνεργατικού σχεδίου, η οποία βασίζεται στην έννοια της “ζώνης εγγύτερης ανάπτυξης”, της παροχής δηλαδή από τον ενήλικα μιας στρατηγικής

οικοδόμησης των αναπαραστατικών ικανοτήτων του μαθητευόμενου. Η συγκεκριμένη θεώρηση αμφισβητεί την επικρατούσα άποψη περί “παιδικής τέχνης” και “ελεύθερης έκφρασης” των παιδιών νηπιακής και πρώτης σχολικής ηλικίας και την αντικαθιστά με τις έννοιες “σχολική τέχνη” και “σχεδιαστικό παιχνίδι”.

619. Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής II

Ο ήχος και τα βασικά στοιχεία της μουσικής, η έννοια του μουσικού παιχνιδιού, της ηχοϊστορίας και του τραγουδιού στη μουσική αγωγή. Απλές κυκλικές φόρμες (rondo), επίμονο βάσιμο (basso ostinato) και ο αυτοσχεδιασμός στη σύνθεση μουσικοκινητικού έργου. Οι παραδόσεις γίνονται μέσω διαλέξεων και συζητήσεων, καθώς και με παραδείγματα στην πράξη υπό τη μορφή πρακτικών εργασιών.

620. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα II

Το μουσικό όργανο, που κατασκευάστηκε στο μάθημα 605. Κατασκευές μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα I, γίνεται κίνητρο για την εκμάθηση της βασικής τεχνικής παιξίματος. Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να παίζουν και να διαβάζουν βασικούς ρυθμούς με χρήση ρυθμικής σημειογραφίας. Εξοικειώνονται με ρυθμούς και σχήματα από ακροάσεις μέσω της συμμετοχής τους σε μουσικά δρώμενα παίζοντας και τραγουδώντας. Έτσι μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να αναπαράγουν δημιουργικά ό,τι ακούν, δίνοντας έμφαση στην προφορική τους. Για την εκμάθηση χρησιμοποιούνται τεχνικές από τον χώρο της λόγιας αλλά και της παραδοσιακής μουσικής.

6K1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής I

Β. Τσελφές, Α. Παρούση

Το θέατρο με κούκλες ως θεατρική τέχνη είναι ένας πολυσήμαντος χώρος διαχείρισης της γλώσσας, της κίνησης, της εικόνας, της μουσικής και της σκηνικής τέχνης. Ένα σημαντικό όμως μέρος της διαχείρισης αυτής μπορεί να στηριχτεί σε έννοιες και πρακτικές των φυσικών επιστημών (φύση και διαχείριση του φωτός, κατασκευή ειδώλων, ερμηνείες σχετικών φαινομένων κ.λπ.). Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το κουκλοθέατρο μπορούν να μετασηματιστούν σε ένα ικανοποιητικό ανάλογο των εργαστηριακών επιστημονικών δραστηριοτήτων, όπου το υποκείμενο εναλλάσσει ρόλους: επιχειρεί μian

επαναλαμβανόμενη μετατόπιση από τη θέση του θεατή/παρατηρητή (που αναπαριστά, προβλέπει και ερμηνεύει τα “γεγονότα”), στη θέση του χειριστή (που παρεμβαίνει και τα “υλοποιεί”), καθώς και αντίστροφα. Τέλος, τα φυσικά γεγονότα, όπως αναπαρίστανται, τουλάχιστον μέσα από τα πειράματα επίδειξης, αποτελούν θεατρικά γεγονότα ενός θεάτρου αντικειμένων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση και η καταγραφή διαφορετικών τρόπων χρήσης του κουκλοθέατρου ως αυτόνομης θεατρικής έκφρασης και, ταυτόχρονα, ως μέσου διδασκαλίας ιδεών και πρακτικών των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία.

Το περιεχόμενο του μαθήματος συγκροτείται από δύο ενότητες:

1. Παρουσίαση και ανάλυση διαφορετικών θεατρικών εκφράσεων. Αναπαράσταση και “κατασκευή” φυσικών φαινομένων: επιστημονική και διδακτική διάσταση (μελέτη αυθεντικών επιστημονικών κειμένων, εργαστηριακές δραστηριότητες κ.λπ.).
2. Οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στο πλαίσιο αυτό καλούνται να διαχειριστούν το υλικό τους κάτω από τις προϋποθέσεις που θέτουν τόσο οι επιστημονικές υποθέσεις και πρακτικές της επιστήμης όσο και οι αρχές και οι υποθέσεις της αισθητικής και της διδακτικής. Το μάθημα αξιολογείται μέσα από τη δημόσια παρουσίαση της δουλειάς των φοιτητών/τριών.

6K2. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής II

Β. Τσελφές, Α. Παρούση

Εμβάθυνση στα ζητήματα που εξετάζονται και τις πρακτικές που καλλιεργούνται στο μάθημα 5K1. Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής I.

621. Θέατρο και Πολιτισμός

Θ. Γραμματάς

Το μάθημα έχει ταυτόχρονα ιστορικό και θεωρητικό χαρακτήρα, αφού προσεγγίζει την έννοια “θέατρο” μέσα στην πολυπλοκότητά της, όπως έχει εμφανισθεί και εξελιχθεί στην Ιστορία του ανθρώπινου Πολιτισμού, από τα πρωτόγονα δρώμενα και το αρχαίο δράμα μέχρι σήμερα (κείμενο και παράσταση, καλλιτεχνικό προϊόν και πολιτισμικό φαινόμενο, γεγονός και μορφο-παιδευτικό αγαθό).

Παράλληλα όμως με τους σταθμούς και τις βασικές όψεις που έχει το θέατρο σε διάφορες

περιόδους του ανθρώπινου πολιτισμού (Αναγέννηση, Διαφωτισμός, αστικός κόσμος, σύγχρονη εποχή), εξετάζονται και οι σχέσεις του με άλλες μορφές τέχνης, αισθητικής και ιδεολογίας, που καθόρισαν την εξέλιξη της ανθρωπότητας (κλασικισμός, θρησκεία, μαρξισμός, ουμανισμός, διαφωτισμός, αστισμός, ρεαλισμός, παράλογο). Τέλος, εξετάζεται η σχέση του θεάτρου με άλλες μορφές και τρόπους έκφρασης και επικοινωνίας του ανθρώπου τόσο πάνω στην επίσημη σκηνή, όσο και στην καθημερινή ζωή (λαϊκό θέατρο, πολιτική). Οι παραδόσεις πλαισιώνονται και από προβολές οπτικοακουστικού υλικού.

7. ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα προσφέρονται μαθήματα που εξοικειώνουν τους φοιτητές/τριες με διάφορους κλάδους των επιστημών του ανθρώπου, κυρίως την παιδική λογοτεχνία, τη γλωσσολογία και την ιστορία. Τα υποχρεωτικά μαθήματα της ενότητας είναι τρία, ένα εισαγωγής στην παιδική λογοτεχνία, ένα στις επιστήμες της γλώσσας και ένα μάθημα ελληνικής ιστορίας.

Τα μαθήματα παιδικής λογοτεχνίας ενημερώνουν καταρχάς για βασικά θέματα που αφορούν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της. Ασχολούνται διεξοδικότερα με ιδεολογικά ζητήματα, εφόσον τα κείμενα για παιδιά δεν έχουν μόνο λογοτεχνικές και αισθητικές αξιώσεις, αλλά μεταφέρουν πάντα και ιδεολογικά μηνύματα. Γενικότερος σκοπός των σχετικών μαθημάτων είναι να διαφανεί η ιδιαιτερότητα αυτής της “περιοχής” της λογοτεχνίας σε σχέση με τη λογοτεχνία των ενηλίκων. Έμφαση δίνεται στη σχέση των κειμένων για παιδιά με άλλες λογοτεχνίες, ειδικότερα με εκείνη των γυναικών και με την πολυπολιτισμική. Τα συγκεκριμένα ζητήματα προσεγγίζονται μεν μέσα από την ιστορική διάσταση, δίνεται όμως έμφαση στη σημερινή εποχή.

Τα μαθήματα γλώσσας εισάγουν στα θεωρητικά και μεθοδολογικά αξιώματα της γλωσσολογίας και των διεπιστημονικών κλάδων που καταπιάνονται με ψυχολογικές, κοινωνικές και βιολογικές όψεις της γλώσσας, καθώς και με τη σχέση της με την εκπαίδευση (κατεξοχήν η ψυχολογολογία, η κοινωνιογλωσσολογία, η εφαρμοσμένη και η εκπαιδευτική γλωσσολογία). Στοχεύουν κυρίως να δείξουν πόσο οι καθημερινές αντιλήψεις για τη γλώσσα απέχουν από τις επιστημονικές και διέπονται επιπλέον από κοινωνικές προκαταλήψεις. Η κατανόηση αυτών των ζητημάτων είναι άμεσης προτεραιότητας για την καθημερινή διδακτική πρακτική και τη συνειδητοποίηση του κοινωνικού ρόλου της εκπαίδευσης.

Με τα μαθήματα της Ιστορίας επιδιώκεται η πρόσληψη του ιστορικού παρελθόντος μέσα από συστηματική διερεύνηση, ταξινόμηση και αξιολόγηση των δεδομένων από την ανάλυση των ιστορικών πληροφοριών. Επιχειρείται η δημιουργία προϋποθέσεων για τη συγκρότηση μιας συνεκτικής επιχειρηματολογίας και τη διατύπωση τεκμηριωμένων απόψεων. Ειδικότερα οι φοιτητές μούονται στην ορθολογική προσέγγιση του ιστορικού φαινομένου με την απόκτηση και τη συγκρότηση βασικών γνώσεων για την ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία, καθώς και την ιστορία της εκπαίδευσης.

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Γλώσσας, Λογοτεχνίας, Ιστορίας δώδεκα (12) Διδακτικές Μονάδες (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

704. Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία (υποχρεωτικό)

Α. Γιαννικοπούλου

Στην Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία ερευνώνται θέματα θεωρίας και κριτικής της παιδικής λογοτεχνίας. Αρχικά επιχειρείται η διατύπωση του ορισμού και η οριοθέτηση του χώρου μελέτης της παιδικής λογοτεχνίας, ενώ συγχρόνως εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των κειμένων για παιδιά, καθώς και η σημερινή διεύρυνση της έννοιας του αναγνώστη ως αναγνώστη-θεατή, αναγνώστη-παίχτη και αναγνώστη-χρήστη. Επιπλέον συζητούνται οι ειδολογικές κατηγοριοποιήσεις με ιδιαίτερη έμφαση στα είδη που αφορούν τις μικρότερες ηλικίες (π.χ. παραμύθι, αισώπειος μύθος). Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στη μελέτη των αφηγηματικών κατηγοριών του θέματος, της πλοκής, των χαρακτήρων, του σκηνικού, της οπτικής γωνίας, καθώς και στην εξέταση της διακειμενικότητας, της μεταμυθοπλασίας και των παρακειμενικών στοιχείων.

706. Διδακτική της λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση

Α. Γιαννικοπούλου

Το πέρασμα από τη θεωρία της λογοτεχνίας στη διδακτική πράξη δεν είναι ούτε αυτονόητο ούτε ιδιαίτερα εύκολο. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται ζητήματα που αφορούν τη “διδασκαλία” της λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση. Ειδικότερα μελετώνται θέματα περισσότερο πρακτικά όπως τα κριτήρια επιλογής ενός βιβλίου, οι τρόποι παρουσίασής του στους μαθητές του νηπιαγωγείου, η ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας κ.ά., αλλά και θεωρητικά ζητήματα όπως η πολυτροπικότητα των παιδικών κειμένων, η διαθεματικότητα, ο οπτικός

γραμματισμός, το λεκτικό και το οπτικό χιούμορ, η υλικότητα του βιβλίου κ.ά. Το μάθημα εξετάζεται με απαλλακτικές εργασίες, όπου οι φοιτητές/τριες διατυπώνουν τις δικές τους διδακτικές προτάσεις πάνω σε συγκεκριμένα θέματα.

707. Ελληνική ιστορία, 19ος αιώνας (υποχρεωτικό)

Φ. Ασημακοπούλου

Από τον Διαφωτισμό στη γέννηση και την εδραίωση του ελληνικού κράτους και από τον πόλεμο της Ανεξαρτησίας στον πόλεμο του 1897. Αναλυτικότερα διερευνώνται ειδικά θέματα της νεοελληνικής ιστορίας και εξετάζονται όψεις της ιστορικής διαδικασίας διαμόρφωσης της νεοελληνικής κοινωνίας (18ος-19ος αι.). Στην κατεύθυνση αυτή παρουσιάζονται: α) Η οθωμανική κυριαρχία στη Βαλκανική, οι συνθήκες ανάδειξης της ιδέας του ελληνικού έθνους και της συγκρότησης του σχεδίου της πολιτικής του αυτοδιάθεσης. Πιο συγκεκριμένα: η φυσιογνωμία της οθωμανικής αυτοκρατορίας και οι θεσμοί οργάνωσης των Ρωμιών, οι ελληνικές εμπορικές κοινότητες της δυτικής και της κεντρικής Ευρώπης και οι φορείς των εθνικών ιδεών στον ελλαδικό χώρο, το εθνικοαπελευθερωτικό σχέδιο και ο αγώνας της Ανεξαρτησίας. β) Οι κοινωνικοπολιτικές και ιδεολογικές διεργασίες που προσδιόρισαν την ιστορία της νεοελληνικής κοινωνίας από τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας μέχρι και την αυγή του 20ού αιώνα. Πιο συγκεκριμένα: οι μορφές οργάνωσης ενός εθνικού, δυτικού τύπου, κράτους και οι μορφές των αντιδράσεων και των αντιπαραθέσεων που τροφοδότησε η διαδικασία της πολιτικής ενοποίησης και συγκεντροποίησης της εξουσίας, το εγχείρημα του θεσμικού εκσυγχρονισμού, οι όροι αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού, καθώς επίσης και ο ρόλος του κράτους στη διαμόρφωση των προσανατολισμών της ελληνικής οικονομίας.

708. Ιστορία της εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση στον βαλκανικό χώρο κατά την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης. Η εκπαίδευση στο νέο ελληνικό κράτος από το 1830 και εξής. Γλωσσικοί αγώνες στο τέλος του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα: “Ευαγγελιακά” και “Ορεστειακά”. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στις αρχές του 20ού αιώνα: το Παρθεναγωγείο του Βόλου, ο Εκπαιδευτικός Όμιλος, η Φοιτητική Συντροφιά. Οι απόπειρες μεταρρύθμισης και αντιμεταρρύθμισης, 1913-1922. Τα “Μαρασλειακά”, η διάλυση του Εκπαιδευτικού Ομίλου. Η μεταρρύθμιση του 1929. Η εκπαίδευση στα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά. Η παιδεία στην Αντίσταση. Η

εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964. Η εκπαίδευση στα χρόνια της επταετίας, 1967-1974. Η μεταρρύθμιση του 1976.

709. Γλώσσα, κοινωνία και νόηση (υποχρεωτικό)

Δ. Κατή

Εισαγωγή στις επιστήμες της γλώσσας. Βασική εξοικείωση με τους θεωρητικούς και εφαρμοσμένους επιστημονικούς κλάδους που μελετούν τη γλώσσα, με έμφαση στη σχέση της γλώσσας με την εκπαίδευση. α) Οι επιστήμες της γλώσσας: η ιστορία τους, το αντικείμενο και η μεθοδολογία τους. Βασικά αξιώματα της γλωσσολογίας και η αναθεώρησή τους από νεότερα διεπιστημονικά πεδία. β) Εισαγωγή στις ψυχολογικές προσεγγίσεις της γλώσσας: πώς παράγεται και πώς κατανοείται η ομιλία, η σχέση γλώσσας και νόησης. γ) Εισαγωγή στις κοινωνικές προσεγγίσεις της γλώσσας: η μελέτη της γλωσσικής ποικιλίας και αλλαγής από την κοινωνική και την ιστορική γλωσσολογία, η μελέτη της γλώσσας ως κοινωνικής-πολιτισμικής πρακτικής από παραδόσεις όπως η εθνογραφία της επικοινωνίας, η εθνομεθοδολογία, ανάλυση συνεχούς λόγου (μονολόγων και συνομιλιών). δ) Σχέση γλώσσας και εκπαίδευσης: αναλυτικά προγράμματα, προβλήματα διγλωσσίας, κοινωνικής ποικιλίας, κρατικής πολιτικής και γλωσσικού σχεδιασμού.

710. Γραπτός λόγος, κοινωνία και νόηση

Δ. Κατή

Εξοικείωση με την προβληματική ποικίλων επιστημών για ζητήματα που αφορούν τη μάθηση και τη διδασκαλία του γραπτού λόγου στο σχολείο. α) Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση: ο κοινωνικός χαρακτήρας της έννοιας του γραμματισμού και η ιστορία του, η διδασκαλία του γραμματισμού στο σχολείο και ο ρόλος της διδασκαλίας του στη διαμόρφωση συνειδήσεων και την αναπαραγωγή/αναδιαμόρφωση της κοινωνικής ιεραρχίας. β) Γραπτός λόγος: η ιστορία της γραφής, οι μορφές και οι λειτουργίες της, νόηση και γραφή, κοινωνική διαστρωμάτωση και χρήσεις του γραπτού λόγου. γ) Η ανάγνωση και η γραφή ως νοητικές διεργασίες. δ) Παιδαγωγικές πρακτικές σχετικά με τη διδασκαλία και την αξιολόγηση της ανάγνωσης και της γραφής. ε) Το παιδί και η μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής: ψυχολογικοί και κοινωνικοί συντελεστές αυτής της μάθησης.

711. Ελληνική ιστορία, 20ός αιώνας

Η εθνική ολοκλήρωση και ο “αστικός εκσυγχρονισμός” των βενιζελικών κυβερνήσεων, 1909-1922: από το κίνημα στο Γουδί έως τη μικρασιατική περιπέτεια. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των πολέμων. 1912-1922: Νέες Χώρες, Διχασμός, προσφυγικό ζήτημα. Ο ελληνικός Μεσοπόλεμος: οικονομική ανασυγκρότηση και κρίση, κοινωνική αντιπαράθεση και μορφές οργάνωσής της, Αριστερά, φασισμός, δημοκρατία, δικτατορία. Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, εμφύλιος πόλεμος: οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις, οι πολιτικοί όροι, 1940-1950. Το μεταπολεμικό ελληνικό κράτος: “εθνικοφροσύνη” και Νέος διχασμός: από το τέλος του εμφυλίου πολέμου έως τη δικτατορία των Συνταγματαρχών, 1967-1974. Η μεταπολίτευση.

714. Διγλωσσία και εκπαίδευση

Δ. Κατή

Εισαγωγή στη μελέτη της διγλωσσίας ως ατομικού και κοινωνικού φαινομένου. α) Ατομική διγλωσσία: ζητήματα όπως ο ορισμός της, τύποι δίγλωσσων ατόμων, τρόποι μάθησης μιας άλλης γλώσσας, χρήση και εναλλαγή των γλωσσών, διγλωσσία, σκέψη και μάθηση, η μάθηση μιας δεύτερης γλώσσας. β) Κοινωνική διγλωσσία/πολυγλωσσία. Τύποι δίγλωσσων/πολύγλωσσων κοινωνιών. Συνύπαρξη, αλληλεπίδραση, κοινωνική-πολιτική ιεράρχηση γλωσσών, στάσεις απέναντι στη διγλωσσία, παράγοντες απώλειας ή διατήρησης της μητρικής γλώσσας μεταναστών/μειονοτήτων γ) Ζητήματα γλωσσικής και εκπαιδευτικής πολιτικής: το νομικό, κοινωνικό πλαίσιο των γλωσσικών δικαιωμάτων, πρακτικές και φιλοσοφίες δίγλωσσης/πολύγλωσσης εκπαίδευσης.

716. Ιδεολογία στην παιδική λογοτεχνία

Α. Γιαννικοπούλου

Επειδή συχνά μια παιδαγωγούσα διάθεση βαραίνει στη συνείδηση πολλών αναφορικά με το παιδικό βιβλίο, θέματα ιδεολογίας αποκτούν ιδιαίτερη σπουδαιότητα στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Όχι μόνο στο παρελθόν (το κίνημα του *διδασκισμού*), αλλά ακόμη και στις μέρες μας, το παιδικό βιβλίο πολλές φορές αξιολογείται με βάση το ιδεολογικό μήνυμα που μεταφέρει στους μικρούς αναγνώστες του. Κι ενώ κανένα κείμενο δεν μπορεί να παραμείνει ιδεολογικά “ουδέτερο”, αφού, ακόμη και ανεξάρτητα από την πρόθεση των δημιουργών του, μια *παθητική ιδεολογία* εγγράφεται σε αυτό, στα βιβλία για παιδιά συχνά

το μήνυμα προβάλλεται ως το κύριο στοιχείο του κειμένου.

Στο πλαίσιο των μαθημάτων οι φοιτητές/τριες θα μελετήσουν κείμενα παιδικής λογοτεχνίας εστιάζοντας κυρίως στους αφηγηματικούς μηχανισμούς που ευθύνονται για τον καθορισμό του ιδεολογικού στίγματος του βιβλίου. Έμφαση θα δοθεί όχι μόνο στα *άμεσα* αλλά και στα *έμμεσα ή υπέρποντα* ιδεολογικά μηνύματα και στον τρόπο που αυτά εγγράφονται στο κείμενο, άλλοτε με φορέα το λεκτικό κείμενο, άλλοτε το οπτικό και άλλοτε παρακειμενικά στοιχεία.

718. Παιδική λογοτεχνία: θεωρητικές προσεγγίσεις

Το μάθημα είναι σεμιναριακό και αποτελεί μian αναλυτική εξέταση θεμάτων που άπτονται της λογοτεχνίας για παιδιά. Στόχος του μαθήματος είναι να δοθεί στους/στις φοιτητές/τριες η ευκαιρία να μελετήσουν τη σχετική βιβλιογραφία, να αντιμετωπίσουν κριτικά τον θεωρητικό προβληματισμό και να συνηθίσουν να διαβάζουν ως κριτικοί αναγνώστες τα μυθοπλαστικά κείμενα για παιδιά και όχι μόνο. Στο μάθημα επιχειρείται μια εις βάθος μελέτη των θεωριών της λογοτεχνίας με εφαρμογή στο παιδικό βιβλίο. Αυτή δεν περιορίζεται μόνο στην ανίχνευση και κριτική μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας, αλλά προχωρά και σε εφαρμογή της θεωρίας σε συγκεκριμένα κείμενα είτε με την ιδιότητα του αναγνώστη (κριτικές προσεγγίσεις κειμένων) είτε του δημιουργού (εργαστήριο δημιουργικής γραφής). Επίσης οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με τον προβληματισμό που συνοδεύει τις ειδολογικές ταξινομήσεις στον χώρο της (παιδικής) λογοτεχνίας, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα νεότερα είδη, εκείνα που κυρίως αναδεικνύουν το ρόλο της εικόνας ως αφηγηματικής συνισταμένης. Κυρίως όμως ενδιαφέρει η ένταξη της παιδικής λογοτεχνίας όχι μόνο μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο του κανόνα της λογοτεχνίας, αλλά και όλων των μυθοπλαστικών κειμένων ανεξάρτητα από το μέσον με το οποίο επικοινωνούνται.

719. Γλώσσα και σκέψη

Δ. Κατή

Ιστορική αναδρομή στις φιλοσοφικές και επιστημονικές ιδέες για τη σχέση γλώσσας και νόησης. Θεωρητικές προσεγγίσεις της γλώσσας και της νόησης. Γλώσσα και ανάπτυξη γνωσιακών διεργασιών: ποικίλες θεωρητικές προσεγγίσεις που υποστηρίζουν ή αποκλείουν τη μεσολάβηση της γλώσσας σε διεργασίες όπως η αντίληψη, η μνήμη και κυρίως η σκέψη. Εστίαση σε θεωρίες που βλέπουν τη γλώσσα και τη σκέψη ως αλληλένδετες, ειδικότερα δε

όσες μελετούν την επιστημονική γλώσσα και σκέψη, καθώς και τη μετάβαση του παιδιού σε αυτές μέσω του σχολείου. Διαφορές μεταξύ των γλωσσών στη δομή και στις χρήσεις τους και η πιθανή συσχέτισή τους με διαφορές σκέψης και αντίληψης.

720. Ιστορία και εικονογραφημένο βιβλίο

Φ. Ασημακοπούλου

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα μελετηθούν ζητήματα που αφορούν στον τρόπο που η Ιστορία μετασηματίζεται σε ιστορίες στα εικονογραφημένα βιβλία για μικρά παιδιά. Με υλικό κυρίως εικονογραφημένα παιδικά βιβλία, αλλά και μυθιστορήματα, σχολικά εγχειρίδια για το μάθημα της Ιστορίας, ταινίες ιστορικού περιεχομένου και θεατρικά έργα, θα εξεταστούν θεωρητικοί προβληματισμοί συνυφασμένοι με μυθοπλαστικά κείμενα με ιστορική θεματολογία. Η μελέτη θα στηριχθεί σε τρία δίπολα που στην ουσία αποτελούν τρεις παραδοξότητες, εγγενείς στη λογοτεχνία με ιστορικό περιεχόμενο για μικρά παιδιά: α. Η αλήθεια των πραγματικών γεγονότων σε αντιδιαστολή με τον μύθο στη λογοτεχνία, β. Τα σκληρά, βίαια γεγονότα, όπως ο πόλεμος, σε αντιδιαστολή με τα «αθώα» παιδιά/αναγνώστες, και γ. Ο συλλογικός/συμμετοχικός χαρακτήρας των γεγονότων (π.χ. μία εκστρατεία), σε αντιδιαστολή με την εξατομικευμένη εμπειρία που βιώνει ο λογοτεχνικός ήρωας.

721. Γλώσσα και εκπαίδευση

Το μάθημα εστιάζει σε εφαρμογές των επιστημών της γλώσσας στην εκπαιδευτική διαδικασία σε κλάδους όπως η εκπαιδευτική γλωσσολογία, η ανάλυση συνομιλίας και η ανάλυση λόγου. Πιο συγκεκριμένα, καταπιάνεται ως επί το πλείστον με ζητήματα διδακτικής της γλώσσας, πρωτίστως της μητρικής σε παιδιά πρωτοσχολικής ηλικίας. Για το σκοπό αυτό σκιαγραφεί διαφορετικά θεωρητικά ρεύματα ως προς την αξία της γλώσσας στη διαδικασία μάθησης καθώς και ως προς τους τρόπους διεύρυνσης των γλωσσικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων των παιδιών (όπως η επικοινωνιακή προσέγγιση, ο κριτικός γραμματισμός, η παιδαγωγική των κειμενικών ειδών κλπ.). Απώτερος στόχος είναι η εμπάθυνση στην παιδαγωγική του γραμματισμού, δηλαδή στον αποδοτικότερο τρόπο μετάβασης των παιδιών από καθημερινές χρήσεις της γλώσσας ειδικά στην προσχολική ηλικία σε χρήσεις της σε πιο ακαδημαϊκές/επιστημονικές - κυρίως γραπτές αλλά και προφορικές. Κατά δεύτερο λόγο, το μάθημα ασχολείται επίσης με ζητήματα χρήσιμα στην κατανόηση και το χειρισμό διαταραχών και γενικότερα προβλημάτων στη γλωσσική

8. ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Για απόκτηση πτυχίου οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να συγκεντρώσουν από την ενότητα της Ξένης Γλώσσας έξι (6) Διδακτικές Μονάδες. Όσοι/όσες διαθέτουν πιστοποιητικό Proficiency του Cambridge ή του Michigan ή ελληνικό κρατικό πτυχίο γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 πιστώνονται με τις απαραίτητες 6 Δ.Μ. και καλύπτουν την ενότητα ξένης γλώσσας. Όσοι/όσες πάλι διαθέτουν πιστοποιητικό First Certificate του Cambridge ή Michigan ή κρατικό πτυχίο γλωσσομάθειας επιπέδου Β2 ή Γ1 πιστώνονται με 4 Δ.Μ. Το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 δεν θα δοθούν μαθήματα ξένης γλώσσας. Οι μονάδες καλύπτονται από μαθήματα επιλογής.

9. ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Μέσω της ενότητας των πρακτικών εφαρμογών επιδιώκεται να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τη δυνατότητα κριτικής ανάλυσης των εκπαιδευτικών πρακτικών, καθώς και την ικανότητα αξιοποίησης της μεθοδολογίας και της παιδαγωγικής θεωρίας για την αποτελεσματική διαχείριση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών μάθησης και διδασκαλίας.

Στη συγκεκριμένη ενότητα είναι υποχρεωτικά πέντε (5) συνολικά μαθήματα. Τα μαθήματα με κωδικούς 906, 901 και 902 είναι υποχρεωτικά για όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες. Επιπλέον, οι φοιτητές/τριες επιλέγουν υποχρεωτικά ένα (1) μάθημα από την υποενότητα "Πρακτική Άσκηση και Γνωστικά Αντικείμενα" και ένα (1) μάθημα από την υποενότητα "Πρακτική άσκηση στις μεθόδους έρευνας".

Πιο αναλυτικά τα μαθήματα των πρακτικών εφαρμογών διαρθρώνονται ως εξής: 906. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο/Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης 901. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές στο νηπιαγωγείο 902. Σχεδιασμός, οργάνωση και διαχείριση περιβαλλόντων μάθησης για τις μικρές ηλικίες. Ένα μάθημα από την υποενότητα: Πρακτική άσκηση και γνωστικά αντικείμενα Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν υποχρεωτικά ένα από τα μαθήματα αυτής της ενότητας, έπειτα από συνεννόηση και εφόσον γίνουν δεκτοί από τον διδάσκοντα. Σε κάποια μαθήματα ορίζονται από τον διδάσκοντα πρόσθετα προαπαιτούμενα μαθήματα (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

Ένα μάθημα από την υποενότητα: Πρακτική άσκηση στις μεθόδους έρευνας

Ομοίως οι φοιτητές/τριες επιλέγουν υποχρεωτικά ένα από τα μαθήματα αυτής της ενότητας, έπειτα από συνεννόηση και εφόσον γίνουν δεκτοί από τον διδάσκοντα. Σε κάποια μαθήματα ορίζονται από τον διδάσκοντα πρόσθετα προαπαιτούμενα μαθήματα (δες αναλυτικά στο ΠΣ 2016-17).

906. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο/Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης (υποχρεωτικό)

Α. Ανδρούσου, Β. Τσάφος

Εξοικείωση με τα εργαλεία της παρατήρησης ως μεθόδου διερεύνησης και κατανόησης του εκπαιδευτικού πλαισίου μιας τάξης νηπιαγωγείου. Οι φοιτητές/τριες χωρισμένοι/ες σε ομάδες και υπό την εποπτεία των διδασκόντων/ών επισκέπτονται για ορισμένο χρονικό διάστημα ομαδικά ένα νηπιαγωγείο, το οποίο επιλέγουν από λίστα που ανακοινώνεται στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς. Το μάθημα εστιάζεται στην ανάλυση και την κατανόηση των παραμέτρων της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα από το υλικό που προσκομίζουν οι ίδιοι/ες φοιτητές/τριες. Η αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται σταδιακά σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου μέσα από διαδοχικές εργασίες, οι οποίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια, και μια συνολική ατομική ή ομαδική εργασία, η οποία υποστηρίζεται σε συνάντηση με την/τον διδάσκουσα/διδάσκοντα.

901. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και παιδαγωγικές πρακτικές στο νηπιαγωγείο (υποχρεωτικό)

Χ. Κορτέση-Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα Α. Φάκου

Βασικές επιδιώξεις του συγκεκριμένου μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
α) να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της επιστημονικής γνώσης για την κατανόηση και τη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πράξης, β) να αναπτύξουν εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς, αξιοποιώντας την επιστημονική γνώση που προσεγγίζουν στα μαθήματά τους, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη πραγματικότητα της τάξης, στην οποία πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Στο νηπιαγωγείο οι φοιτητές/τριες πραγματοποιούν αρχικά απλές και συμμετοχικές παρατηρήσεις. Τα ατομικά δελτία παρατήρησης που συντάσσουν συζητιούνται και αναλύονται στο μάθημα και σε συναντήσεις σε μικρότερες ομάδες. Στη συνέχεια πραγματοποιούν ομαδικά εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς, τους οποίους αξιοποιούν σε διδακτικές παρεμβάσεις, τις οποίες καταγράφουν και αξιολογούν. Κατά τις διδακτικές τους παρεμβάσεις συντάσσουν επίσης ατομικά δελτία

τα οποία συζητιούνται σε μικρές ομάδες ή και στο μάθημα, στο πλαίσιο διαδικασιών αναστοχασμού.

Η επίδοση των φοιτητών/τριων αξιολογείται με εργασία η οποία κατατίθεται στο τέλος του εξαμήνου, με παρουσιάσεις που πραγματοποιούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και με γραπτές εξετάσεις.

Προαπαιτούμενα: α. 906. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο/Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης. β. Δύο από τα παρακάτω μαθήματα: 101/127. Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής, 202/222. Ανάπτυξη του παιδιού, 301. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία, 306. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.

902. Σχεδιασμός οργάνωση και διαχείριση περιβαλλόντων μάθησης για τις μικρές ηλικίες (υποχρεωτικό)

Χ. Κορτέση-Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα, Α. Φάκου

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι να προσφέρει στους/τις φοιτητές/τριες την ευκαιρία να προβληματιστούν σχετικά με τη διαμόρφωση περιβαλλόντων μάθησης ανοικτών και ευέλικτων, τα οποία εναρμονίζονται με τις σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις για τις μικρές ηλικίες και να επιχειρήσουν σχετικούς εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς. Σε αυτήν την προοπτική παρουσιάζονται και συζητιούνται σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα για τη μάθηση και τη διδασκαλία στις μικρές ηλικίες και δίνεται έμφαση σε παραμέτρους που χαρακτηρίζουν δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης, όπως διαμόρφωση χώρου που ευνοεί διερευνησεις και αναζητήσεις, εργασία σε ομάδες, ενθάρρυνση των μεταξύ των παιδιών αλληλεπιδράσεων, αξιοποίηση προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των παιδιών κ.ά. Στο πλαίσιο του μαθήματος παρατηρούνται και σχολιάζονται, με βάση τη σχετική βιβλιογραφία, μαθησιακά περιβάλλοντα νηπιαγωγείου και πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου. Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με εργασία που καταθέτουν στο τέλος του εξαμήνου. Προαπαιτούμενα: α. Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο/Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης (906). β. Δύο από τα παρακάτω μαθήματα: 101/127. Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής, 202/222. Ανάπτυξη του παιδιού.

Υποενότητα μαθημάτων: Πρακτική άσκηση και γνωστικά αντικείμενα (υποχρεωτικά)

93Α. Μετανάστες μειονότητες και εκπαίδευση: ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις

A. Ανδρούσου, Ν. Ασκούνη

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπο με τα ερωτήματα που θέτει η παρουσία αλλόγλωσσων, αλλόθρησκων και αλλοεθνών μαθητών και καλείται να επεξεργαστεί τρόπους για τη σχολική τους ένταξη. Τα ερωτήματα αυτά αποτελούν και το βασικό αντικείμενο του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα εξετάζεται η ιδιαίτερη συμβολή του σχολείου στη διαμόρφωση συλλογικών ταυτοτήτων αλλά και οι συνακόλουθες διαδικασίες κοινωνικών ιεραρχήσεων και διακρίσεων.

Βασικό άξονα του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της καθημερινής σχολικής πραγματικότητας (περιεχόμενο σχολικής γνώσης, εγχειρίδια, διδακτικές πρακτικές, οργάνωση της σχολικής ζωής). Διερευνάται πώς το σχολείο συμβάλλει στη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας, πώς οριοθετεί ή/και αποκλείει το “διαφορετικό”, αλλά και με ποιες προϋποθέσεις είναι εφικτή μια διαπολιτισμική προοπτική στον χώρο της εκπαίδευσης. Το πλαίσιο αναφοράς του μαθήματος είναι η προσχολική και πρώτη σχολική εκπαίδευση.

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με τα κατάλληλα μεθοδολογικά και παιδαγωγικά εργαλεία, ώστε να μπορούν να αναλύουν και να διαχειρίζονται την έννοια της ετερότητας στο πλαίσιο της σχολικής τάξης. Επιδιώκοντας τη σύνδεση θεωρίας και πράξης, το μάθημα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε οι φοιτητές/τριες όχι μόνο να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις, αλλά και να αξιοποιήσουν το θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση της σχολικής πραγματικότητας και την παιδαγωγική παρέμβαση.

93Β. Μουσική και κινητική αγωγή στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία: πρακτικές εφαρμογές

N. Τσαφταρίδης

Η πρακτική εφαρμογή της Μουσικής και Κινητικής στις μικρές ηλικίες και ιδιαίτερα στον χώρο του νηπιαγωγείου. Φωνητικές δυνατότητες των παιδιών προσχολικής ηλικίας, όργανα και δυνατότητες χρήσης από τα νήπια. Ο αυτοσχεδιασμός, οι απλές φόρμες μουσικής, τα μουσικά παιχνίδια και οι ηχοϊστορίες ως κύτταρο της μουσικής πράξης και της αισθητικής

αγωγής. Παραδοσιακά και σύγχρονα τραγούδια που μπορούν να τραγουδηθούν από παιδιά. Η δυναμική της ομάδας. Η διδασκαλία γίνεται μέσω παρουσίασης σχεδίων μαθήματος, τα οποία στη συνέχεια εφαρμόζονται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας με αποκλειστική ευθύνη των φοιτητών/τριών χωρίς την παρουσία γονέων ή κηδεμόνων. Ως χώροι εφαρμογής μπορεί να είναι νηπιαγωγεία ή σαφώς οριοθετημένοι και προφυλαγμένοι ανοικτοί χώροι (πάρκα, πλατείες, αύλειοι χώροι πανεπιστημίου). Η δημιουργική συνεισφορά των φοιτητών/τριών στην τελική έκβαση του μαθήματος είναι καίριας σημασίας, καθώς το μάθημα συνδυάζει τη θεωρητική αναζήτηση και την πρακτική άσκηση.

93Γ. Ενταξιακές εκπαιδευτικές πρακτικές

E. Ντεροπούλου-Ντέρου

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε ενταξιακές εκπαιδευτικές δομές της προσχολικής εκπαίδευσης και σχετίζεται με τις ποικίλες προβληματικές που αναδύονται από την ενταξιακή εκπαιδευτική πρακτική. Στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη δομή και τη λειτουργία των τμημάτων ένταξης στο νηπιαγωγείο. Δίνεται έμφαση στον ρόλο του εκπαιδευτικού της ένταξης και στις συνεργατικές πρακτικές που αναπτύσσονται μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην ενταξιακή διαδικασία στο πλαίσιο της γενικής προσχολικής εκπαίδευσης. Οι φοιτητές καλούνται να διευρύνουν τις γνώσεις τους και να αναπτύξουν διαφοροποιημένες παιδαγωγικές προσεγγίσεις αναφορικά με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών και τις μορφές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στην ενταξιακή εκπαίδευση.

93Δ. Το εικονογραφημένο βιβλίο στην προσχολική εκπαίδευση

A. Γιαννικοπούλου

Στο πλαίσιο του μαθήματος, καταρχάς εξετάζονται κάποια θέματα που αφορούν στο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο όπως οι σχέσεις κειμένου και εικόνας, τα είδη στα οποία η οπτική αφήγηση αποτελεί πρωτεύον μέσον στη μετάδοση του κειμενικού μηνύματος (βιβλίο χωρίς λόγια, graphic novel, κόμικς κ.ά.). Στη συνέχεια, το ενδιαφέρον θα εστιαστεί στη διδακτική πράξη και στην απόλαυση του εικονογραφημένου βιβλίου από παιδιά του νηπιαγωγείου. Οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν σε πραγματικές τάξεις νηπιαγωγείου διδακτικές παρεμβάσεις, όπου θα προσπαθήσουν να φέρουν τα παιδιά σε επαφή με διαφορετικά είδη εικονογραφημένου βιβλίου.

93Ζ. Πρακτικές ασκήσεις στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (θεωρητικό και πρακτικό φροντιστήριο)

Ε. Φλογαΐτη, Ε. Ναούμ

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη προβληματισμού και η απόκτηση εμπειρίας σε σχέση με ζητήματα που συνδέουν το θεωρητικό και παιδαγωγικό πλαίσιο της ΠΕ/ΕΑΑ με το πεδίο της εφαρμογής στο σχολείο και ιδιαίτερα στο νηπιαγωγείο. Συζητούνται σε βάθος ζητήματα όπως η σχέση της ΠΕ/ΕΑΑ με τα εκπαιδευτικά συστήματα, το θεσμικό της πλαίσιο καθώς και τα μοντέλα ένταξής της στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ έμφαση δίνεται στις σύγχρονες απόψεις που διαμορφώνονται σχετικά με το αειφόρο νηπιαγωγείο. Παράλληλα οι φοιτητές εργάζονται σε ομάδες και ασκούνται στον σχεδιασμό σχεδίων εργασίας εκπαιδευτικών παρεμβάσεων και δραστηριοτήτων εφαρμόζοντας τις αρχές της ΠΕ/ΕΑΑ στο πλαίσιο του αειφόρου σχολείου.

93Η. Διδασκαλία σχεδίου στην προσχολική ηλικία

Ο. Κούβου

Το εργαστήριο αποτελεί μέρος των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών δίνοντάς τους τη δυνατότητα εφαρμογής των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο μάθημα της διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Κατά συνέπεια, επιδιώκεται η εξοικείωση με δραστηριότητες κατάλληλες για εφαρμογή στο νηπιαγωγείο όπως ζωγραφικές ασκήσεις βασισμένες στο τυχαίο, χρήση εικόνων από τα μαζικά μέσα επικοινωνίας, σχέδιο παρατήρησης, σχέδιο διαπραγμάτευσης, χρήση ανακυκλώσιμων υλικών, τρισδιάστατες κατασκευές, συνεργατικές εικαστικές δραστηριότητες και εξάσκηση στη συλλογική εργασία. Επίσης, στο πλαίσιο του εργαστηρίου προβλέπεται προγραμματισμός και οργάνωση καλλιτεχνικού εργαστηρίου ή κύκλου μαθημάτων με συγκεκριμένο στόχο, καθώς και προετοιμασία εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

93Θ. Παιδί και παιχνίδι στο νηπιαγωγείο

Κ. Παπαδοπούλου

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημασίας του παιχνιδιού στον χώρο του νηπιαγωγείου σε σχέση με την ανάπτυξη των παιδιών, την επικοινωνία, την κοινωνική αλληλεπίδραση και τη μάθηση. Βασικός στόχος επίσης είναι η κατανόηση του ρόλου των

εκπαιδευτικών στο παιχνίδι των παιδιών. Στο πλαίσιο της σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη, οι φοιτητές/τριες θα πραγματοποιήσουν απλές ή συμμετοχικές παρατηρήσεις σχετικά με το παιχνίδι στο νηπιαγωγείο, τόσο ως προς το ελεύθερο παιχνίδι των παιδιών όσο και ως προς την αξιοποίηση του παιχνιδιού στην παιδαγωγική διαδικασία. Επίσης, οι φοιτητές/τριες θα επεξεργαστούν εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς βασισμένους στο παιχνίδι με στόχο την κατανόηση της σχέσης του παιχνιδιού με τη μάθηση και του ρόλου των εκπαιδευτικών στο παιχνίδι των παιδιών.

93Ι. Κουκλοθέατρο και αυτοσχεδιασμοί / Πρακτική άσκηση

Α. Παρούση

Αυτοσχεδιασμοί, κατασκευές αυτοσχέδιας κούκλας με στόχο την επιδεξιότητα και την αισθητική. Σκηνικές μελέτες με αυτοσχέδιες κούκλες, οι οποίες κινητοποιούν τη φαντασία, αναπτύσσουν την αίσθηση του χιούμορ, εμπλουτίζουν την ορατή εικόνα, απελευθερώνουν τον φοιτητή και τη φοιτήτρια. Σκοπός είναι η ανακάλυψη των πολύπλευρων δυνατοτήτων που παρέχονται στην εμπύχωση της κούκλας με στοιχειώδη σκηνοθετική τεχνική, η οποία θα οδηγήσει σε μια ομαδική σπουδή, έτσι ώστε να χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου θα πραγματοποιήσουν μια διδακτική παρέμβαση και θα παρουσιάσουν εφαρμογές τεχνικών του κουκλοθέατρου με μικρές σπουδές σε τάξη του νηπιαγωγείου, αξιοποιώντας έτσι γνώσεις και εμπειρίες των προηγούμενων εξαμήνων, καθώς και όσα αναλύονται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος.

93Κ. Διδακτική φυσικών επιστημών

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις διαδικασίες κατασκευής εννοιών στις εργαστηριακές φυσικές επιστήμες στο πλαίσιο της διδασκαλίας στο νηπιαγωγείο. Περιλαμβάνει έξι τρίωρες εργαστηριακές ασκήσεις, δύο τρίωρες διαλέξεις/συζητήσεις (μία εισαγωγική και μία καταληκτική) και πέντε τρίωρες διδασκαλίες στο νηπιαγωγείο. Οι εργαστηριακές ασκήσεις συντίθενται από παρεμβάσεις των φοιτητών/τριών πάνω σε “κομμάτια” του υλικού κόσμου του εργαστηρίου και από αναδραστικές συζητήσεις γύρω από τα ερωτήματα και τις απαντήσεις που σχετίζονται με τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Σε συνεργασία με τον διδάσκοντα, οι φοιτητές επιλέγουν, μετασχηματίζουν και εφαρμόζουν σε παιδιά του νηπιαγωγείου κάποιες από τις δραστηριότητες που πραγματοποίησαν

στο εργαστήριο. Τέλος, ολοκληρώνουν το μάθημα με την παράδοση ενός κειμένου που περιγράφει και αξιολογεί τις διδακτικές τους εφαρμογές.

93Α. Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών II

Δ. Χασάπης

Το μάθημα συνδυάζει εργαστηριακού τύπου ασκήσεις και δραστηριότητες πρακτικής άσκησης. Οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν μια σειρά διδακτικών δραστηριοτήτων για την εισαγωγή μαθηματικών εννοιών στο νηπιαγωγείο, αξιοποιώντας υλικά και δραστηριότητες που διδάχθηκαν στο προαπαιτούμενο μάθημα (511. Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών I). Οι δραστηριότητες αυτές εφαρμόζονται σε νηπιαγωγεία και τα αποτελέσματα τους συνοψίζονται και σχολιάζονται.

93Μ. Θεωρίες και πράξη της αξιολόγησης: εναλλακτικές μορφές στην εκπαίδευση

Στόχος του μαθήματος είναι να προσεγγίσουν οι φοιτητές/τριες την έννοια της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, τα είδη της και τις παιδαγωγικές τους συνεπαγωγές τόσο σε θεωρητικό όσο και σε επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης. Σε αυτό το πλαίσιο θα παρουσιασθούν, πλαισιωμένες με παραδείγματα, αρχικά οι εναλλακτικές μορφές της εκπαιδευτικής αξιολόγησης (περιγραφική αξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση, ετεροαξιολόγηση, portfolio κ.ά.) και το πλαίσιο παιδαγωγικών αρχών που τις διέπουν. Στη συνέχεια οι φοιτητές/τριες σε ομάδες θα επισκεφθούν νηπιαγωγεία, όπου θα διερευνήσουν τις δυνατότητες που παρέχει η αξιοποίηση τέτοιων εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται α) σε εργασίες/παραρτήσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και β) σε τελική υποχρεωτική εργασία/παραρτηση της πρακτικής τους.

Υποενότητα μαθημάτων: Πρακτική Άσκηση στις μεθόδους έρευνας (υποχρεωτικά)

94Α. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: ανάλυση δεδομένων με στατιστικό λογισμικό

Β. Γιαλαμάς

Πρόκειται για ένα δίωρο εργαστηριακό μάθημα Ποσοτικής Μεθοδολογίας. Με τη βοήθεια κατάλληλου στατιστικού λογισμικού οι φοιτητές εισάγονται σε θέματα που αφορούν την κατασκευή ερωτηματολογίου καθώς και τον έλεγχο εγκυρότητας και αξιοπιστίας των κλιμάκων που περιλαμβάνει. Επίσης, παρουσιάζονται η μεθοδολογία της πολυδιάστατης ανάλυσης που περιλαμβάνει την Παραγοντική Ανάλυση, την Ανάλυση Πολλαπλής Παλινδρόμησης, την Πολυμεταβλητή Ανάλυση Διακύμανσης/Συνδιακύμανσης και την Ανάλυση Συστάδων. Οι φοιτητές/τριες εκπονούν ομαδικές ή ατομικές εμπειρικές ερευνητικές εργασίες, οι οποίες στηρίζονται σε εκπαιδευτικά δεδομένα που οι ίδιοι συλλέγουν και επεξεργάζονται. Η εργασία και η παρουσίασή της αποτελούν το υλικό πάνω στο οποίο αξιολογούνται οι φοιτητές/τριες.

Προαπαιτούμενο: Οι φοιτητές/τριες που επιλέγουν το μάθημα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 403. Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική.

94Β. Μεθοδολογίες ανάγνωσης και γραφής επιστημονικών κειμένων

Με αφετηρία τα “εμπόδια” που συνήθως συναντούν οι φοιτητές/τριες όταν καλούνται να διαβάσουν επιστημονικά κείμενα και να γράψουν μια εργασία, το μάθημα έχει στόχο να αποσαφηνίσει τη διαφορά ανάμεσα στην αποκαλούμενη κοινή λογική και την επιστημονική σκέψη ώστε να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τα επιστημονικά κείμενα αναδεικνύοντας τους όρους συγκρότησής τους. Χρησιμοποιώντας ως εργαλεία πρωτότυπα κείμενα από τον χώρο της κοινωνιολογίας το μάθημα εντάσσει τα κείμενα στην ευρύτερη θεωρητική προβληματική στην οποία ανήκουν, αναζητά τις σχέσεις μεταξύ των κειμένων, το επιχείρημα και τους τρόπους διατύπωσης και υποστήριξής του, τα “ουσιώδη” και τα “επουσιώδη” σημεία τους. Έτσι είναι δυνατόν να κινητοποιηθεί μια ενεργητική σχέση με την ανάγνωση και τη γραφή, σχέση η οποία δεν θα υποστηρίζεται από τον φόβο μπροστά στην αυθεντία και τη μοναδική αλήθεια του επιστημονικού κειμένου, αλλά θα προάγει

τη δυνατότητα πολλαπλών κριτικών αναγνώσεων. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με μικρές ομαδικές εργασίες και μια τελική ατομική εργασία. Χρήσιμη θα ήταν η συνεχής παρακολούθηση του μαθήματος.

94Γ. Θέματα οπτικοακουστικής επικοινωνίας

Ε. Κούρτη

Στο μάθημα επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θέματα που αφορούν τη σύγχρονη θεωρία και έρευνα για τα μέσα επικοινωνίας. Παρουσιάζονται οι κεντρικές έννοιες (παραγωγή, γλώσσα, αναπαράσταση και κοινό) που παρέχουν ένα θεωρητικό πλαίσιο το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα είδη των μέσων, καθώς και οι μέθοδοι και οι τεχνικές ανάλυσης οπτικοακουστικών κειμένων. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να αναλύουν κριτικά διάφορες μορφές οπτικοακουστικών κειμένων (έντυπα, διαφημίσεις, τηλεοπτικές και κινηματογραφικές παραγωγές, ιστοσελίδες, βιντεοπαιχνίδια κ.λπ.). Επίσης, ασκούνται στο να παράγουν κατά ομάδες οπτικοακουστικά κείμενα με βάση την αρχή ότι επιτυγχάνεται μια καλύτερη κατανόηση των συμβάσεων και των χαρακτηριστικών των μέσων όταν τα άτομα έχουν μια άμεση εμπειρία της διαδικασίας παραγωγής τους. Λόγω της εργαστηριακής μορφής του μαθήματος, ο αριθμός των φοιτητών/τριών που μπορούν να συμμετέχουν είναι περιορισμένος (έως 30 άτομα).

94Δ. Εκπαιδευτικές πρακτικές και ανισότητες: σχέση σχολείου – οικογένειας

Ν. Ασκούνη

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η κατανόηση των κοινωνικών ανισοτήτων στην εκπαίδευση μέσα από την κοινωνιολογική διερεύνηση των εκπαιδευτικών πρακτικών γονέων και εκπαιδευτικών. Με αφετηρία διαφορετικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις εξετάζεται η σχέση σχολείου και οικογένειας, καθώς και οι μηχανισμοί (ανα)παραγωγής των ταξικών ανισοτήτων στο επίπεδο των εκπαιδευτικών πρακτικών των γονέων (πρότυπα ανατροφής των παιδιών, παιδαγωγικές επιλογές, εκπαιδευτικές στρατηγικές, πολιτισμικές πρακτικές) και των εκπαιδευτικών (πρακτικές διαχείρισης της γνώσης και της παιδαγωγικής σχέσης, αξιολόγηση, κατηγοριοποίηση των μαθητών). Το ενδιαφέρον εστιάζεται στην προσχολική εκπαίδευση, στον ιδιαίτερο (σε σχέση με τις άλλες εκπαιδευτικές βαθμίδες) χαρακτήρα της γνώσης που μεταδίδεται σε αυτό το επίπεδο και των παιδαγωγικών πρακτικών. Το σεμινάριο

προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών, αφενός στη συλλογική μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και αφετέρου στην οργάνωση μικρής κλίμακας έρευνας.

94Ε. Ανάλυση σχολικού λόγου

Α. Βασιλοπούλου

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα εμβαθύνει στις μεθόδους της παρατήρησης και της ανάλυσης λόγου και συνομιλίας. Στόχος του είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θεωρητικά, εμπειρικά και πρακτικά ζητήματα της κοινωνικής αλληλεπίδρασης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές αλλά και των μαθητών μεταξύ τους. Δίνεται έμφαση στην κοινωνιολογική μελέτη του σχολικού λόγου στον χώρο του νηπιαγωγείου από τη σκοπιά της ανάλυσης συνομιλίας και της ανάλυσης υπαγωγής. Μέσα από τη σε βάθος μελέτη ηχογραφημένου και βιντεοσκοπημένου υλικού, φωτίζονται πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ελεύθερου παιχνιδιού. Αντικείμενο ανάλυσης αποτελούν επίσης οι ασυμμετρίες στον σχολικό λόγο, η συγκρότηση της σχολικής γνώσης και επιμέρους φαινόμενα όπως η εναλλαγή συνεισφορών, η οργάνωση αλληλουχιών λόγου, οι λεξιλογικές επιλογές των συμμετεχόντων.

94Ζ. Οικογένειες παιδιών με αναπηρία και σχολείο: διερευνώντας ζητήματα συνεργασίας

Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου

Στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα οι οικογένειες παιδιών με αναπηρίες εμφανίζονται να μη συμμετέχουν ισότιμα ως προς τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την εκπαιδευτική πορεία των παιδιών τους. Οι εμπειρίες και τα βιώματά τους παραμένουν αναξιοποίητα από τους ειδικούς επιστήμονες, μολονότι αποτελούν την εγγύτερη ως προς το παιδί με αναπηρίες πηγή πληροφοριών, εμπειριών και γνώσεων. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στους τρόπους συνεργασίας σχολείου και οικογένειας, εστιάζοντας στον ρόλο του εκπαιδευτικού και του γονέα, στις διαφορετικές συνεργατικές προσεγγίσεις και στις εκπαιδευτικές πρακτικές που εδραιώνουν σχέσεις συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Για την επίτευξη των στόχων του μαθήματος οι φοιτητές συμμετέχουν ενεργά σε ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους προσέγγισης των ζητημάτων συνεργασίας δίνοντας έμφαση στο ερευνητικό εργαλείο της συνέντευξης.

94Η. Θέματα κοινωνικής ανάπτυξης του παιδιού

Στο μάθημα εξετάζονται ερευνητικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην αναπτυξιακή ψυχολογία και ειδικότερα στη μελέτη της ανάπτυξης του παιδιού. Θα συζητηθούν η έρευνα μεμονωμένης περίπτωσης και η παρατήρηση στη μελέτη της ανάπτυξης του παιδιού με αναφορές στη βιβλιογραφία για τις διαπροσωπικές σχέσεις των παιδιών με γονείς, αδέρφια, συνομηλίκους. Το μάθημα διεξάγεται σε μορφή σεμιναρίου και προϋποθέτει την παρακολούθηση και την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας και στη διεξαγωγή μιας μικρής έρευνας. Στόχος είναι οι φοιτητές να εξασκηθούν στη δημιουργία ενός ερευνητικού πρωτοκόλλου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της μεμονωμένης περίπτωσης και της παρατήρησης. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με μικρές ομαδικές εργασίες και μια τελική ατομική εργασία.

94Θ. Έννοιες φυσικών επιστημών II

B. Τσελφές

Το μάθημα θέτει ως βασικό στόχο την εξοικείωση με τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για να ανασύρουν τις αναπαραστάσεις που χρησιμοποιούν τα παιδιά στις συζητήσεις τους για τον “φυσικό κόσμο”, καθώς και στις παρεμβάσεις τους πάνω σε αυτόν. Οι φοιτητές θα συλλέξουν και θα αναλύσουν πρωτογενή δεδομένα από παιδιά του νηπιαγωγείου σχετικά με κλασικές έννοιες της Φυσικής (φως, δύναμη κ.λπ) μέσω συνεντεύξεων και παρατήρησης και θα συντάξουν σχετική ερευνητική αναφορά.

94Ι. Μεθοδολογία ιστορίας

Ζητήματα Ιστορίας και μεθοδολογία της Ιστορίας. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες της ιστορικής επιστήμης (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, πηγές, παρελθόν, μνήμη κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (π.χ. χρήση πηγών, αρχειακή εργασία, διασταύρωση, αξιολόγηση). Παράλληλα παρουσιάζονται τα βασικά ιστοριογραφικά παραδείγματα (ιστορισμός, ρομαντική ιστοριογραφία, μαρξισμός, σχολή των Annales και “histoire totale”, περιοδικό *Past and Present*, νέα κοινωνική ιστορία, μικροϊστορία, ιστορία των γυναικών και του φύλου, μεταμοντερνισμός). Έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την Ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της ιστοριογραφίας του νέου ελληνισμού. Οι φοιτητές καλούνται να αναζητήσουν

πρωτογενείς πηγές (τεκμήρια, όπως εφημερίδες, βίντεο, φωτογραφίες, μουσική κ.ά., καθώς και αρχειακό υλικό), τη σχετική βιβλιογραφία, να παρουσιάσουν το υλικό τους στην ομάδα και να παραδώσουν ένα συνθετικό κείμενο σχετικά με τις τρεις επετείους που γιορτάζονται στο ελληνικό σχολείο: την 28η Οκτωβρίου, την 17 Νοέμβρη και την 25η Μαρτίου. Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές που παρακολουθούν ή έχουν παρακολουθήσει το υποχρεωτικό μάθημα 707. Ελληνική Ιστορία, 19ος αιώνας.

94Κ. Η εκπαιδευτική έρευνα δράσης

B. Τσάφος

Παρουσίαση της εκπαιδευτικής έρευνας δράσης: χαρακτηριστικά, τρόποι διενέργειας, θεωρητική και επιστημονική πλαισίωση, εκπαιδευτικοί τομείς στους οποίους μπορεί να αξιοποιηθεί. Στο πλαίσιο του μαθήματος, αφού παρουσιαστούν και μελετηθούν εκπαιδευτικές έρευνες δράσης, θα δοθεί η δυνατότητα για μικρής κλίμακας ατομικές και ομαδικές ερευνητικές εργασίες σε νηπιαγωγεία σχετικές με την ανάπτυξη και την αναμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στο Νηπιαγωγείο και τις κατευθύνσεις του Οδηγού Νηπιαγωγού. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές μέσα από τη συμμετοχή τους στις ομαδικές έρευνες δράσης τη σημασία της συγκεκριμένης προσέγγισης ως μεθοδολογικού εργαλείου τόσο για την έρευνα όσο και για τη διδασκαλία. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται σε εργασίες/παρουσιάσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και στην τελική εργασία/παρουσίαση της έρευνας που υποστηρίζεται προφορικά στο τέλος του εξαμήνου.

94Λ. Ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής: Μεθοδολογία ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών

E. Ζαμπέτα

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση των εκπαιδευτικών θεσμών και της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το μάθημα έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Οργανώνεται σε δύο σκέλη, τα οποία αναπτύσσονται παράλληλα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Το ένα σκέλος του μαθήματος ασχολείται με τη θεωρητική προσέγγιση ενός ζητήματος εκπαιδευτικής πολιτικής (όπως π.χ.: η θέση της θρησκείας στο σχολείο, ο ρόλος των γονέων στην εκπαίδευση και η “γονική επιλογή”, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

θεσμών). Το άλλο σκέλος του μαθήματος είναι εργαστηριακής μορφής, καθώς οι φοιτητές καλούνται να πραγματοποιήσουν μian έρευνα με αντικείμενο την ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής σε ζήτημα που αντιστοιχεί στην προβληματική που αναπτύσσεται στο θεωρητικό μέρος.

94M. Εκπαίδευση για δημιουργικότητα και ανάπτυξη στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία

Θ. Δραγώνα, Β. Μπρίνια

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής κατανόησης των νέων δεδομένων που δημιουργεί για τις σύγχρονες κοινωνίες η παγκοσμιοποιημένη οικονομία της γνώσης. Εδράζεται στην αντίληψη ότι η γνώση του περιβάλλοντος της εκπαίδευσης, του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και πολιτισμικού συγκειμένου είναι πολύ σημαντική για να εκπληρώσει κάθε εκπαιδευτικός την επιστημονική και επαγγελματική αποστολή του. Κατά κύριο λόγο επιδιώκει την καλλιέργεια μιας ικανότητας που θεωρείται βασική στον σύγχρονο κόσμο, της ικανότητας πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας, της ικανότητας δηλαδή ενός ατόμου να μετατρέπει τις ιδέες του σε δράση. Η ικανότητα αυτή σχετίζεται με τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ανάληψη ρίσκου, καθώς και με την ικανότητα σχεδιασμού προκειμένου να επιτυγχάνονται συγκεκριμένοι στόχοι τόσο στην προσωπική και στην κοινωνική ζωή, όσο και στην εργασία.

10. ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΩΝ

Στις Θεματικές Εβδομάδες (ΘΕ) εξετάζονται θέματα που συνδέονται με ζητήματα κρίσιμα για την εκπαίδευση όπως η διαπολιτισμική εκπαίδευση, το φύλο, η ειδική αγωγή, η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η σχέση ψυχολογίας και εκπαίδευσης καθώς και πρακτικές της τέχνης. Η ιδιαιτερότητά τους συνίσταται στα εξής: Καταρχάς στη διεξαγωγή τους συμβάλλουν εξωτερικοί επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων, προσκεκλημένοι από τους υπεύθυνους διδάσκοντες. Επιπλέον, η διάρκεια των μαθημάτων συμπυκνώνεται σε μία βδομάδα. Τέλος, η μορφή των μαθημάτων είναι εργαστηριακή, σε μικρές ομάδες και περιλαμβάνει οπωσδήποτε σύνδεση με τη διδακτική πράξη. Οι φοιτητές/τριες εκπονούν μια μικρή εργασία την οποία παραδίδουν πριν την εκάστοτε εξεταστική περίοδο. Απευθύνονται

αποκλειστικά στους φοιτητές/τριες του Γ΄ έτους. Κάθε ακαδημαϊκό έτος διοργανώνονται τέσσερις (4) έως επτά (7) ΘΕ, με θεματικές που είναι δυνατόν να ανανεώνονται. Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν υποχρεωτικά μία από τις προσφερόμενες ΘΕ και τη δηλώνουν στη γραμματεία όπως και τα υπόλοιπα μαθήματα. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους ανακοινώνονται οι ΘΕ, το χρονικό διάστημα που θα λάβουν χώρα και το αναλυτικό τους περιεχόμενο. Ανάλογα με τον αριθμό των προσφερόμενων ΘΕ ορίζεται ο μέγιστος αριθμός συμμετοχής των φοιτητών/τριών ανά ΘΕ. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται και τις επτά ημέρες της εβδομάδας (απογεύματα τις καθημερινές, πρωί και απόγευμα το Σάββατο και την Κυριακή).

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και δικαιολογείται μόνο μία (1) απουσία ενός τριώρου.

ΘΕ 1. Διαπολιτισμική εκπαίδευση

A. Ανδρούσου

Επεξεργασία σε μικρές ομάδες, με βιωματικό τρόπο, ζητημάτων που άπτονται της παρουσίας των ξένων παιδιών στο ελληνικό σχολείο. Με αφορμή διάφορα ερεθίσματα (ταινίες, μικρές θεατρικές παρεμβάσεις, μαρτυρίες, εκπαιδευτικό υλικό, κείμενα, κ.λπ.) προσεγγίζονται θέματα όπως: ταυτότητα/ετερότητα, μετανάστευση, ρατσισμός και ξενοφοβία, κοινωνικές διακρίσεις, μειονότητες κ.ά. Πεδίο αναφοράς είναι το σχολείο και η παιδαγωγική πράξη. Στις συναντήσεις προβλέπεται να συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, σκηνοθέτες, μουσικοί, μετανάστες πρώτης και δεύτερης γενιάς, επιστήμονες διάφορων ειδικοτήτων. Οι φοιτητές/τριες θα αξιολογηθούν με εργασία. Θα δοθεί φάκελος με κείμενα σχετικά με το θέμα. Προτεινόμενη ιστοσελίδα: www.kleidiakaiantikleidia.net

ΘΕ 2. Φύλο, σώμα, ετερότητες

M. Λεοντίνη

Στη θεματική εβδομάδα "Φύλο, σώμα, ετερότητες" εξετάζεται η συνεισφορά των αντιλήψεων για τα φύλα στη διαμόρφωση και την παραγωγή των σχέσεων εξουσίας. Η έννοια της "διαφοράς", κεντρικό επιχείρημα για τη διαμόρφωση της ετερότητας, κατέχει σημαντική θέση στις συζητήσεις. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα να ανταλλάγουν απόψεις γύρω από τα εξής ερωτήματα: Αντιμετωπίζουμε τις διαφορές στα σώματα με τους ίδιους τρόπους σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη; Ποιες σημασίες και ποια νοήματα συγκροτούν

τις έμφυλες σχέσεις στον κοινωνικό κόσμο; Οι ετερότητες σχετίζονται με εξουσιαστικές σχέσεις ή εντάσσονται σε διαδικασίες συνύπαρξης ικανές να ενισχύσουν την καινοτομία; Οι συναντήσεις οργανώνονται γύρω από προβολή ταινιών, παρακολούθηση εκθέσεων, διαλέξεις από καλλιτέχνες και επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων.

ΘΕ 4. Παιδί και παιχνίδι

Κ. Παπαδοπούλου (σε συνεργασία με Α. Ανδρούσου)

Στη Θεματική Εβδομάδα “Παιδί και Παιχνίδι” προσεγγίζονται ποικίλες διαστάσεις του παιχνιδιού μέσα από διαφορετικές επιστημονικές οπτικές (π.χ. ψυχολογία, κοινωνιολογία, παιδαγωγική) και εφαρμογές. Με αφορμή διαφορετικά ερεθίσματα (κείμενα, λογοτεχνικά βιβλία, ταινίες, δραστηριότητες, επισκέψεις μουσείων κ.λπ.), οι φοιτητές/τριες επεξεργάζονται με βιωματικό τρόπο σε μικρές ομάδες θεωρητικές προσεγγίσεις για το παιχνίδι και τον ρόλο του στην ανάπτυξη και την εκπαίδευση των παιδιών.

ΘΕ 6. Κοινωνικές ανισότητες και εκπαίδευση

Αντικείμενο της συγκεκριμένης Θεματικής Εβδομάδας είναι οι κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση και οι μηχανισμοί με τους οποίους ο εκπαιδευτικός θεσμός τις ενισχύει και τις (ανα)παράγει. Έμφαση δίνεται στις ταξικές ανισότητες, παράλληλα όμως εξετάζεται πώς διαπλέκονται με το φύλο ή τις εθνοπολιτισμικές διαφορές και ιεραρχίες. Η επεξεργασία των σχετικών ζητημάτων γίνεται σε μικρές ομάδες αξιοποιώντας βιωματικές μεθόδους και εστιάζοντας στην ανάλυση εμπειριών και παραδειγμάτων. Ως έναυσμα χρησιμοποιείται ποικίλο υλικό (λογοτεχνικά κείμενα, ταινίες, ερευνητικό υλικό), το οποίο αναλύεται με τη βοήθεια των ειδικών επιστημόνων και εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στη Θ.Ε. Δίνεται φάκελος με σχετικά κείμενα και η αξιολόγηση γίνεται με εργασία.

ΘΕ 7. Διαφοροποιημένη παιδαγωγική

Χ. Κορτέση-Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα

Στόχος της θεματικής εβδομάδας είναι η προσέγγιση με βιωματικό τρόπο, από μικρές ομάδες φοιτητών, ζητημάτων που σχετίζονται με την παιδαγωγική αξιοποίηση της ανομοιογένειας στη σχολική τάξη. Οι φοιτητές/τριες με αφετηρία την επεξεργασία ταινιών, προσωπικών αφηγήσεων και σχετικών κειμένων και μέσα από βιωματικά εργαστήρια θα

προσεγγίσουν έννοιες που συνδέονται με το θεωρητικό πλαίσιο της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής όπως: κίνητρο, αξιοποίηση του βιώματος, συστηματική παρατήρηση της εξέλιξης των παιδιών, διαμεσολαβητικός-υποστηρικτικός ρόλος του εκπαιδευτικού, συνεργατική μάθηση, δημιουργική αλληλεπίδραση κ.ά. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη προβληματισμού σχετικά με τις σημαντικές ευκαιρίες που μπορεί να παρέχει η ανομοιογένεια στη σχολική τάξη σε μια προοπτική εμπλουτισμού της μαθησιακής διαδικασίας. Στη διεξαγωγή της ΘΕ συμβάλλουν εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγείου και δημοτικού), καθώς και πανεπιστημιακοί. Θα δοθεί φάκελος με κείμενα σχετικά με το θέμα. Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με εργασία.

ΘΕ 8. Οικογένεια

Η Θεματική Εβδομάδα “Οικογένεια” έχει στόχο οι φοιτητές/τριες:

- Να προσεγγίσουν την “οικογένεια” μέσα από μια διεπιστημονική οπτική αντλώντας από έννοιες, δεδομένα και μεθόδους της ψυχολογίας, της κοινωνιολογίας, της κοινωνικής ψυχολογίας, της κοινωνικής πολιτικής και της νομικής επιστήμης.
- Να έλθουν σε επαφή με προσκεκλημένους που θα μιλήσουν για την εμπειρία τους ως θεραπευτές/τριες ζευγαριών και οικογενειών ώστε να καταλάβουν βαθύτερα (γνωστικά και συναισθηματικά) τη δυναμική της οικογένειας.
- Να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα των σχέσεων μέσα στην οικογένεια επεξεργαζόμενοι οι ίδιοι/ες τις βασικές έννοιες με βιωματικό τρόπο σε μικρές ομάδες.

ΘΕ 10. Παιδική ηλικία και κοινωνικός έλεγχος

Η θεματική εβδομάδα απευθύνεται σε τριτοετείς φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα 304. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας. Έχει στόχο να εμβαθύνει σε ζητήματα που αφορούν ορατές και λανθάνουσες μορφές ελέγχου, ρύθμισης και πειθάρχησης που διατρέχουν θεσμούς και πρακτικές με αποδέκτες παιδιά και συχνά καλύπτονται από την πρόθεση-πρόταγμα της προστασίας. Κεντρικούς συνδετικούς άξονες της θεματικής εβδομάδας αποτελούν οι έννοιες της χειραφέτησης-ενδυνάμωσης και της προστασίας-ρύθμισης. Υιοθετώντας μια διεπιστημονική προσέγγιση και λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτισμικές και κοινωνικές συνθήκες κάτω από τις οποίες συγκροτείται η παιδική ηλικία και οι εμπειρίες του να είναι κανείς παιδί, αναλύονται κριτικά ζητήματα αναφορικά με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σημείο αιχμής τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα, την τυπική και άτυπη εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των ΜΜΕ

και των νέων τεχνολογιών, την εργασία και την κατανάλωση, την ιατρικοποίηση και την εμπορευματοποίηση της παιδικής ηλικίας.

ΘΕ 11. Μιλώντας για ζητήματα δημοκρατίας στο σχολείο

Δ. Μακρυγιώτη

Οι όροι “δημοκρατική παιδεία” και “εκπαίδευση στη δημοκρατία” καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών, πρακτικών, ιδεών και δραστηριοτήτων που προσβλέπουν στην εξοικείωση και την εγκατάσταση ενός εκπαιδευτικού πλαισίου το οποίο επικεντρώνεται στους κανόνες δημοκρατικής συνύπαρξης μέσα στη σχολική κοινότητα. Η κοινωνική αλληλεγγύη και συνείδηση, η προαγωγή νέων μορφών συλλογικότητας και δράσης που θα προασπίζονται τη δημοκρατία, καθώς και η αναγνώριση και ο σεβασμός απέναντι σε κάθε μορφή διαφορετικότητας, είναι οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους στηρίζεται η συγκεκριμένη εκπαιδευτική παρέμβαση.

Σε αυτήν τη λογική η θεματική εβδομάδα έχει σκοπό να δώσει εργαλεία (με αφετηρία βιωματικές πρακτικές, χρήση ταινιών, αφηγήσεων, μαρτυριών και άλλο πρωτότυπο παιδαγωγικό υλικό) μέσα από τα οποία α) κοινωνικές έννοιες μπορούν να εισαχθούν στο σχολείο (νηπιαγωγείο ή δημοτικό), β) αφού αποδομείται η ερμηνεία κοινωνικών φαινομένων με όρους ψυχολογίας ή φυσικής κατάστασης πραγμάτων (με ιδιαίτερη έμφαση στη δημοκρατία, τη διαφορά και την ανισότητα), τα ζητήματα αυτά τοποθετούνται και εξετάζονται σε σχέση με τις ιστορικές και τις κοινωνικές τους συντεταγμένες γ) οι μαθητές και οι μαθήτριες προσεγγίζονται ως ενεργά υποκείμενα, ικανά να κατανοήσουν και να επεξεργαστούν κοινωνικές και πολιτικές έννοιες. Η δημοκρατία και οι κανόνες δημοκρατικής συνύπαρξης, ο φασισμός, ο ρατσισμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν τις κατεξοχήν ενότητες που θα απασχολήσουν αυτήν τη θεματική εβδομάδα.

ΘΕ 12. Γνώση, Μαθητεία και Μουσικές πρακτικές

Σε αντίθεση με τις τρέχουσες αντιλήψεις σχετικά με την αξία της πρακτικής στην τυπική εκπαίδευση, η συγκεκριμένη Θ.Ε. προσεγγίζει τις Μουσικές Πρακτικές ως ένα σημαντικό κομμάτι της Μουσικής Εκπαίδευσης άρρηκτα και λειτουργικά συνδεδεμένο με τη διδασκαλία. Όπως θα υποστηριχθεί, οι πρακτικές συνομιλούν με θεωρητικούς προβληματισμούς υπογραμμίζοντας τη διαλεκτική σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης. Η γνώση και η ιδιόμορφη μαθητεία που αναπτύσσονται σε ένα περιβάλλον τυπικής εκπαίδευσης αναδεικνύονται

σε έννοιες κλειδιά καθώς γίνονται οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους χτίζεται τόσο η διάκριση όσο και η αλληλεξάρτηση ως γνώση του τι (προτασιακή γνώση, γνώση της πληροφορίας) με τη γνώση του πώς (διαδικασιακή γνώση ή πρακτική γνώση). Η ΘΕ κλείνει με μια μουσική και κινητική παράσταση έκπληξη ως επιστέγασμα της πορείας μάθησης.

ΘΕ 13. Παιδί και κινηματογράφος

Ε. Κούρτη, Φ. Ασημακοπούλου

Στη συγκεκριμένη θεματική θα εξετασθούν οι διάφορες εκδοχές της σχέσης παιδιών και κινηματογράφου. Στόχος είναι να αναδειχτούν ζητήματα που έχουν ανακύψει και ερωτήματα που έχουν γεννηθεί στο πλαίσιο της σχέσης αυτής μέσα από μια γενική αναλυτική κατεύθυνση στην οποία εντάσσονται ποικίλα θέματα που αφορούν τα παιδιά ως κοινωνική κατηγορία. Στο πλαίσιο αυτό, θα συζητηθούν ζητήματα που αφορούν το περιεχόμενο ταινιών για και με παιδιά, τον ρόλο και την αναπαράσταση της παιδικής ηλικίας στον ελληνικό και στον διεθνή κινηματογράφο, τα παιδιά ως θεατές, τα παιδιά-σταρ του κινηματογράφου, καθώς και ζητήματα σχετικά με την εμπορευματοποίηση των ταινιών (παραγωγή, διανομή και νομοθετικές ρυθμίσεις). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί ο κινηματογράφος για εκπαιδευτικούς σκοπούς και στις προσπάθειες που έχουν γίνει προς αυτήν την κατεύθυνση από την αρχή της ιστορίας του κινηματογράφου.

11. ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η πτυχιακή εργασία συνδέεται με τις πιο δημιουργικές διεργασίες στο επίπεδο των προπτυχιακών σπουδών. Προϋποθέτει στενή συνεργασία ανάμεσα στους διδάσκοντες και στους/τις φοιτητές/τριες, αλλά και μεταξύ των τελευταίων όταν η εργασία είναι ομαδική. Δημιουργείται η δυνατότητα για τους/τις φοιτητές/τριες να συνθέσουν τις γνώσεις που έχουν κατακτήσει με τρόπο επιστημονικό, αλλά και προσωπικό, να συνδυάσουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις με εμπειρικές εφαρμογές και παιδαγωγικές παρεμβάσεις μέσα από διαδικασίες τεκμηρίωσης και κριτικές αναλύσεις. Η εργασία παρέχει τη δυνατότητα να ενισχυθούν βασικές δεξιότητες που συνδέονται με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, επειδή συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, στην επίλυση προβλημάτων σε πολλαπλά επίπεδα, στην ικανότητα αυτενέργειας αλλά και συλλογικής εργασίας.

Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ειδικά σεμινάρια για την πτυχιακή εργασία (ΕΣΠΕ), η παρακολούθηση της παρουσίασης διδακτορικών διατριβών, όπως και η ενδεχόμενη βοηθητική συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα των μελών ΔΕΠ, μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ερευνητικών ικανοτήτων. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας στηρίζεται σε πιο δυναμικές, διαμορφωτικές μεθόδους αξιολόγησης, καθώς η στενότερη επαφή με τους/τις διδάσκοντες/ουσες οδηγεί σε ενδιάμεσες αξιολογήσεις με υποστηρικτικό χαρακτήρα για την παραγωγή ενός αξιόλογου προϊόντος. Μέσω της θεματολογίας των πτυχιακών εργασιών μπορούν να ενισχυθούν οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις και, ως ένα βαθμό, οι διατημηματικές συνεργασίες κατά την επίβλεψη των εργασιών.

Η δυνατότητα για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας παρέχεται σε όσους/ες έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς αριθμό μαθημάτων αντίστοιχων με έξι εξάμηνα, δηλαδή τουλάχιστον 100 Δ.Μ. μετά από την επαναληπτική περίοδο εξετάσεων του Σεπτεμβρίου. Η εργασία είναι προαιρετική και λαμβάνει 12 Δ.Μ., δηλαδή τις αντίστοιχες τεσσάρων μαθημάτων.

Κάθε μέλος ΔΕΠ, ανάλογα με την ειδικότητα και τις ανάγκες των μαθημάτων του, μπορεί, εάν το επιθυμεί, να επιβλέπει πτυχιακές εργασίες, ατομικές ή συλλογικές. Οι συλλογικές εργασίες ενθαρρύνονται ιδιαίτερα και μπορούν να οργανώνονται σε ομάδες έως και τεσσάρων φοιτητών/τριών. Οι διδάσκοντες/ουσες καθορίζουν τα θέματα στα οποία προσφέρεται η δυνατότητα εργασίας στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Τα θέματα, οι διδάσκοντες που προσφέρονται, καθώς και ο μέγιστος αριθμός φοιτητών/τριών που μπορούν να επιβλέψουν, ανακοινώνονται από τη Γραμματεία τον Σεπτέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές θα πρέπει να έλθουν σε συνεννόηση με διδάσκοντα και, εφόσον γίνουν αποδεκτοί για διπλωματική εργασία, να δηλώσουν την επιλογή τους στη Γραμματεία. Η συνεργασία για τη διαμόρφωση

της μεθοδολογίας αναπτύσσεται στον κύκλο των ειδικών σεμιναρίων για την εκπόνηση πτυχιακών εργασιών (ΕΣΠΕ) που αναλαμβάνει κάθε μέλος ΔΕΠ. Τα ΕΣΠΕ επικεντρώνονται στα θέματα που έχουν ανακοινώσει οι διδάσκοντες/ουσες. Στο πλαίσιό τους παρουσιάζεται το υλικό που επεξεργάζονται οι φοιτητές/τριες ενώ οι διδάσκοντες/ουσες, όταν το κρίνουν αναγκαίο, παρεμβαίνουν για να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση κάθε εργασίας.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους, παραδίδεται μέχρι τις 20 Μαΐου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους και υποστηρίζεται στη διάρκεια του επόμενου μήνα (Ιουνίου). Σε περίπτωση που οι επιβλέποντες/ουσες κρίνουν ότι η επεξεργασία του θέματος δεν έχει ολοκληρωθεί, η υποστήριξη της πτυχιακής αναβάλλεται για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές/τριες που δεν ολοκληρώνουν την πτυχιακή εργασία στα συγκεκριμένα χρονικά όρια χάνουν το δικαίωμα υποστήριξης και θα πρέπει να κάνουν άλλες επιλογές μαθημάτων.

Στην πτυχιακή εργασία περιλαμβάνονται σελίδα τίτλου (όνομα ή τα ονόματα των συγγραφέων/φοιτητών, ο τίτλος, χρονολογία), περιεχόμενα, περίληψη, εισαγωγή, μεθοδολογία που ακολουθείται, τα δεδομένα και η επεξεργασία τους, τα αποτελέσματα και ο σχολιασμός, τα συμπεράσματα, οι τυχόν προτάσεις για περαιτέρω έρευνα, τα παραρτήματα (εάν υπάρχουν) και η βιβλιογραφία. Η πτυχιακή κατατίθεται δακτυλογραφημένη σε χαρτί Α4, έως 70 χαρακτήρες ανά γραμμή, με μέγεθος γραμματοσειράς 12 στιγμών, με διάστιχο 1,5 και περιθώρια 2,5 εκατοστών. Η εργασία πρέπει να έχει έκταση γύρω στις 18.000-20.000 λέξεις (περίπου 80 σελίδες).

Μετά την παράδοση της εργασίας ορίζονται ως αξιολογητές/τριες, εκτός από τον επιβλέπον, και ένα μέλος ΔΕΠ συναφούς αντικειμένου. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση: α) τον βαθμό ανταπόκρισης των φοιτητών/τριών στις απαιτήσεις όπως διαμορφώνονται στα ΕΣΠΕ (20% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση μόνον από τον/την επιβλέποντα/ουσα, β) τη γραπτή εργασία που κατατίθεται (60% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση και από τα δύο μέλη ΔΕΠ, γ) την προφορική παρουσίαση της εργασίας (20% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση και από τα δύο μέλη ΔΕΠ. Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης της γραπτής εργασίας αφορούν: α) την ποιότητα του γραπτού λόγου, β) τη χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας, γ) την ποιότητα της πρακτικής ή της παρέμβασης που σχετίζεται με το θέμα που αναπτύσσεται, δ) την ποιότητα και το επίπεδο στην ανάπτυξη των επιχειρημάτων του/της φοιτητή/τριας, ε) την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

12. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

Ο εμπλουτισμός του ατομικού προγράμματος σπουδών με την παρακολούθηση ενός μαθήματος από άλλα Τμήματα του ΕΚΠΑ συνιστάται ένθερμα. Μαθήματα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο σπουδών του ΤΕΑΠΗ προσφέρονται σε Τμήματα όπως το Παιδαγωγικό-Δημοτικής-Εκπαίδευσης, Μαζικών Μέσων Επικοινωνίας, Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας, Φιλολογίας, Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Μουσικών Σπουδών, Θεατρικών Σπουδών, Φυσικής Αγωγής κ.ά. Για εγγραφή σε αυτά τα μαθήματα απαιτείται άδεια του διδάσκοντος ή της διδάσκουσας των εν λόγω Τμημάτων.

13. ΑΛΛΗ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Οι κάτοχοι των πτυχίων άλλων γλωσσών εκτός από την αγγλική (γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής και ρώσικης γλώσσας), αντίστοιχων με το επίπεδο Γ2 του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, πιστώνονται με τρεις διδακτικές μονάδες (3 Δ.Μ.) επιπλέον, σύμφωνα με το ΦΕΚ 277, παράρτημα Γ/17-08-05.

προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο ΤΕΑΠΗ λειτουργούν τέσσερα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) σε συνεργασία με άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια.

Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» του ΤΕΑΠΗ/ΕΚΠΑ και του UCL Institute of Education

Το 1994 με πρωτοβουλία της Μαρίας Ηλιού, καθηγήτριας του ΤΕΑΠΗ, σε συνεργασία με την Dr. Eva Gamarnikow από το Institute of Education (IoE) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, ιδρύθηκε το Πρόγραμμα «Συγκριτική Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα». Αφετηρία για την οργάνωσή του αποτέλεσε η ανάγκη να τεθούν τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προάσπισής τους στο επίκεντρο όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Το ακαδημαϊκό έτος 2001-02 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αναμορφώθηκε, αναπτύχθηκε και λειτούργησε ως ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» με δύο κατευθύνσεις και μεγαλύτερη έμφαση στη διακρατική συνεργασία. Η συνεργασία αυτή αναπτύχθηκε και θεσμικά από το 2003 με προσυπογραφή του ΜΔΕ από το IoE και στη συνέχεια (2006) με τη χορήγηση του Ενιαίου Τίτλου Σπουδών. Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-9, το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα», κατεύθυνση “Κοινωνικές Διακρίσεις” λειτουργεί ως Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, στον κλάδο των Επιστημών της Αγωγής, με τίτλο «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα».

Σήμερα, μετά τη συγχώνευση του Institute of Education με το University College London (UCL), το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» λειτουργεί με αναμορφωμένο πρόγραμμα ως Κοινό ΠΜΣ του ΤΕΑΠΗ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του UCL Institute of Education (ΦΕΚ 2464/16-9-2014 τ. Β’).

Το Πρόγραμμα διοικείται από τα ακόλουθα σώματα, των οποίων οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τη νομοθεσία και το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ):

α. Τη Σύγκλητο του ΕΚΠΑ

β. Την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ

γ. Τη Διοικούσα Επιτροπή του Προγράμματος–Programme Governing Board: Πρόεδρος της Διοικούσας είναι η Εύη Ζαμπέτα, αναπληρώτρια καθηγήτρια, και μέλη: ο Course Leader του UCL Institute of Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Prof. John Vorhaus, Δήμητρα Κατή, Καθηγήτρια, Μαίρη Λεοντσίνη, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Νέλλη Ασκούνη, αναπληρώτρια καθηγήτρια. Αναπληρωματικό μέλος: Αλεξάνδρα Ανδρούσου,

αναπληρώτρια καθηγήτρια. Συμμετέχει εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Το ΠΜΣ, σύμφωνα με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ), χορηγεί μεταπτυχιακούς τίτλους στον κλάδο των Επιστημών της Αγωγής.

α. Στους φοιτητές που εγγράφονται, φοιτούν και εκπονούν επιτυχώς τις προβλεπόμενες εργασίες στο ΕΚΠΑ και στο UCL IoE, χορηγείται Ενιαίο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής, Ειδίκευση: “Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα–Joint MA degree in Education and Human Rights”. Το δίπλωμα απονέμεται από κοινού από τα δύο συνεργαζόμενα ιδρύματα. Οι φοιτητές παρακολουθούν και ολοκληρώνουν μαθήματα που προσφέρονται και στα δύο πανεπιστήμια και αξιολογούνται με τα κριτήρια του αντίστοιχου πανεπιστημίου. Η φοίτηση είναι διετής και περιλαμβάνει δύο πλήρη ακαδημαϊκά τρίμηνα (spring and summer term) στο UCL IoE (κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους σπουδών) και τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα στο ΕΚΠΑ.

β. Στους φοιτητές που εγγράφονται, φοιτούν και εκπονούν επιτυχώς τις προβλεπόμενες εργασίες στο ΕΚΠΑ χορηγείται Χωριστό Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής, Ειδίκευση: “Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα”. Το Δίπλωμα απονέμεται από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του ΕΚΠΑ και αναφέρεται στη συμμετοχή του συνεργαζόμενου ιδρύματος UCL Institute of Education στο ΠΜΣ. Οι φοιτητές παρακολουθούν και ολοκληρώνουν μαθήματα που προσφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και αξιολογούνται με βάση τα κριτήριά του. Τουλάχιστον ένα από αυτά αποτελεί συνδιδασκαλία διδασκόντων δύο ιδρυμάτων (ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ & UCL IoE). Η φοίτηση περιλαμβάνει τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι κάτοχοι πτυχίου συναφούς προς το αντικείμενο του μεταπτυχιακού, με πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας. Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες του Κοινού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» αποκτούν γνώσεις που τους/τις καθιστούν ικανούς/ές να μελετούν και να αναλύουν (α) τις διαφορετικές κατηγορίες κοινωνικών ταξινομήσεων και ιεραρχήσεων και (β) τους ποικίλους τρόπους με τους οποίους αυτές συνδέονται με την εκπαίδευση και συμβάλλουν στη συγκρότηση κοινωνικών σχέσεων εξουσίας, καθώς και στην παραγωγή ή την ενίσχυση κοινωνικών διακρίσεων. Αποκτούν επίσης ικανότητες μελέτης και σχεδιασμού πολιτικών, αλλά και πρακτικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από τα παραπάνω στη λειτουργία του εκπαιδευτικού θεσμού.

Το γραφείο υποστήριξης του ΠΜΣ στεγάζεται στο κτίριο της οδού Σταδίου 5, 7ος όροφος, γρ. 719, τηλ.: 210-3689312. Υπεύθυνη του γραφείου υποστήριξης του ΠΜΣ είναι η κα Μαρία Ντελίκου.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή»

Το ΠΜΣ «Ειδική Αγωγή» λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 ως ανεξάρτητο και αυτοτελές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ). Ως κατεύθυνση στην «Ειδική Αγωγή» λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 στο πλαίσιο λειτουργίας του διεθνούς, διαπανεπιστημιακού και διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» σε συνεργασία με το Institute of Education, University of London. Έως το 2004 χρηματοδοτήθηκε από την αντίστοιχη δράση του ΕΠΕΑΕΚ. Σήμερα, το ΠΜΣ «Ειδική Αγωγή» λειτουργεί με αναμορφωμένο πρόγραμμα (ΦΕΚ 2464/16-9-2014, τ. Β΄).

Από την αρχή της λειτουργίας του, σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ήταν η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών (ΜΦ) σε θέματα εκπαίδευσης και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Βασική επιδίωξη του Προγράμματος είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών λαμβάνοντας υπόψη τους νέους επιστημονικούς προβληματισμούς για εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένους τομείς της εκπαίδευσης.

Το ΠΜΣ «Ειδική Αγωγή» αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες του ΤΕΑΠΗ ως προς τα μέλη ΔΕΠ που διαθέτει, τις δραστηριότητές του για την ανάπτυξη της έρευνας και της επαγγελματικής εξειδίκευσης, καθώς επίσης και τις διεθνείς συνεργασίες του Τμήματος με άλλα Α.Ε.Ι και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας, η οποία καλείται να αντιμετωπίσει πολλαπλές κοινωνικές διαφορές και προκλήσεις στον χώρο της εκπαίδευσης.

Οι ΜΦ του Προγράμματος «Ειδική Αγωγή» αποκτούν γνώσεις: (α) για την αναπηρία, (β) για τις σύγχρονες προσεγγίσεις σχετικά με την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες, (γ) για την ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθείται στην ειδική αγωγή, στην ενταξιακή εκπαίδευση και στην αναπηρία. Επίσης, αποκτούν τη δυνατότητα να διδάξουν σε ειδικά σχολεία και τμήματα ένταξης στο πλαίσιο λειτουργίας των σχολείων της γενικής εκπαίδευσης.

Το διετές Πρόγραμμα «Ειδική Αγωγή» περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ένα εξάμηνο (το εαρινό του πρώτου έτους σπουδών) πρακτικής άσκησης (με εποπτεία) σε ενταξιακές δομές εκπαίδευσης, ειδικά σχολεία, Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε) ή και σε αναγνωρισμένα από το κράτος Θεραπευτικά Κέντρα Ημέρας. Στους αποφοίτους απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικεύσεως στην «Ειδική Αγωγή» από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Υποψήφιοι μπορούν να είναι κάτοχοι πτυχίου συναφούς προς το αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, με πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας.

Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή» διοικείται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του ΤΕΑΠΗ. Τα θέματα που αφορούν το ΠΜΣ εισηγούνται τα μέλη Συντονιστικής Επιτροπής, που από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 ορίστηκαν ως εξής: διευθυντής ο καθηγητής Βασίλης Τσελφές, μέλη οι επίκουρες καθηγήτριες Καλλιρρόη Παπαδοπούλου και Ευδοξία Ντεροπούλου-Ντέρου και αναπληρωματικό μέλος ο επίκουρος καθηγητής Βασίλης Τσάφος.

Το ΠΜΣ υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, που στεγάζεται στην οδό Ναυαρίνου 13α (ισόγειο, υπεύθυνη: Αναστασία Γόντικα, γραμματέας ΤΕΑΠΗ). Υποστηρίζεται επίσης από το γραφείο του ΠΜΣ στη διεύθυνση Σταδίου 5, 7ος όροφος, γρ. 719. Στο Γραφείο του ΠΜΣ απασχολείται η Κατερίνα Μίχα.

τηλ.: 210 3689311, e-mail: pmsea@ecd.uoa.gr

fax: 210-3688057, ιστοσελίδα: www.ecd.uoa.gr/metap.htm

Διδρυματικό-Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση»

Το Διδρυματικό-Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με αντικείμενο «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση» δέχθηκε τους/τις πρώτους/τες φοιτητές/τριες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06. Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15, [ΦΕΚ 951/27-5-15, τ. Β΄] στο ΠΜΣ συνεργάζονται το Τμήμα Εκπαίδευσης και

Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και το Τμήμα Ηλεκτρονικών-Μηχανικών Τ.Ε. του ΤΕΙ Πειραιά. Το ΠΜΣ στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής αξιολόγησης της έρευνας στον χώρο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση, στη διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών/τριών σχετικά με τις πρακτικές εφαρμογές στον συγκεκριμένο χώρο, καθώς και στην ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας με ειδικούς στην εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στους τομείς της εκπαίδευσης.

Στο Διδρυματικό-Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί υποψήφιοι οι οποίοι είναι: Πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ της ημεδαπής και Πτυχιούχοι αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής (σύμφωνα με την παρ. 1 άρθρο 4 του ν. 3685/08). Το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης με διάρκεια φοίτησης δύο ακαδημαϊκά έτη (4 εξάμηνα).

Το ΠΜΣ διοικείται από Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ), την οποία αποτελούν τρία μέλη από κάθε συνεργαζόμενο Τμήμα. Πρόεδρος της ΕΔΕ είναι η Ευαγγελία Κούρτη, αναπληρώτρια καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ είναι πενταμελής και συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΕ. Επισπεύδων φορέας είναι το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του ΕΚΠΑ, το οποίο έχει και την ευθύνη της διοικητικής υποστήριξης του Προγράμματος. Το ΠΜΣ υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, που στεγάζεται στην οδό Ναυαρίνου 13α, Ισόγειο (υπεύθυνη: Αναστασία Γόντικα, Γραμματέας ΤΕΑΠΗ). Υποστηρίζεται, επίσης, από το Γραφείο του ΠΜΣ στη διεύθυνση: Σταδίου 5, 7ος όροφος, γρ. 715. Στο Γραφείο του ΠΜΣ απασχολείται η Χριστίνα Ντεμίρη, τηλ.: 210 3689315, e-mail: cntemiri@ecd.uoa.gr.

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία»

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» έχει οργανωθεί από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του ΕΚΠΑ σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Σήμερα, το ΠΜΣ «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» λειτουργεί με αναμορφωμένο πρόγραμμα (ΦΕΚ 3610/31-12-2014, τ. Β').

Το Πρόγραμμα έχει ως αντικείμενο τη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική. Έχει σχεδιασθεί για να προσφέρει επιστημονική γνώση και επαγγελματικές δεξιότητες υψηλού επιπέδου για τη δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική, ευαισθητοποιημένου σε πολιτισμικά ζητήματα. Καλύπτει τις εξής δύο κατευθύνσεις:

1. Συμβουλευτική Ψυχολογία
2. Συμβουλευτική

Στοχεύει: α) Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς να σταδιοδρομήσουν επαγγελματικά σε εκείνους τους τομείς της αγοράς εργασίας, στους οποίους η Συμβουλευτική Ψυχολογία και η Συμβουλευτική, κρίνονται αναγκαίες, β) Να αναδείξει ειδικούς στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική που θα στελεχώνουν πανεπιστήμια, σχολεία, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, οργανισμούς, επιχειρήσεις και άλλους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, γ) Να προετοιμάσει ένα ειδικά καταρτισμένο επιστημονικό δυναμικό που θα στελεχώσει μελλοντικά τα ΑΕΙ και θα προωθήσει την έρευνα και τη διδασκαλία στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική, δ) Να καταστήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές ικανούς να συνδέσουν τη θεωρία, την έρευνα και την πρακτική εφαρμογή στη σκέψη και την επαγγελματική τους κατάρτιση, έτσι ώστε να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια προετοιμασία τους για την ακαδημαϊκή, επιστημονική, ερευνητική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, τόσο στον χώρο της Ενωμένης Ευρώπης, όσο και παγκοσμίως.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη “Συμβουλευτική Ψυχολογία”, με διάρκεια φοίτησης δύο ακαδημαϊκά έτη (τέσσερα εξάμηνα).

Στο Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί:

1. Για την ειδίκευση στη “Συμβουλευτική Ψυχολογία”

α. πτυχιούχοι των Τμημάτων Ψυχολογίας Ελληνικών Πανεπιστημίων και

β. πτυχιούχοι Τμημάτων Ψυχολογίας αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι κατέχουν με επάρκεια την ελληνική γλώσσα.

2. Για την ειδίκευση στη “Συμβουλευτική”

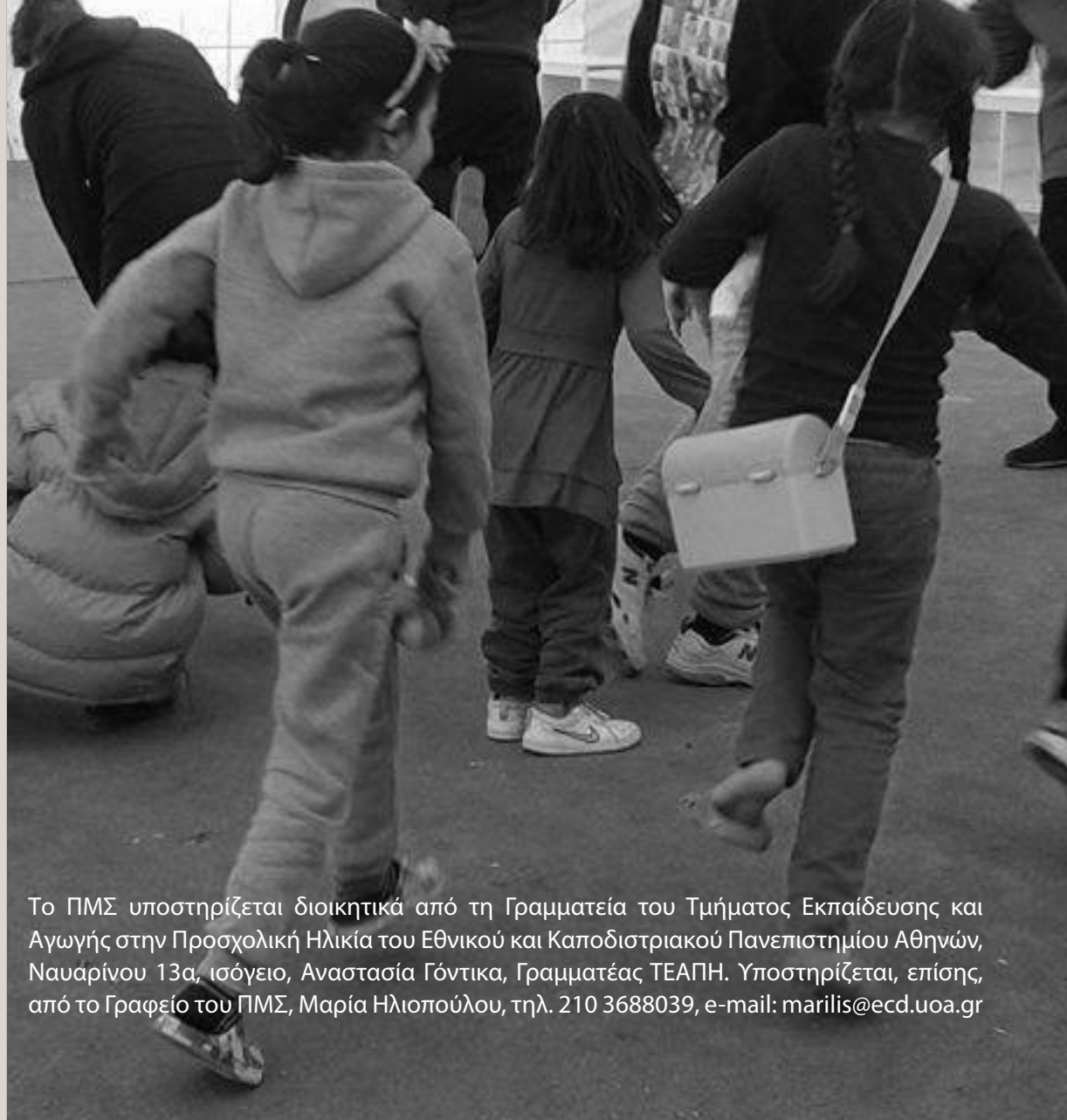
α. πτυχιούχοι των Τμημάτων ΦΠΨ (με κατεύθυνση Ψυχολογία), Κοινωνικής Διοίκησης (με κατεύθυνση Κοινωνική Εργασία), Νοσηλευτικής, Παιδαγωγικών και γενικά, Τμημάτων Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών επιστημών των ΑΕΙ της ημεδαπής και των αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, καθώς και

β. πτυχιούχοι των Σχολών Επαγγελματών Υγείας και Πρόνοιας των ΤΕΙ, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 12γ του άρθρου 5 του Ν. 2916/01 που προστέθηκε στο άρθρο 25 του Ν. 1401/87 (ΦΕΚ 114Α’).

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση του Προγράμματος είναι η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του Προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών, περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ και στην ιστοσελίδα του ΤΕΑΠΗ www.ecd.uoa.gr.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» διοικείται από Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ), την οποία αποτελούν τρία μέλη από κάθε συνεργαζόμενο Τμήμα. Πρόεδρος της ΕΔΕ είναι ο Χαράλαμπος Πουλόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής. Στην ΕΔΕ μετέχουν τα εξής μέλη: από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών η Ευγενία Φλογαίτη, καθηγήτρια, η Ευαγγελία Κούρτη, αναπληρώτρια καθηγήτρια και η Καλλιρρόη Παπαδοπούλου, επίκουρη καθηγήτρια. Από το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης ο Χαράλαμπος Πουλόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής, η Θεανώ Καλλινικάκη, καθηγήτρια, και η Αγάπη Κανδυλάκη, αναπληρώτρια καθηγήτρια.

Το ΠΜΣ υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ναυαρίνου 13α, ισόγειο, Αναστασία Γόντικα, Γραμματέας ΤΕΑΠΗ. Υποστηρίζεται, επίσης, από το Γραφείο του ΠΜΣ, Μαρία Ηλιοπούλου, τηλ. 210 3688039, e-mail: marilis@ecd.uoa.gr

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το ΤΕΑΠΗ έχοντας στόχο την προώθηση της επιστημονικής έρευνας, προσφέρει τη δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής στα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει. Οι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων γίνεται τρεις φορές τον χρόνο (κατά τους μήνες Οκτώβριο, Φεβρουάριο και Μάιο). Οι σχετικές αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία και συνοδεύονται από:

α. Δείγμα επιστημονικής εργασίας (κατά προτίμηση αντίγραφο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας).

β. Ερευνητική πρόταση (3.000 λέξεις), η οποία παρουσιάζει συνοπτικά το θέμα, το τοποθετεί στην τρέχουσα ακαδημαϊκή συζήτηση, προτείνει τη μεθοδολογία έρευνας για την πραγματοποίηση της διατριβής και περιλαμβάνει ενδεικτική βιβλιογραφία.

Οι αιτήσεις αξιολογούνται από τα μέλη ΔΕΠ του ΤΕΑΠΗ με συναφές γνωστικό αντικείμενο και εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος μετά από εισήγηση του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ.

Το Τμήμα, ανάλογα με τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ, έχει τη δυνατότητα να προκηρύξει θεματικές περιοχές που προσφέρονται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του ΤΕΑΠΗ αξιολογήθηκε την ακαδημαϊκή χρονιά 2013-14.

Ο κανονισμός Διδακτορικών σπουδών είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του τμήματος.

Μεταδιδακτορική έρευνα

Στο ΤΕΑΠΗ παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής μεταδιδακτορικής έρευνας από διδάκτορες των οποίων η διατριβή εμπίπτει στα ερευνητικά αντικείμενα του Τμήματος. Την εποπτεία της έρευνας αναλαμβάνει ένα μέλος ΔΕΠ του ΤΕΑΠΗ. Το θέμα της μεταδιδακτορικής έρευνας εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από εισήγηση του εποπτεύοντος μέλους ΔΕΠ. Το Τμήμα μπορεί να ζητήσει από τον/ην υποψήφιο/α, εφόσον αυτός/ή το επιθυμεί, να αναλάβει διδακτικές υποχρεώσεις. Τη διδασκαλία αναλαμβάνει από κοινού με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Το ΤΕΑΠΗ δεν έχει υποχρέωση αμοιβής των μεταδιδακτορικών ερευνητών, παρέχει όμως το δικαίωμα της πρόσβασης στη Βιβλιοθήκη με δικαίωμα δανεισμού, καθώς και άλλες σχετικές διευκολύνσεις για τη διεξαγωγή της έρευνας.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών Αθηνών (ΔΝΑ) ιδρύθηκε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1995-96 με τον Νόμο 2327/95 (ΦΕΚ 156/31-7-95, Κεφ. Β', άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9). Τότε ανατέθηκε στο ΤΕΑΠΗ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών η ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία του. Δόθηκε ωστόσο η δυνατότητα συνεργασίας με άλλα Τμήματα για την επίτευξη των σκοπών του ΔΝΑ. Τα αρχεία του ΔΝΑ έχουν παραδοθεί στο ΤΕΑΠΗ.

Σήμερα, η λειτουργία του ΔΝΑ βρίσκεται υπό αναθεώρηση και προς το παρόν οι εκπαιδευτικές του δραστηριότητες έχουν διακοπεί.

A high-angle photograph of several children sitting on a light-colored tiled floor, engaged in a watercolor painting activity. They are surrounded by various art supplies including paint palettes, brushes, and water containers. The children are focused on their work, with some showing progress on their white paper canvases. One child in the foreground is wearing a blue t-shirt and is seen from behind, dipping a brush into a palette. To the right, another child's work features a large pink heart and the Greek word 'Αγάπη' (Love). The scene is brightly lit, suggesting an outdoor or well-lit indoor setting.

εργαστήρια

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΕΑΠΗ

Τα Εργαστήρια είναι θεσμοθετημένες ακαδημαϊκές δομές, αποτελούν μέρος της οργανωτικής δομής του ΤΕΑΠΗ και καλύπτουν ανάγκες του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου σε εξειδικευμένα γνωστικά πεδία. Βασικοί στόχοι των Εργαστηρίων είναι:

- Η υποστήριξη και ενίσχυση του εκπαιδευτικού έργου που παρέχει το ΤΕΑΠΗ
- Η ανάπτυξη της έρευνας από το εκπαιδευτικό και ερευνητικό προσωπικό του Τμήματος και η παραγωγή νέας γνώσης
- Η ανάπτυξη του εργαστηριακού χαρακτήρα των σπουδών και η παροχή στους φοιτητές μεθοδολογικών εργαλείων που τους επιτρέπουν να συνδέουν την επιστημονική θεωρία με την εκπαιδευτική πράξη
- Η ανάπτυξη του ερευνητικού χαρακτήρα των σπουδών: η εξοικείωση με την έρευνα των προπτυχιακών φοιτητών και η ενίσχυση και υποστήριξη των ερευνητικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκτόρων
- Η εποπτεία της πρακτικής άσκησης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στο πεδίο εξειδίκευσης κάθε Εργαστηρίου
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων και η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού
- Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών και η δια βίου εκπαίδευση
- Η ανάπτυξη του επιστημονικού διαλόγου μέσα από την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, διαλέξεων, από δημοσιεύσεις και εκδόσεις, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων που η ειδικότητά τους είναι συναφής με τα γνωστικά αντικείμενα κάθε Εργαστηρίου
- Η συνεργασία με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού
- Η εξυπηρέτηση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών αναγκών, όταν και όποτε ζητείται συγκεκριμένη συνδρομή σε ζητήματα που εντάσσονται στα γνωστικά αντικείμενα κάθε Εργαστηρίου
- Η ανάπτυξη τόσο γενικών όσο και εξειδικευμένων ερευνητικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων των φοιτητών και φοιτητριών, οι οποίες αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή ένταξή τους στην αγορά εργασίας μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Τα Εργαστήρια στεγάζονται στους χώρους του Τμήματος και διαθέτουν υλικοτεχνική υποδομή κατάλληλη για τις ιδιαίτερες ανάγκες που υπηρετεί το καθένα. Συνολικά έχουν ιδρυθεί επτά Εργαστήρια, τα οποία λειτουργούν συνεργατικά και αλληλο-υποστηρικτικά, το καθένα όμως εξειδικεύεται σε συγκεκριμένα ερευνητικά πεδία. Αναλυτικά τα Εργαστήρια είναι:

1) Εργαστήριο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικής Παρέμβασης (Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 90/2015 - ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β΄ και ΦΕΚ 2029/17-9-15, τ. Β΄)
Σταδίου 5, 7ος όροφος

Το αντικείμενο του Εργαστηρίου σχετίζεται με τα ζητήματα που θέτει για τους εκπαιδευτικούς θεσμούς η εθνοπολιτισμική ανομοιογένεια των σύγχρονων κοινωνιών. Τα εκπαιδευτικά συστήματα των δυτικών χωρών καλούνται να διαχειριστούν έναν, όλο και αυξανόμενο, ανομοιογενή πληθυσμό ως προς τη γλώσσα, τη θρησκεία, την εθνότητα, να βρουν τρόπους για την επιτυχή εκπαιδευτική ένταξη των «διαφορετικών» ομάδων και κατά συνέπεια να συμβάλλουν στην κοινωνική τους ένταξη. Τα ζητήματα αυτά βρίσκονται στο επίκεντρο του σύγχρονου επιστημονικού διαλόγου. Οι θεωρητικές προκλήσεις είναι μεγάλες, γιατί η πολλαπλότητα του ερευνητικού πεδίου ευνοεί διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Από την άλλη πλευρά, τα ζητήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση της εθνοπολιτισμικής ετερότητας έχουν ιδιαίτερη σημασία για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών.

Το Εργαστήριο αποτελεί μετεξέλιξη του Κέντρου Διαπολιτισμικής Έρευνας και Παιδαγωγικής Παρέμβασης, στο πλαίσιο του οποίου έχει παραχθεί πολυσχιδές και πλούσιο ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο και εκπαιδευτικά υλικά. Το έργο αυτό συνδέεται κυρίως με την υλοποίηση ενός μακρόχρονου (από το 1997 μέχρι σήμερα) προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας για τη βελτίωση της εκπαίδευσης των παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης.

Οι ερευνητικοί άξονες του Εργαστηρίου “Διαπολιτισμική Έρευνα και Παιδαγωγική Παρέμβαση” οργανώνονται γύρω από τα παρακάτω ζητήματα:

- Ζητήματα ταυτότητας και ετερότητας
- Σχολική ένταξη και αποκλεισμός
- Διακρίσεις, ξενοφοβία και ρατσισμός
- Εκπαίδευση αλλόγλωσσων μαθητών

- Συνεργασία σχολείου και οικογένειας
- Μειονότητες, Μετανάστες και Ανθρώπινα Δικαιώματα.

2) Εργαστήριο Συμβουλευτικής Ομηλικών και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Ανάπτυξης

(Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 91/2015 - ΦΕΚ 1534/22-7-15, τ. Β' και ΦΕΚ 2029/17-9-15, τ. Β')

Σταδίου 5, 7ος όροφος

Το Εργαστήριο υποστηρίζει και αναπτύσσει το σημαντικό έργο που έχει παραχθεί στο ΤΕΑΠΗ στο πεδίο της συμβουλευτικής ομηλικών και της προαγωγής της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των νέων. Αποτελεί μετεξέλιξη του Συμβουλευτικού Κέντρου Ομηλικών (ΣΥΚΕΟΜ) με στόχο να διευρύνει και να ενισχύσει τις επιτυχημένες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν σε αυτό το πλαίσιο. Οι κοινωνικές ανάγκες και τα προβλήματα της εποχής μας, όπως η οικονομική και κοινωνική κρίση, η αύξηση της ανεργίας, η μετανάστευση και η κρίση σε θεσμούς, όπως η οικογένεια και το σχολείο, δημιουργούν έντονα την ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης στους νέους, ιδιαίτερα κατά την αναπτυξιακή περίοδο που συνδέεται με τα φοιτητικά χρόνια, περίοδο πολλών αλλαγών και σημαντικών μεταβάσεων.

Πεδία έρευνας και παρέμβασης του Εργαστηρίου είναι:

- Η υποστήριξη ψυχοκοινωνικών και εκπαιδευτικών αναγκών των φοιτητών/τριών του Τμήματος
- Οι εφαρμογές της συμβουλευτικής στην εκπαίδευση
- Το παιχνίδι και ο ρόλος του στην ανάπτυξη των παιδιών και στην εκπαίδευση
- Η ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και η σημασία των σχέσεων, των αλληλεπιδράσεων και της κοινής δράσης των παιδιών με σημαντικούς ενήλικες και με συνομήλικους σε πολιτισμικά πλαίσια και δραστηριότητες
- Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην υποστήριξη της ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών.

3) Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ)

(Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 92/2015 - ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β')

Ναυαρίνου 13α Κτίριο Νέου Χημείου, 3ος όροφος

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για τη Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ) συγκροτεί ένα διεπιστημονικό πεδίο που πραγματεύεται τις σχέσεις ανθρώπου-κοινωνίας-φύσης στο πλαίσιο του συνολικού περιβάλλοντος με στόχο την Αειφορία. Επιδιώκει τη διαμόρφωση πολιτών ικανών να δημιουργήσουν μια αειφόρα περιβαλλοντική και κοινωνική κατάσταση πραγμάτων μέσα από την ανάπτυξη των κατάλληλων γνώσεων, στάσεων, αξιών, ικανοτήτων και μορφών συμπεριφοράς. Παράλληλα, εισάγει μια διαφορετική προσέγγιση στην ίδια την έννοια της εκπαίδευσης.

Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ) αποτελεί μετεξέλιξη του Κέντρου Έρευνας, Μελέτης & Εφαρμογών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και αξιοποιεί το πλούσιο ερευνητικό και εκπαιδευτικό του έργο. Ειδικότερα επιδιώκει:

- Να ενθαρρύνει την έρευνα σε σχέση με τις διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες και τις συνθήκες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης στους μαθητές και σε άλλες ομάδες του πληθυσμού και γενικότερα να ενθαρρύνει και να υλοποιεί έρευνες με στόχο την ανάπτυξη της επιστήμης και της εκπαίδευσης, που οι ανάγκες της χώρας απαιτούν.
- Να υποστηρίξει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Επικοινωνίας και γενικότερα Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο πλαίσιο τόσο της τυπικής όσο και της μη-τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης και επικοινωνίας.
- Να ενθαρρύνει την έρευνα και να υποστηρίξει εφαρμογές γύρω από τη βασική εκπαίδευση, την επιμόρφωση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

4) Εργαστήριο Ειδικής, Ενταξιακής Εκπαίδευσης και Σπουδών στην Αναπηρία (Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 93/2015 - ΦΕΚ 1514/20-7-15, τ. Β')

Σταδίου 5, 7ος όροφος

Το Εργαστήριο ως ερευνητική και εκπαιδευτική μονάδα προωθεί την ανάπτυξη της Ενταξιακής Εκπαίδευσης και των Σπουδών στην Αναπηρία, κεντρική επιδίωξη της οποίας είναι η διαμόρφωση μιας νέας ενταξιακής τάξης πραγμάτων. Το Εργαστήριο ανάγεται σε φορέα πρόκλησης και επίτευξης κοινωνικών αλλαγών με στόχο την αποδοχή της αναπηρίας και την άρση των πρακτικών διάκρισης και αποκλεισμού. Παράλληλα, οι καινοτομίες που εισάγει η ενταξιακή σκέψη στην εκπαίδευση, μέσα από τις διεπιστημονικές θεωρήσεις, τις νέες διδακτικές στρατηγικές και παιδαγωγικές πρακτικές, καθιστούν τόσο την ίδια όσο και όποιον φορέα τη στηρίζει, εν δυνάμει πυρήνες ανανέωσης του συνολικού εκπαιδευτικού συστήματος κατά προέκταση δε και της κοινωνίας στο σύνολό της.

Το Εργαστήριο Ειδικής, Ενταξιακής Εκπαίδευσης και Σπουδών στην Αναπηρία αποτελεί μετεξέλιξη του Κέντρου Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ενταξιακών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, του οποίου και αξιοποιεί το πλούσιο ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο. Ειδικότερα επιδιώκει:

- την ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο της ενταξιακής εκπαίδευσης και πολιτικής
- την έκδοση επιστημονικών βιβλίων για εκπαιδευτικούς και γονείς
- την επιμόρφωση και την εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε θέματα ένταξης
- την εκπαιδευτική υποστήριξη εκπαιδευτικών και γονέων
- τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρότυπων ενταξιακών προγραμμάτων.

5) Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Στατιστικής και Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην Εκπαίδευση (Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 155/2015 - ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β')

Ιπποκράτους 33, Ισόγειο

Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) αποτελούν στη σύγχρονη κοινωνία αφενός πολύτιμα εργαλεία διδασκαλίας και μάθησης, και αφετέρου δυναμικά μέσα για τη διαχείριση και την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής πράξης και διαδικασίας, τόσο

στο πρακτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών μονάδων, όσο και σε γενικότερο ερευνητικό και επιστημονικό πλαίσιο. Η ιδιαίτερη αξία της εφαρμοσμένης στατιστικής είναι να εξασφαλίσει στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς σταθερά θεμέλια γνώσεων και πρακτικών μεθόδων επιστημονικής έρευνας που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση, είτε μετά το πέρας των σπουδών τους στον χώρο της εκπαιδευτικής βαθμίδας που θα εργάζονται, είτε στη συνέχιση των σπουδών τους. Το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Στατιστικής και Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην Εκπαίδευση επιδιώκει:

- Να ενθαρρύνει την έρευνα σε σχέση με τις διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες και τις συνθήκες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων στην εφαρμοσμένη στατιστική και στις Τ.Π.Ε. στους φοιτητές και σε άλλες ομάδες του πληθυσμού.
- Να υποστηρίξει τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της Εφαρμοσμένης Στατιστικής και των Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση στο πλαίσιο τόσο της τυπικής όσο και της μη-τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης και επικοινωνίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο επίπεδο της προσχολικής εκπαίδευσης.

6) Παιδαγωγικό Εργαστήριο

(Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 151/2015 - ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β')

Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος

Το Παιδαγωγικό Εργαστήριο εξυπηρετεί ακαδημαϊκές και ερευνητικές ανάγκες, την εποπτεία της άσκησης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και την υποστήριξή τους με εκπαιδευτικό υλικό, την ανάπτυξη εκπαιδευτικού και ερευνητικού υλικού, την οργάνωση και την υποστήριξη του δικτύου νηπιαγωγών που συνεργάζονται με το ΤΕΑΠΗ. Το Εργαστήριο επιδιώκει να συμβάλει στην περαιτέρω καλλιέργεια του κριτικού πνεύματος των φοιτητών/τριών αφενός μέσω της εξοικείωσής τους με την επίλυση πρακτικών προβλημάτων, με την καλλιέργεια της θεωρίας, και τη μεταφορά της θεωρίας στην πράξη και, αφετέρου, μέσω της αυτομάθησης, της αυτενέργειας, της ανάμειξής τους σε ατομικές και/ή ομαδικές εργασίες, στις οποίες καλούνται να λάβουν πρωτοβουλίες και να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα.

Το Παιδαγωγικό Εργαστήριο στοχεύει στην προαγωγή της έρευνας στους παρακάτω τομείς:

- Διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες
- Θέματα τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης και επικοινωνίας
- Επιμόρφωση και συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών
- Ενταξιακή εκπαίδευση, διαφοροποιημένη παιδαγωγική και κριτική παιδαγωγική.

7) Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας και Εκπαίδευσης

(Πρυτανική Πράξη Ίδρυσης 156/2015 - ΦΕΚ 2451/13-11-15, τ. Β')

Σταδίου 5, 7ος όροφος

Το αντικείμενο του Εργαστηρίου εντάσσεται στα πεδία της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, της Παιδικής Ηλικίας, των Φύλων, της Εκπαιδευτικής Πολιτικής και εστιάζει στη μελέτη των θεσμών και των πρακτικών που παράγουν ή ενισχύουν τις κοινωνικές ανισότητες, τις ιεραρχήσεις και τις κοινωνικές διακρίσεις. Στις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης, της πολυπολιτισμικότητας και της βαθιάς κρίσης, κοινωνικής και οικονομικής, οι ανισότητες στην εκπαίδευση φαίνεται ότι ενισχύονται και εμφανίζονται με πολλαπλές μορφές. Τα ζητήματα που σχετίζονται με τις κοινωνικές ανισότητες και ιεραρχήσεις έχουν ιδιαίτερη σημασία για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη θεωρητικών και ερευνητικών εργαλείων για τη μελέτη των σύγχρονων κοινωνικών φαινομένων και αλλαγών είναι μια βασική προϋπόθεση για την κατανόηση, αλλά και την προσπάθεια άμβλυνσης των ανισοτήτων και των διακρίσεων, ιδιαίτερα στο πεδίο της εκπαίδευσης.

Τα πεδία έρευνας και παρέμβασης του Εργαστηρίου είναι:

- Οι ανισότητες ως προς το φύλο, την κοινωνική τάξη και την εθνότητα
- Οι σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών θεσμών, οικονομίας και αγοράς εργασίας
- Η κατασκευή των κοινωνικών ιεραρχήσεων, και των σχέσεων εξουσίας, με ιδιαίτερη έμφαση στο πεδίο της εκπαίδευσης
- Η παιδική ηλικία ως κοινωνική κατηγορία και οι θεσμοί της
- Η Εκπαίδευση και τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Οι διαδικασίες συγκρότησης ταυτοτήτων σε μαθησιακό/εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Το Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της ΙΕΑ

Επιστημ. υπεύθυνος: Βασίλης Γιαλαμάς

Το Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της Διεθνούς Ένωσης για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA) έχει έδρα στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και ερευνητική δραστηριότητα που άρχισε το ακαδημαϊκό έτος 1986-87 στο Πανεπιστήμιο Πατρών από τη Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη.

Το κύριο ερευνητικό ενδιαφέρον του Κέντρου εστιάζεται στην κοινωνικο-οικονομική προέλευση, τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά και τις εκπαιδευτικές στρατηγικές και πρακτικές που σχετίζονται με τη σχολική επιτυχία και τη σχολική αποτυχία. Παράλληλα, η σχέση του σχολείου και της κοινωνικής δομής αποτελεί ιδιαίτερο αντικείμενο έρευνας λόγω του ειδικού ρόλου που έχει ο εκπαιδευτικός θεσμός στην αναπαραγωγή της ελληνικής κοινωνίας.

Από το 1996 το Κέντρο λειτουργήσε στο ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ με διευθύντρια την καθηγήτρια Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη μέχρι τον Ιούνιο του 2012, οπότε τη διεύθυνση ανέλαβε ο καθηγητής Δημήτρης Χασάπης έως τη συνταξιοδότησή του. Από το ακαδ. έτος 2016-2017 τη διεύθυνση ανέλαβε ο καθηγητής Βασίλης Γιαλαμάς

Η ΙΕΑ λειτουργεί ως δίκτυο δια-εθνικών εκπαιδευτικών ερευνών με τη συνεργασία ερευνητών, εκπαιδευτικών και ειδικών εκπαιδευτικής πολιτικής, που έχει αναπτυχθεί στη διάρκεια των σαράντα χρόνων λειτουργίας. Σήμερα, πανεπιστημιακοί και ειδικοί ερευνητές από εξήντα περίπου διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα συγκροτούν το δίκτυο της ΙΕΑ, που έχει ολοκληρώσει περίπου είκοσι δια-εθνικές έρευνες.

Οι έρευνες καταγράφουν, συσχετίζουν, αποσαφηνίζουν, ερμηνεύουν και διαθέτουν στην ερευνητική κοινότητα και στις κοινωνίες των εκπαιδευτικών συστημάτων που αναφέρονται σε αυτές, πραγματολογικό υλικό και αναλύσεις για τους παράγοντες που σχετίζονται με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία και τις εκπαιδευτικές πρακτικές. Οι έρευνες περιλαμβάνουν μελέτη των αναλυτικών προγραμμάτων και ανάλυση των διδακτικών βιβλίων. Περιλαμβάνουν καταγραφή της επίδοσης των μαθητών σε ειδικές δοκιμασίες, του κοινωνικού και πολιτισμικού τους περιβάλλοντος, των αντιλήψεων και των στάσεων και των εκπαιδευτικών στρατηγικών τους. Περιλαμβάνουν επίσης καταγραφή των εκπαιδευτικών πρακτικών και των στάσεων των εκπαιδευτικών, καθώς και των εκπαιδευτικών πρακτικών του σχολείου και των ειδικότερων συνθηκών του εκάστοτε σχολικού περιβάλλοντος.

Το Κέντρο παρέχει υποστήριξη σε όσα σχολεία ή/και φορείς της εκπαίδευσης το ζητήσουν. Για τον σκοπό αυτό διατυπώνεται συγκεκριμένο αίτημα από τον φορέα και το Κέντρο απαντά σε εύλογο χρονικό διάστημα. Το Κέντρο της ΙΕΑ στεγάζεται στον 1ο όροφο, Ιπποκράτους 33.

υπηρεσίες εκτός τμήματος

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

Υποτροφίες

Στις δυνατότητες για υποτροφία περιλαμβάνονται αυτές των κληροδοτημάτων και των βραβείων του ΕΚΠΑ, όπως και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Υποτροφίες και βραβεία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 2413/17-6-96, το ΕΚΠΑ χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες και βραβεία για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Αυτές χορηγούνται μέσω των κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη θέληση του κάθε διαθέτη και κάτω από προϋποθέσεις που περιλαμβάνουν συχνά διαγωνισμό ή επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αλλάξει κάθε χρόνο ανάλογα με τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ (Χρήστου Λαδά 6, 6ος όροφος, τηλ. 210-3689131-4).

Ενημερωθείτε, επίσης, από την παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.uoa.gr/foithtes/paroxes-drasthriothtes/ypotrofies-brabeia.html>

Υποτροφίες (εσωτερικού και εξωτερικού) που χορηγούνται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές από κληροδοτήματα ή άλλους πόρους που υπάγονται στη διαχείριση άλλων φορέων και οι προκηρύξεις αποστέλλονται κυρίως μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην κεντρική σελίδα του ΕΚΠΑ, στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.uoa.gr/anakoineseis-kai-ekdhloseis/anakoineseis/foihtika-8emata.html>

Βραβεία

Έπαθλον Πόπης Μαρή-Καμάρα: στους/ις καλύτερους/ες σε επίδοση και ήθος σπουδαστές/ριες που προτείνονται από τις Σχολές του ΕΚΠΑ.

Παντιά Ράλλη: σε φοιτητές/τριες όλων των Σχολών του ΕΚΠΑ που διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδό τους, κατά την κρίση του Πρύτανη και της Συγκλήτου.

Υποτροφίες ΙΚΥ

Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές των ΑΕΙ και ΤΕΙ χορηγούνται βραβεία και υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Για πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση υποτροφιών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, συμβουλευτείτε την επίσημη ιστοσελίδα του ΙΚΥ:

<http://www.iky.gr>

Επίσης, πληροφορίες παρέχονται από το Τμήμα Διαγωνισμών του ΙΚΥ

www.iky.gr/epikoionwnia/epikinonia

Ν. Ιωνία, Λεωφόρος Εθνικής Αντιστάσεως 41, Τ.Κ. 142 34

Βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ

Για τις ανάγκες των σπουδών τους συνιστάται στους φοιτητές/τριες του ΤΕΑΠΗ να αξιοποιούν και άλλες βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου, όπως των εξής Τμημάτων:

Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης στον 3ο όροφο της οδού Χαριλάου Τρικούπη 24, τηλ.: 210-3602715.

Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη 9:00-18:00 και Παρασκευή 9:00-14:00.

Ψυχολογίας στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-7277565.

Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 17:00.

Παιδαγωγικής στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-7277577.

Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 16:00.

Φιλοσοφίας στον 7ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-7277795-6.

Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 18:00.

Γλωσσολογίας στον 8ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-7277853-9.

Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη από 8:30 έως 18:00 και Παρασκευή από 8:30 έως 15:00.

Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στον 9ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-7277949.

Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη από 9:00 έως 18:00 και Παρασκευή από 9:00 έως 15:00.

Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Αιόλου 42-44, 5ος και 6ος όροφος, τηλ.: 210-3245885 & 210-3689533, Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη από 9:00 έως 19:30 και Παρασκευή από 9:00 έως 16:00.

Επίσης συνιστάται η χρήση της Βιβλιοθήκης της Πανεπιστημιακής Λέσχης, Ιπποκράτους 15, όπου στα αναγνωστήρια (2ος και 4ος όροφος) οι φοιτητές/τριες μπορούν να μελετούν είτε με δικά τους βιβλία είτε με εκείνα της βιβλιοθήκης. Για τα φοιτητικά αναγνωστήρια βλ. περισσότερες πληροφορίες παρακάτω, στην ενότητα Πανεπιστημιακή Λέσχη.

Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του ΕΚΠΑ επιδιώκει την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.

Τμήμα Προσβασιμότητας στον δομημένο χώρο του Πανεπιστημίου.

Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως.

Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.

Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.

Προσβάσιμα Συγγράμματα.

Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.

Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.

Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.

Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.

Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του ΕΚΠΑ έχουν οριστεί:

α) σύμβουλος καθηγητής ΤΕΑΠΗ : επίκουρη καθηγήτρια Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου.

β) αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με φαξ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής.

Αρμόδια υπάλληλος ΤΕΑΠΗ: Ι. Νικολιδάκη, τηλ.: 210-3688063,

e-mail: inikol@ecd.uoa.gr

Αναπληρώτρια υπάλληλος ΤΕΑΠΗ: Μ. Ηλιοπούλου, τηλ.: 210-3688039,

e-mail: marilis@ecd.uoa.gr

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 210-7275130, 210-7275687, 210-7275183

Φαξ: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access.uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil, Αποστολή SMS: 6958450861

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Στεγάζεται στην οδό Ιπποκράτους 15 και Ακαδημίας. Περιλαμβάνει την Υγειονομική Υπηρεσία, το Τμήμα Σίτισης Φοιτητών, τα Φοιτητικά Αναγνωστήρια, το Μουσικό Τμήμα, το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών, τον Πολιτιστικό Όμιλο Φοιτητών, το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών και το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών.

Υγειονομική Υπηρεσία

1ος όροφος, τηλ.: 210-3688218

Υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται οι προπτυχιακοί/κές και μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες, ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί. Αυτό ισχύει για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών αντίστοιχα ενός Τμήματος, προσαυξημένο κατά το ήμισυ. Περιλαμβάνει ιατροφαρμακευτική, νοσοκομειακή και οδοντιατρική περίθαλψη, παρακλινικές εξετάσεις, εξέταση στο σπίτι, τοκετό, φυσικοθεραπείες και ορθοπεδικά είδη.

Τμήμα Σίτισης Φοιτητών

5ος όροφος, τηλ.: 210-3688216

Η κύρια δραστηριότητα του Τμήματος Σίτισης είναι η παροχή σχετικής κάρτας. Όσοι/όσες φοιτητές/τριες δικαιούνται κάρτα σίτισης έχουν τη δυνατότητα να σιτίζονται από 1η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους έως 30 Ιουνίου του επόμενου έτους στα συμβεβλημένα εστιατόρια ή τις εστίες ή τα οικοτροφεία, εάν διαμένουν σε αυτά.

Φοιτητικά Αναγνωστήρια

2ος και 4ος όροφος, τηλ.: 210-3688219, 210-3688231

Τα Αναγνωστήρια λειτουργούν ως εξής: 2ος όροφος: Δευτέρα-Παρασκευή 8:15 έως 20:45, 4ος όροφος: Δευτέρα-Παρασκευή 8:15 έως 20:45, Σάββατο 8:15 έως 20:30 και Κυριακή 9:45 έως 21:30. Βλ. <http://www.lesxi.uoa.gr/foithtiki-merimna/foithtika-anagnwstiria-kai-biblio8ikh.html>

Μουσικό Τμήμα

4ος όροφος, τηλ.: 210-3688229

Με γνώμονα τη μουσική παιδεία των φοιτητών/τριών και κατ'επέκταση την ανάπτυξη της μουσικής στην πανεπιστημιακή κοινότητα γενικότερα, στο Μουσικό Τμήμα παραδίδονται σχετικά μαθήματα. Λειτουργεί επίσης η φοιτητική χορωδία και ορχήστρες και οργανώνονται συναυλίες και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Εύρεσης Εργασίας Φοιτητών

4ος όροφος, τηλ.: 210-3688227

Το Τμήμα αυτό αποτελείται από δύο επιμέρους γραφεία. Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων διοργανώνει φοιτητικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνεστιάσεις και κάθε άλλη δραστηριότητα που σχετίζεται με τη μόρφωση και την ψυχαγωγία των φοιτητών/τριών. Συνεργάζεται επίσης με την Ε.Φ.Ε.Ε. για τον συντονισμό ποικίλων φοιτητικών προβλημάτων. Το Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών διευκολύνει τους φοιτητές/τριες στην ανεύρεση εργασίας και κατοικίας, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση προκειμένου να τελειώσουν τις σπουδές τους.

Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ημιώροφος, τηλ.: 210-3688205

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών περιλαμβάνει τέσσερις τομείς: (α) τον Θεατρικό, (β) τον Χορευτικό, (γ) τον Κινηματογραφικό και (δ) τον Φωτογραφικό. Σε συνεργασία με το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

3ος όροφος, τηλ.: 210-3614504, 210-3630069

Λειτουργεί ως ανεξάρτητη υπηρεσία με σκοπό την ηθική και υλική σε είδος ή σε χρήμα ενίσχυση των φοιτητών/τριών ώστε να καλυφθούν οι έκτακτες ανάγκες τους.

Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών

Γραμματεία στον 2ο όροφο, τηλ. 210-3613261, 210-3688204

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών λειτουργεί ως ανεξάρτητη ακαδημαϊκή μονάδα, όπου οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα εκμάθησης ξένων γλωσσών. Τα μαθήματα διεξάγονται σε αίθουσες των κτιρίων Ιπποκράτους 7 και 15. Εκτός από τις ξένες γλώσσες διοργανώνονται εξειδικευμένα σεμινάρια και λειτουργούν μονοετή προγράμματα προετοιμασίας για παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών ή συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus. Λειτουργούν επίσης τμήματα για σύνταξη ειδικών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους θεσμούς της, καθώς και επιμόρφωσης στη μετάφραση.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν σε ένα ή και περισσότερα αθλήματα που προσφέρουν τα προγράμματα και τμήματα άθλησης του πανεπιστημιακού γυμναστηρίου στην Πανεπιστημιούπολη, στα Άνω Ιλίσια. Λειτουργεί από 1η Οκτωβρίου έως 30 Μαΐου από 8:00 π.μ.-17:00 μ.μ. Προσφέρονται επίσης και αθλήματα εκτός πανεπιστημιακού γυμναστηρίου, όπως κατάδυση, ιστιοπλοΐα, ανεμόπτερο, γκολφ και ιππασία. Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 210-7707207, 210-7275551-2.

Παιδαγωγική παρέμβαση του ΤΕΑΠΗ στην Ανοιχτή Δομή Φιλοξενίας Προσφύγων του Ελαιώνα

Η Ευρώπη βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με το μεγαλύτερο κύμα μετανάστευσης μετά από εκείνο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Πάνω από το 90% των αφίξεων στον ευρωπαϊκό χώρο προέρχεται από χώρες που βρίσκονται σε κατάσταση πολέμου ή συρράξεων, όπως η Συρία, το Αφγανιστάν, το Ιράκ και η Σομαλία. Διαφεύγοντας από τον θάνατο, τη βία, την καταπίεση και τις διώξεις στις χώρες καταγωγής τους, οι άνθρωποι επιχειρούν το πέρασμα στην Ευρώπη, πολλές φορές χωρίς να διστάσουν να θέσουν σε κίνδυνο ακόμη και την ίδια τους τη ζωή και τη ζωή των παιδιών τους. Σήμερα στην Ελλάδα βρίσκονται περίπου 60.000 πρόσφυγες και μετανάστες εκ των οποίων το 40% είναι παιδιά.

Στη συνοικία Ελαιώνας της Αθήνας δημιουργήθηκε, τον Αύγουστο του 2015, η πρώτη επίσημη Ανοιχτή Δομή Φιλοξενίας στην Ελλάδα, σε μια προσπάθεια να αποτραπεί η μετατροπή δημόσιων χώρων σε αυτοσχέδιους καταυλισμούς, αλλά και για να εξασφαλιστεί στους πρόσφυγες αξιοπρεπής διαμονή που να ανταποκρίνεται στις ανθρώπινες ανάγκες.

Ως παιδαγωγικό τμήμα, κρίναμε αναγκαίο να συμμετέχουμε στις προσπάθειες της πολιτείας και του Δήμου Αθηναίων με μια δράση που μπορούσε κάνει πράξη τις γνώσεις και την εκπαίδευση των φοιτητών μας.

Έτσι, το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, δημιουργήθηκε μια ομάδα εθελοντών από φοιτητές και φοιτήτριες του τμήματός μας, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της αναπληρώτριας καθηγήτριας Αλεξάνδρας Ανδρούσου. Δεν πρόκειται απλά για μια πρωτοβουλία αλληλεγγύης, αλλά για μια εκπαιδευτική-κοινωνική παρέμβαση με στόχο να δημιουργήσει ένα σταθερό και συγχρόνως ανοιχτό πλαίσιο, όπου τα παιδιά των προσφύγων που βρίσκονται στον Ελαιώνα να μπορέσουν να εκφραστούν, να παίξουν, να διασκεδάσουν και να λειτουργήσουν πάλι ως παιδιά. Η συγκεκριμένη παρέμβαση οργανώθηκε με βάση την κριτική παιδαγωγική, θεωρητική προσέγγιση και εκπαιδευτική πρακτική που αποτελεί βασικό σημείο αναφοράς στην εκπαίδευση των φοιτητών/τριών του ΤΕΑΠΗ. Ο συμμετοχικός, συνεργατικός και συλλογικός (ανα)στοχαστικός προσανατολισμός της παρέμβασης αποτελεί τον βασικό πυρήνα των σπουδών των φοιτητών και των φοιτητριών

του ΤΕΑΠΗ για να γίνουν παιδαγωγοί-ερευνητές του έργου τους και κυρίως ενεργοί και κριτικοί πολίτες. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές/τριες εμπλέκονται σε εκπαιδευτικές διαδικασίες που συνεισφέρουν στην μετέπειτα επαγγελματική τους δράση με άξονα την παιδαγωγική ως χώρο σπουδής και πράξης.

Η πρώτη φάση ξεκίνησε με την επιμόρφωση της ομάδας των εθελοντών και εθελοντριών, με εξειδικευμένα σεμινάρια από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ ώστε να κατανοηθεί το πλαίσιο παρέμβασης και, παράλληλα, με βιωματικά εργαστήρια ώστε να σχεδιαστούν οι παρεμβάσεις (δύο φορές την εβδομάδα).

Στη συνέχεια, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες σχεδίασαν και προετοίμασαν με πολλή προσοχή κάθε παρέμβαση στον Ελαιώνα και αναστοχάζονταν μετά από κάθε επίσκεψη συλλογικά σε μια κλειστή διαδουκτιακή ομάδα. Επειδή οι ομάδες των παιδιών δεν ήταν σταθερές, η παρατήρηση της εξέλιξης της κάθε δράσης, καθώς και οι συζητήσεις και η ανατροφοδότηση μετά το τέλος της κάθε δράσης ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της δουλειάς. Μετά από κάθε επίσκεψη στον Ελαιώνα, συντονίστρια και φοιτητές έπρεπε να διερευνήσουν θετικά και αρνητικά ή αδύναμα και προβληματικά στοιχεία ώστε οι δράσεις να επανασχεδιάζονται και να προσαρμόζονται διαρκώς.

Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του ΤΕΑΠΗ, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, αλλά και ως αλληλέγγυοι και αλληλέγγυες, επεδίωξαν να δημιουργήσουν στον Ελαιώνα ένα πλαίσιο χωρίς εξαναγκαστικές πρακτικές, στο οποίο η σταθερή συνθήκη του παιχνιδιού ενδυνάμωνε τα παιδιά και τους επέτρεπε να εκφράζονται. Στην πορεία της διαδικασίας αυτής αναδεικνύονταν όλο και περισσότερο οι ανάγκες και οι επιθυμίες των παιδιών, οι οποίες σταδιακά εντάσσονταν στους σχεδιασμούς και επαναδιαμόρφωναν τις δράσεις. Σε κάθε παρέμβαση συμμετείχαν κατά μέσο όρο πενήντα παιδιά ηλικίας τεσσάρων έως δώδεκα ετών, διαφόρων εθνοτήτων και γλωσσών, με διαφορετικές εμπειρίες και πολιτισμικό υπόβαθρο. Η παρέμβαση διήρκησε ανελλιπώς από τον Οκτώβριο του 2015 έως και τον Ιούλιο του 2016.

Η αρχική ομάδα των εικοσιπέντε φοιτητών και φοιτητριών επεξεργάστηκε αυτήν την εμπειρία και την μεταδίδει σε όσους συμμετέχουν έκτοτε στο εγχείρημα: οργανώθηκαν δύο επιμορφωτικές δράσεις (μία στο ΑΠΘ και μία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου), όπου

εκπαιδεύτηκαν μέσω βιωματικών εργαστηρίων φοιτητές και φοιτήτριες ώστε να οργανώσουν αντίστοιχες δράσεις (στα Διαβατά και το Καρά Τεπέ).

Επίσης, τον Σεπτέμβριο του 2015, οι φοιτητές/τριες συμμετείχαν σε επιμόρφωση νηπιαγωγών του κέντρου της Αθήνας που επρόκειτο να δεχτούν στις τάξεις τους παιδιά προσφύγων. Η παρέμβαση του ΤΕΑΠΗ στη δομή φιλοξενίας του Ελαιώνα συνεχίστηκε και τον Ιούλιο σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων και το πρόγραμμα *Ανοιχτά σχολεία*, οργανώνοντας τη δράση *Τα μουσεία ταξιδεύουν στο σχολείο*. Δύο φορές την εβδομάδα τριάντα παιδιά από τον Ελαιώνα, συνοδευόμενα από τους φοιτητές και φοιτήτριες του ΤΕΑΠΗ, μεταφέρονταν στο 132ο Δημοτικό Σχολείο (Γκράβα), όπου παρακολούθησαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που οργάνωσαν τα εκπαιδευτικά τμήματα αθηναϊκών μουσείων (Μουσείο Μπενάκη, Βυζαντινό Μουσείο, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Λαϊκών Μουσικών Οργάνων, Διεύθυνση Μουσείων του ΥΠΠΟ για την έκθεση γύρω από το αρχαίο θέατρο). Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να συνυπάρξουν με τους ομήλικούς τους του σχολείου της Γκράβας και να λειτουργήσουν σε ένα διαφορετικό εκπαιδευτικό πλαίσιο.

Ένα χρόνο μετά, κάνοντας έναν απολογισμό, το κέρδος των εθελοντών αποτυπώνεται με τις παρακάτω σκέψεις, όπως διατυπώθηκαν στο βιωματικό εργαστήριο: «μεγαλύτερη αυτογνωσία, θετική ενέργεια, διαφορετικές προσεγγίσεις, άνοιγμα με αγνώστους, πολύ διαφορετικά πράγματα από αυτά που περίμενα –μου αρέσει η ψυχολογική προσέγγιση, θαυμασμός και συνειδητοποίηση, θυμήθηκα πράγματα που είχα ξεχάσει, περισσότερη επίγνωση».

Από τον Οκτώβριο του 2016 η δράση πρόκειται να συνεχιστεί με νέο περιεχόμενο, λαμβάνοντας υπόψη και στηρίζοντας τις προενταξιακές εκπαιδευτικές δραστηριότητες/ διαδικασίες που θα ξεκινήσουν από το Υπουργείο Παιδείας. Η συγκεκριμένη δράση θα διευρυνθεί και θα απευθύνεται σε περισσότερους φοιτητές. Την «εκπαίδευσή» τους θα αναλάβουν οι παλαιότεροι της ομάδας, οι οποίοι θα παρουσιάσουν στους νέους συμμετέχοντες τους τρόπους και τις τεχνικές που υποστήριξαν την προσέγγισή τους και θα περιγράψουν πώς η συγκεκριμένη εμπειρία στον Ελαιώνα τους βοήθησε να συνειδητοποιήσουν ότι «η εκπαίδευση είναι κοινωνική παρέμβαση».

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ